

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA, PŘÍBRAM I,
NÁM. T. G. MASARYKA 155**

Prohlášení

Prohlašujeme, že jsme zpracovali Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155 na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání, který nabyl účinnosti dne 1. 9. 2010.

Hudební obor:

PhDr. Baťová Eliška, dipl. um. – flétna, zobcová flétna

Duková Kateřina – klavír

Mgr. Hašlová Pavlína – akordeon, keyboard

Mgr. Havlíková Petra – klavír, hudební nauka

Hlinomazová Martina – kytara, hudební nauka

Janek Jaroslav, DiS. – basová kytara

Janský Kamil, DiS. – saxofon, klarinet

Jerman Viktor, DiS. – elektrická kytara, keyboard

Mgr. Kunická Halamová Jaroslava – sólový, sborový zpěv

Muláček Ladislav – kytara

Pražák Štěpán – housle

Pražáková Drahomíra – violoncello

Ranglová Kateřina, DiS. – klavír

Stark Marek – bicí nástroje

Šelmečzi Jakub, DiS. – klavír, hudební nauka

Mgr. Širmerová Lucie, DiS. – kytara

Vlas Jiří – trubka, zobcová flétna

Žalud Antonín – klarinet, saxofon

Výtvarný obor:

Magdalena Kolářová

Vedení školy:

Mgr. Petra Havlíková – ředitelka školy

Mgr. Lucie Širmerová, DiS. – zástupkyně ředitelky školy, koordinátorka ŠVP

Aktualizace č. 1 byla provedena 15. května 2013, s účinností k 2. 9. 2013.

Na úpravách se podíleli: Eliška Baťová – příčná flétna, zobcová flétna, Kamil Janský – saxofon, klarinet, Barbora Kouklíková – literárně-dramatický obor, Petra Havlíková – ředitelka školy

Aktualizace č. 2 byla provedena 10. května 2014, s účinností k 1. 9. 2014

Na úpravách se podílela: Barbora Kouklíková – literárně-dramatický obor

Aktualizace č. 3 byla provedena 20. května 2015, s účinností k 1. 9. 2015

Na úpravách se podíleli: Barbora Kouklíková – literárně-dramatický obor, Dominika Pilecká – hudební obor, Eliška Baťová – hudební obor

Aktualizace č. 4 byla provedena 10. května 2016, s účinností k 1. 9. 2016

Na úpravách se podíleli: Kateřina Duková – hudební obor, Kateřina Ranglová – hudební obor, Petra Havlíková – hudební obor, Jakub Šelmečzi – hudební obor

Aktualizace č. 5 byla provedena 3. května 2017, s účinností k 1. 9. 2017

Na úpravách se podíleli: Eliška Baťová – hudební obor, Barbora Kouklíková – literárně-dramatický obor

Aktualizace č. 6 byla provedena 9. května 2019, s účinností k 2. 9. 2019

Na úpravách se podílela Eliška Baťová – přípravné studium, celková revize ŠVP

Aktualizace č. 7 byla provedena 14. května 2021, s účinností k 1. 9. 2021

Na úpravách se podíleli: Eliška Baťová – hudební obor, Michal Šťulík – hudební obor

Aktualizace č. 8 byla provedena 16. května 2022, s účinností k 1. 9. 2022

Na úpravách se podíleli: Eliška Baťová – hudební obor, Jiří Vlas – hudební obor, Jiří Matys – hudební obor

Aktualizace č. 9 byla provedena 10. 5. 2023, s účinností k 4. 9. 2023

Na úpravách se podíleli: Tetiana Tishchenko – hudební obor, Jiří Vlas – hudební obor, Jiří Matys – hudební obor, Michal Šťulík – hudební obor

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1 Počet oborů, velikost, organizace výuky	4
2.2 Historie a současnost	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1 Zaměření školy – “5P“	7
3.2 Vize školy	7
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	8
4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	8
4.3 Strategie pro kompetenci kulturní	8
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	10
5.1 Všeobecné poznámky k hudebnímu oboru	10
5.2 Studijní zaměření – Přípravné studium	10
5.3 Studijní zaměření – Hra na klavír	12
5.4 Studijní zaměření – Hra na elektronické klávesové nástroje	18
5.5 Studijní zaměření – Tvorba elektronické hudby	23
5.6 Studijní zaměření – Hra na housle	27
5.7 Studijní zaměření – Hra na violu	31
5.8 Studijní zaměření – Hra na violoncello	36
5.9 Studijní zaměření – Hra na kontrabas	41
5.10 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu	45
5.11 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu	53

5.12 Studijní zaměření – Hra na klarinet	60
5.13 Studijní zaměření – Hra na saxofon	66
5.14 Studijní zaměření – Hra na trubku	71
5.15 Studijní zaměření – Hra na trombon, baskřídllovku	76
5.16 Studijní zaměření – Hra na kytaru	81
5.17 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru	88
5.18 Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru	93
5.19 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje	98
5.20 Studijní zaměření – Sólový zpěv	104
5.21 Studijní zaměření – Sborový zpěv	108
5.22 Studijní zaměření – Hra na akordeon	110
5.23 Vyučovací předmět Komorní hra	116
5.23.1 Seminář klavírní praxe	118
5.23.2 Týmová tvorba elektronické hudby	119
5.24 Vyučovací předmět Hudební nauka	120
5.25 Volitelné vyučovací předměty	122
5.25.1 Volitelný předmět Skladba a improvizace	122
5.25.2 Volitelný předmět Komorní zpěv	123
5.25.3 Volitelný předmět Improvizace	124
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	125
7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	132
8. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	139
9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	139
10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	139
10.1 Zásady a způsob hodnocení žáků	139
10.2 Oblasti vlastního hodnocení školy.....	140

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní umělecká škola, Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155 (ve zkrácené verzi „ŠVP“)

Předkladatel: Základní umělecká škola, Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155
nám. T. G. Masaryka 155, 261 01 Příbram I

IČO: 68997841

Ředitelka školy: Mgr. Petra Havlíková

Telefon: 0042 (0) 318 625 311

E-mail: info@zuspribram.cz

Zřizovatel: město Příbram, IČO 00243132

Tyršova 108, 261 19 Příbram I, okres Příbram

Telefon: 0042 (0) 318 402 211

E-mail: e-podatelna@pribram-city.cz

Platnost dokumentu od: 1. září 2012

V Příbrami dne 20. května 2012

Mgr. Petra Havlíková

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost, organizace výuky

tříoborová škola – vyučují se následující obory:

- hudební (HO) – v průměru 360 žáků
- výtvarný (VO) – v průměru 110 žáků
- literárně-dramatický obor (LDO) – v průměru 25 žáků

celková kapacita školy: 500 žáků

organizace výuky (ve všech uměleckých oborech):

- Přípravné studium: určeno pro děti ve věku 5–7 let
- Základní studium I. stupně: určeno pro děti a mládež ve věku 7–14 let
- Základní studium II. stupně: určeno pro mládež ve věku 14–18 let
- Studium pro dospělé: určeno pro dospělé od 18 let. Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitelka školy na základě individuálního plánu výuky (zaneseného pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola, Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155 byla založena roku 1991, tehdy jako 2. ZUŠ Příbram. Její vznik doprovázelo nadšení učitelů spjaté s entuziasmem společnosti 90. let. Škola si od počátku zakládala na vytvoření přátelských vztahů jak s žáky, tak s jejich rodiči. Hlavní a tehdy jediné sídlo školy bylo v budově č. 155 na nám. T. G. Masaryka v Příbrami, kterou učitelé společnými silami přetvořili k obrazu svému. Vyučovalo se ve třech oborech – hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém.

V několika prvních letech fungování školy byly založeny tradice, které se udržují dodnes. Pravidelně se pořádaly sezónní koncerty, programy pro děti z MŠ, absolventské, výchovné a učitelké koncerty a červnová Zahradní slavnost konaná pod širým nebem. Již v roce 1993 byl přijat první žák školy ke studiu na konzervatoři, žáci pravidelně získávali ocenění na nejrůznějších národních a mezinárodních soutěžích. Poprvé také proběhla spolupráce a výměnné pobyty s partnerskou školou v Holandsku. Škola nabízela pestré žánrové zaměření, vedle klasické hudby i jazz a rock.

V roce 1999 získala škola právní subjektivitu. Učitelé a vedení školy pořádali koncerty a semináře předních českých sólistů a umělců pro žáky školy a pro širokou veřejnost. V novém tisíciletí se škola mohla pochlubit vlastní kapelou a čerstvě založeným pěveckým sborem. Postupně bylo zlepšováno technické vybavení tříd. Škola se také úspěšně zhostila organizace přehlídky všech ZUŠ příbramského regionu.

Díky velkému počtu uchazečů o přijetí ke studiu byla škole třikrát (v letech 2007, 2011 a 2016) navýšena kapacita. V letech 2008–2011 byla provedena velká rekonstrukce vnitřních prostor, zahrady, odhlučnění tříd a zprovozněna půda pro mimořádné výstavy. Nabídka předmětů se rozšířila o výuku hry na violoncello, ve škole byl založen smyčcový soubor. Přibýlo také žáků na dechové nástroje. Žáci ve výtvarném oboru získali technické vybavení pro práci s multimediální technikou, začali vytvářet vlastní krátké animované filmy. K původním koncertům přibýly nové (koncert nejmladších muzikantů, koncert komorní hudby). Žáci školy začali pravidelně pořádat koncerty pro seniory v příbramském Domě

s pečovatelskou službou. V roce 2011 byla škola hlavním organizátorem několikadenní přehlídky středočeských ZUŠ uspořádané Středočeským krajem k počtě 170. výročí narození Antonína Dvořáka.

V září roku 2009 jsme začali vyučovat také v nových prostorách v Dlouhé ulici 163, Příbram III. Od roku 2012 zde využíváme již čtyři třídy. V období letních prázdnin v roce 2016 došlo k výměně oken v hlavní budově směrem na náměstí T. G. Masaryka. Následně proběhla v roce 2017 rekonstrukce elektrických rozvodů a osvětlení v sále školy a v učebně výtvarného oboru.

Po několikaleté odmlce se podařilo od září roku 2013 obnovit výuku literárně-dramatického oboru. Od září roku 2016 schválilo MŠMT navýšení kapacity školy na 500 žáků. Díky tomu došlo rok poté k otevření nového studijního zaměření Hra na trombon, baskřídllovku.

Naše škola se snaží organizovat také větší akce, na které zve hosty z uměleckých škol blízkého i vzdáleného okolí. V roce 2012 tak proběhla úspěšná Koncertní přehlídka bicích nástrojů v Divadle A. Dvořáka Příbram, následně byla v roce 2014 škola znovu pověřena organizací Festivalu ZUŠ Středočeského kraje. Zajímavou zkušeností bylo pro žáky školy v roce 2015 nahrávání a úspěšné vydání CD s názvem Písničky z autobusu, na kterém byly zvěčněny písně z pořadů pro mateřské školy. O tři roky později bylo vydáno druhé CD s názvem Pampadadam, obsahující převážně originálním způsobem upravené lidové písně s doprovodem žákovské kapely.

Na podzim následujícího roku 2016 slavila naše škola 25 let svého trvání. Pěvecký sbor si pak ve stejném roce připomněl kulaté výročí 10 let od svého založení. Byla proto vydána obrazová brožura s historií školy z let 2011–2016 a sešit plný fotografií a podrobných informací o úspěších pěveckého sboru. Na oslavu výročí školy se konalo několik zvláštních koncertů.

V průběhu života školy vzniklo několik nových, každoročně se opakujících akcí. Od roku 2013 naši žáci pravidelně participují na vybraných pořadech Hudebního festivalu Antonína Dvořáka v Příbrami. Od stejného roku také probíhají společné mezigenerační koncerty žáků a členů jejich rodin s názvem Rodinná pouta. Nově se od roku 2017 koná Ples ZUŠ, a od stejného roku mají možnost do našich prostor nahlédnout i návštěvníci z ulice a zájemci o studium v rámci Dne otevřených dveří.

Na závěr lze říci, že ZUŠ si za dobu svého trvání vybudovala v příbramském regionu pevné místo a patří zde mezi důležité vzdělávací a kulturní instituce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy, Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155 má stabilizovaný počet pracovníků, kteří jsou plně kvalifikováni. Průměrně ve škole působí 33 zaměstnanců, z toho 28 pedagogů. Pedagogický sbor odborným zaměřením i počtem učitelů plně pokrývá širší nabídky pro vzdělávání ve vyučovaných uměleckých oborech a studijních zaměřeních.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

- Spolupráce s Muzik School G. Boedijna (Hoorn, Holandsko), výměnné pobyty – od roku 1994
- Organizování okresních kol soutěží ZUŠ vyhlašovaných MŠMT
- Zahradní slavnost spojená s veřejným koncertem hostující kapely – od roku 1992

- Pásma pro mateřské školy (např.: Hudební žerty s Mikulášem a čerty, Velikonoční hraní, zpívání a koledování, Tóny jara, Hudební nástroje se představují, Zvířátka na statku)
- Hudební program pro klienty z Domu s pečovatelskou službou, vystoupení v Oblastní nemocnici Příbram, vystoupení v Knihovně Jana Drdy Příbram
- Zapojení do projektu ZUŠ OPEN – od roku 2017
- Vystoupení žáků v rámci Hudebního festivalu Antonína Dvořáka – od 2013
- Spolupráce s Galerií Františka Drtikola Příbram (vystoupení na vernisážích)
- Spolupráce se zřizovatelem – vystoupení na akcích pořádaných městem Příbram, (Vítání občánků, Zahájení adventu, Vystoupení na pietních aktech a výročních oslavách, Šalmaj, Novák Fest)

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola, Příbram I, nám. T. G. Masaryka 155 využívá pro svoji činnost dvě pracoviště, která jsou standardně vybavena hudebními nástroji, audiovizuální a výpočetní technikou (vč. interaktivní tabule a dataprojektorů). Výtvarný obor má mimoto k dispozici hrnčířský kruh a keramickou pec. Všechny učebny jsou pro výuku plně využity včetně koncertního sálku, vybaveného novým klavírem značky Yamaha (2014), a výtvarného ateliéru. Pro mimořádné výstavy se využívají prostory půdy. Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci vypůjčit.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy – “5P“

PŘÁTELSKOST

Nabízíme tým pedagogů, kteří budují přátelské vztahy s žáky, které vyučují, snaží se jim porozumět a přizpůsobit výuku jejich možnostem, schopnostem, preferencím. Cílem pedagogů je vzbudit v dětech lásku k umění vytvořením příznivé atmosféry a prostředím, kde se budou děti dobře cítit.

PROFESIONALITA

Nabízíme tým profesionálů s kvalifikací a bohatými zkušenostmi, kteří rozumí jak svému oboru, tak práci s dětmi. Učitelé v naší škole se průběžně vzdělávají a doplňují si přehled o nové trendy ve svých oborech.

PRACOVITOST

Nabízíme tým učitelů, kteří se svým přístupem snaží v dětech budovat povědomí o tom, že hodnotné a kvalitní věci v životě někdy vyžadují úsilí. Snaží se, aby žáci viděli smysl svého snažení, a aby pracovali – ať už v rámci umění nebo jinak – rádi.

PESTROST

V uměleckých oborech nabízíme žákům co nejširší a vyváženou nabídku.

PODNIKAVOST

Nabízíme školu se zaměstnanci (ať již pedagogy, administrátory či technickými pracovníky), kteří často a rádi organizují veřejné akce pro žáky školy, jejich rodiče, přátele nebo známé, kteří se jich aktivně či pasivně účastní. Všichni se tak společně podílí na kulturním rozvoji města a naší společnosti.

3.2 Vize školy

Naše škola by i v budoucnu měla být místem setkávání, společné kvalitní práce, radosti a aktivního odpočinku. Kvalitní výuka pedagogů a důraz na zodpovědný přístup žáků ke studiu jsou a budou základní podmínkou úspěchu společné práce.

Do budoucna plánujeme rozšíření současných prostor o další plochu půdního patra. Tím by vznikla možnost využití nových tříd k výuce.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- různými formami informujeme žáka o charakteru jednotlivých stylů
- představivost žáka rozvíjíme i formou improvizace
- ukazujeme na konkrétních příkladech výrazové a technické možnosti
- učíme žáka vyjadřovat se emotivně prostřednictvím umění
- učíme žáka předávat uměním určité sdělení (např. společně mluvíme o obsahu díla)
- rozvíjíme žákovy technické možnosti a představivost, doporučujeme materiál ke studiu, učíme žáka postupné sebereflexi, podporujeme jeho individualitu
- umožňujeme žákovi získat hlubší vnímání okolního světa a sebe, vytvořit si vlastní umělecký názor a schopnost umělecky vyjádřit své myšlení a cítění
- žák má možnost volby v rámci rozvoje svých technických možností
- na konkrétních případech demonstrujeme kvalitu jednotlivých děl a jejich interpretací
- žákovi předkládáme tradiční díla v netradičním provedení
- předkládáme žákovi ke srovnávání díla různých kvalit
- přinášíme žákovi dostatek inspirace
- umožňujeme žákovi růst díky vrstvení zkušeností dlouhodobě získávaných v experimentaci a tvorbě

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- vedeme žáky k sebehodnocení a poskytujeme žákům zpětnou vazbu
- vedeme žáky k tomu, aby kladli otázky sobě i učiteli
- pro žáky organizujeme veřejné prezentace, dodáváme jim před nimi sebevědomí a poukazujeme na pozitivní důsledky těchto aktivit, učíme je pracovat s případnou trémou, učíme žáky promluvit o svém díle
- vedeme a podporujeme kolektivní práci, vhodné způsoby komunikace ve skupině, snažíme se navodit tvůrčí atmosféru, zároveň však neopomeneme zdůraznit podíl jednotlivce
- vedeme žáka k samostatnosti a na konkrétních modelech vysvětlujeme smysl a principy domácí přípravy
- předkládáme žákovi kvalitní informační zdroje (noviny, časopisy, odkazy na webové stránky, televizní stanice, dokumenty)

4.3 Strategie pro kompetenci kulturní

- učíme žáka vidět umělecké a kulturní hodnoty kolem sebe – ve svém prostředí a ve svém běžném životě
- podněcujeme žáka k získávání rozhledu o uměleckých a kulturních hodnotách
- společně hodnotíme umění kolem nás
- sledujeme dění ve svých oborech a předáváme tyto informace žákům
- snažíme se v žákovi probudit zájem o chápání umění v širších historických kontextech
- vkládáme do žáků etické zásady – vyžadujeme po žácích dodržování vhodného chování na kulturních akcích i ve škole
- sami jdeme žákům příkladem účastí na kulturním životě, podporou tradičních akcí a vhodným chováním

- komunikujeme s rodiči a žáky a podněcujeme žáky k uplatňování nabytých znalostí a dovedností mimo školu
- v žácích podporujeme úctu k českým tradicím seznamováním se s českou lidovou tvorbou a významnými českými umělci
- organizujeme kulturní akce a vytváříme školní tradice
- zapojujeme žáka do aktivní účasti na školních akcích (pomoc při organizaci)
- dle individuálních možností žáka se snažíme, aby měl umění rád a provozoval je i po skončení studia, ať neprofesionálně nebo pokračováním studia v dalších institucích uměleckého vzdělávání

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Všeobecné poznámky k hudebnímu oboru

- 1) Do 1. ročníku Přípravného studia nastupují žáci, kteří dosáhli věku 5 let, do 2. ročníku Přípravného studia nastupují žáci, kteří dosáhli věku 6 let. V mimořádných případech je do 1. ročníku Přípravného studia možno přijmout i žáky mladší, o jejich přijetí rozhoduje ředitelka školy.
- 2) Vyučovací předmět Komorní hra může žák na základě doporučení učitele navštěvovat i dříve, než je to pro něj z hlediska učebních plánů povinné.
- 3) Žáci starší 14 let, kteří neabsolvovali I. stupeň, zahajují studium na II. stupni předmětem Příprava ke hře na nástroj II nebo Příprava k sólovému (resp. sborovému) zpěvu II (tj. učební plán Přípravné studium II) a poté plněním vzdělávacích obsahů I. stupně v rychlejším tempu.
- 4) Předmět Komorní hra lze v odůvodněných případech nahradit předmětem Sborový zpěv nebo Týmová tvorba elektronické hudby.
- 5) S ohledem na zvolený vzdělávací obsah a individuální dispozice žáka lze hodinovou dotaci v Přípravném studiu snížit až na jednu hodinu týdně.
- 6) V Přípravném studiu II se vyučovací předmět Hudební nauka realizuje podle individuálního studijního plánu

5.2 Studijní zaměření – Přípravné studium

Učební plán – varianta I:

	1. ročník	2. ročník*
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj / k sólovému zpěvu		0,5 - 1

* Platí také pro Přípravné studium II, tj. pro začínající žáky od 14 let věku. Tito žáci plní předmět Hudební nauka a hru na nástroj – název předmětu se řídí podle vybraného studijního zaměření. Oba předměty jsou vyučovány v rozsahu 1 vyučovací hodiny.

Učební plán – varianta II:

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj / k sólovému zpěvu	0,5 - 1	0,5 - 1

Učební plán – varianta III:

	1. ročník	2. ročník
Příprava ke sborovému zpěvu	1-2	1-2

Školní výstupy vyučovacích předmětů a poznámky k nim:

Přípravná hudební výchova

1. ročník

Žák:

- rytmizuje říkadla
- intonuje jednoduché melodie klesající a stoupající
- jednoduše rytmicky doprovází lidové písně s pomocí Orffových nástrojů

2. ročník:

Žák:

- vyjmenuje základní hudebními termíny
- rytmizuje delší říkadla
- intonuje jednoduché melodie klesající a stoupající
- jednoduše rytmicky doprovází lidové písně s pomocí Orffových nástrojů
- pojmenuje základní hudební nástroje

Příprava ke hře na nástroj a k sólovému zpěvu

Žáci začínají předmět Příprava ke hře na nástroj a k sólovému zpěvu v 1., případně 2. ročníku Přípravného studia s ohledem na zvolený vzdělávací obsah a individuální dispozice žáka. Předmět se v Přípravném studiu realizuje na tyto nástroje: klavír, keyboard, housle, violoncello, zobcová flétna, baskřídlovka, kytara, basová kytara, bicí nástroje a akordeon. Vzdělávací obsahy předmětu Příprava ke hře na nástroj a k sólovému zpěvu jsou uvedeny v odpovídajících ročníkových osnovách jednotlivých nástrojů (Přípravné studium). Tento vyučovací předmět lze nahradit předmětem Sborový zpěv.

Příprava ke sborovému zpěvu

Žáci začínají předmět Příprava ke sborovému zpěvu v 1. příp. 2. ročníku Přípravného studia. Vzdělávací obsah předmětu Příprava ke sborovému zpěvu viz studijní zaměření Sborový zpěv (Přípravné studium).

5.3 Studijní zaměření – Hra na klavír

Učební plán Hra na klavír:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na klavír

Přípravné studium

Žák:

- se orientuje na klaviatuře
- správně sedí u klavíru, dbá na uvolnění těla
- podle sluchu zopakuje krátké melodické a rytmické úryvky, zpívá je, příp. je reprodukuje i jinak
- zná základní zvukové možnosti nástroje – dynamické rozdíly a interpretuje je na nástroj v nejjednodušší výrazové formě
- popíše různé nálady písní a skladbiček (např. smutná, veselá)
- určí stoupající a klesající melodie
- rozliší dvoudobé a třídobé metrum
- ovládá úhoz portamento
- zahraje a transponuje jednoduché lidové písně podle sluchu
- rytmizuje a melodizuje vybraná říkadla
- přiřadí tóny ke správným klávesám (c–h)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje, má uvolněné ruce
- zahraje cvičení na překládání rukou po celé klaviatuře a se schopností přenášet váhu těla z nohy na nohu

- hraje různými druhy úhozů (portamento, staccato, legato)
- hraje dvojhmaty
- rozliší dynamiku naučených úhozů (*piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo*)
- zahraje jednoduché známé melodie, lidové písně v rozsahu 3–5 tónů
- zopakuje krátký melodický úryvek podle sluchu v rozmezí kvinty
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň pomocí tóniky a dominanty
- nejjednodušší melodie a písničky transponuje do různých tónin
- dokáže zahrát stupnici C dur ve dvou oktávách zvlášť nebo dohromady protipohyb a různá pětistrková cvičení
- čte a zahraje noty v jednočárkované oktávě v houslovém klíči
- zahraje osmitaktovou skladbičku z paměti
- čte a správně interpretuje základní rytmický notopis (nota celá, půlová, čtvrt'ová a pomlky)
- hraje s pedagogem čtyřručně

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici C dur zvlášť obě ruce, případně v protipohybu, přes dvě oktávy
- 2–3 skladbičky různého charakteru, může být i lidová píseň

2. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové stupnice každou rukou zvlášť přes dvě oktávy v protipohybu dohromady
- zahraje tónický kvintakord s obraty každou rukou zvlášť v různých rytmických a úhozových obměnách
- ve volném tempu jednoduše pedalizuje dle doporučení učitele
- doprovodí lidové písně podle základních akordových značek (dur a moll)
- zahraje jednoduchý doprovod pro levou ruku ve 2/4 a 3/4 taktu
- použije správnou úhozovou artikulaci (legato, staccato, portamento)
- nacvičí a zahraje několik skladbiček různého charakteru s různým zaměřením
- čte a zahraje noty od h–g² v houslovém klíči a f–d¹ v basovém klíči
- zahraje vybranou skladbu z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici zvlášť, případně dohromady v protipohybu a akord zvlášť – rozloženě melodicky i harmonicky
- 2–3 krátké skladby (případně vč. etudy)

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dohromady v rovném pohybu nebo v protipohybu v rozsahu dvou až tří oktáv
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje ke stupnicím tónický kvintakord s obraty oběma rukama dohromady harmonicky i melodicky
- nacvičí 2–3 kratší etudy nebo cvičení různého technického zaměření

- interpretuje skladby různého stylu
- dbá na kvalitu tónu
- doprovází jednoduché lidové i umělé písně jednoduchým, vhodně zvoleným rytmickým doprovodem podle akordových značek
- odliší hlavní melodii a doprovod
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- za pomoci učitele používá u jednoduchých skladeb vhodný prstoklad, pedalizaci a frázování
- používá základní agogiku (*ritardando*, *accelerando*)
- zahraje krátké jednoduché úryvky z listu
- vybrané skladby interpretuje z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 vybranou durovou stupnici dohromady v rovném pohybu nebo protipohybu a akordy melodicky i harmonicky dohromady nebo zvlášť
- 3 skladby různého charakteru (případně vč. etudy)

4. ročník

Žák:

- zahraje vybrané stupnice dohromady a a moll harmonickou a melodickou zvlášť, zahraje akordy melodicky a harmonicky dohromady
- hraje etudy a cvičení zaměřené na různé druhy techniky
- interpretuje skladby různých stylů (s prvky baroka, klasicismu, romantismu, 20. století, populární hudby, jazzu aj.)
- na základě konzultace s učitelem zvolí vhodné výrazové prostředky v hudebním útvaru (agogika, dynamika, různé druhy úhozů)
- ovládá současný a synkopický pedál
- vnímá a zahraje jednotlivé fráze a klenutí melodie
- při hře z listu čte noty ve skladbách na úrovni 1. ročníku
- transponuje jednoduchý melodický úryvek do různých tónin od bílých kláves

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 vybranou stupnici dohromady a akordy melodicky i harmonicky dohromady
- 3 skladby různého charakteru (případně vč. etudy)

5. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové a mollové stupnice v protipohybu nebo v rovném pohybu, akordy melodicky a harmonicky a velký rozklad základního kvintakordu zvlášť
- dbá na zvukovou vyrovnanost
- použije rytmická a úhozová cvičení ke zlepšení prstové techniky
- zadané skladby je schopen v základních parametrech nastudovat samostatně
- ve skladbách různých stylů uplatňuje výrazové prostředky typické pro dané období (artikulace, frázování, výraz, pedalizace)

- vnímá změnu nálady v jednotlivých skladbách a charakter interpretované skladby a přizpůsobí tomu výrazové prostředky
- dynamický odlišuje hru pravé a levé ruky, úhozově rozlišuje jednotlivé hlasy
- dle individuálních schopností harmonizuje jednoduchou melodii
- zahraje z listu lehčí skladbu (i populární), příp. upraví doprovod
- orientuje se v základních akordických značkách a doprovodech odpovídajících žánru skladby
- samostatně nastuduje krátké skladby
- uplatní zvukovou sebekontrolu při interpretaci skladeb

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 vybranou stupnici a akordy libovolným způsobem
- 3 skladby různého charakteru (případně vč. etudy)

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnice v rovném nebo kombinovaném pohybu, zahraje velký rozklad základního kvintakordu zvlášť nebo dohromady v rozsahu čtyř oktáv
- interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- navrhne způsoby nastudování vybraných skladeb
- je schopen v přiměřené obtížnosti zahrát písně a jejich doprovody různými způsoby
- zharmonizuje jednoduchou melodii
- dbá na kvalitu tónu
- zahraje skladbu z listu na úrovni 2. ročníku
- samostatně nastuduje skladby nižší obtížnosti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 vybranou stupnici dohromady v rovném pohybu nebo kombinovaně a kvintakord velký rozklad zvlášť nebo dohromady rovným pohybem
- 3 skladby různého charakteru

7. ročník

Žák:

- zahraje probrané stupnice a velký rozklad kvintakordu v rovném pohybu dohromady, odvodí obraty kvintakordu ve velkém rozkladu zvlášť
- dle vlastního vkusu a možnosti navrhne skladby pro své vystoupení k příležitosti ukončení studia prvního cyklu a zvolené skladby nastuduje
- všechny poznatky z dosavadního studia syntetizuje a propojí v rámci práce na vybraných skladbách (artikulace, dynamika, pedalizace, agogika, frázování, rytmické cítění)
- uplatní sluchovou sebekontrolu v souvislosti s vyjádřením nálady, rázu, stylu a žánru hudby
- zahraje jednoduchou skladbu z listu se znalostí různých výrazových prostředků
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- samostatně určí způsob, jak danou techniku procvičovat
- je schopen hodnotit a analyzovat svůj výkon a výkon svých spolužáků

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- hraje různými druhy úhozů
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň pomocí tóniky a dominanty
- zahraje cvičení na různé druhy techniky
- ve volném tempu jednoduše pedalizuje dle doporučení učitele
- frázuje podle doporučení učitele
- interpretuje více kratších skladeb různého žánru
- koriguje kulturu tvoření tónu
- transponuje snadné melodie a písně
- samostatně nastuduje krátkou skladbu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 3 krátké skladby

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- používá různé druhy klavírních technik
- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- se aktivně podílí na výběru skladeb podle svého vkusu a zaměření
- orientuje se v dalších kvintakordech a septakordech
- analyzuje vlastní výkon a uplatňuje sluchovou sebekontrolu při interpretaci zvolených skladeb
- harmonizuje lidovou nebo umělou píseň, zahraje různé druhy doprovodů
- zahraje z listu jednoduché skladby
- samostatně získává hudební představivost formou poslechu – navštěvuje koncerty, příp. poslouchá nahrávky
- profiluje se podle vlastního zájmu
- charakterizuje základní slohová hudební období (baroko, klasicismus, romantismus...)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 3 skladby různého zaměření (nebo stupnici s akordy a 2 skladby)

2. ročník:

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby
- hraje z listu podle základních akordových značek
- je schopen transpozice do jiných tónin

- zvolí si skladby dle vlastního zajmu
- využívá získané znalosti k nastudování a správné interpretaci zvolených skladeb
- aplikuje různé způsoby nácvičku pasáží ve skladbách dle již získaných zkušeností
- harmonizuje jednoduché i složitější melodie a písňe dle svých schopností
- navštěvuje koncerty spolužáků a je schopný hodnotit svůj a jejich výkon

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 3 skladby různého zaměření (nebo stupnici s akordy a 2 skladby)

3. ročník

Žák:

- experimentuje s dalšími druhy akordů a septakordů
- rozliší a popíše různé druhy interpretace
- uvede příklady skladeb významných českých a světových autorů různých stylových období a žánrů
- skladby stylizuje samostatně a samostatně si zvolí skladby dle vlastního zajmu
- hraje z listu skladby na úrovni 3.–4. ročníku 1. cyklu
- vyhledá nahrávky nastudovaných skladeb a porovnává různé interpretace

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 3 skladby různého zaměření (nebo stupnici s akordy a 2 skladby)

4. ročník

Žák:

- zahraje z listu různé skladby
- samostatně nacvičí skladbu dle vlastního vkusu a zaměření
- dbá na kvalitu provedení skladby
- na základě získaných vědomostí a dovedností interpretuje skladbu dle vlastních představ
- chápe a je schopen vysvětlit harmonizaci jednoduché i složitější melodie a lidové písňe v pravé ruce
- improvizuje dle vlastních možností a zaměření
- je schopen hodnotit různé interpretace a svůj názor zdůvodnit

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.4 Studijní zaměření – Hra na elektronické klávesové nástroje*

*Jde o samostatné studijní zaměření postavené na vzdělávacím obsahu „modulu A“ Elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby, který v Rámcovém vzdělávacím programu nese název Hra na elektronické klávesové nástroje a jejich ovládání.

Učební plán Hra na elektronické klávesové nástroje:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na elektronické klávesové nástroje

Přípravné studium

Žák:

- projeví osvojení základních návyků hry na keyboard
- zvládne základní obsluhu nástroje
- dodržuje správné postavení rukou
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu c1–g1 pravou rukou, c–g levou rukou
- respektuje základy stavby akordů v doprovodné části
- pozná 1. dobu na rytmických modelech
- zahraje jednoduché písně pravou a levou rukou dle sluchu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládne základní obsluhu nástroje
- je schopen se orientovat po celé klaviatuře a rozlišovat jednotlivé oktávy
- čte a zahraje plynule noty v houslovém klíči v rozsahu c1–c3, v basovém klíči c-c1
- ovládá hru legato, staccato a tenuto

- zahraje durovou stupnici zvlášť, případně dohromady (od bílých kláves), akordy a některé jejich obraty již uplatňuje v ostatních cvičeních (C, G, F, D, A, G7)
- zopakuje krátký melodický úryvek podle sluchu v rozmezí kvinty, doprovodí jednoduchou lidovou píseň pomocí tóniky a dominanty
- nejjednodušší melodie transponuje do různých tónin

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici C dur zvlášť, případně dohromady, a příslušný tonický kvintakord
- 2-3 skladby různého charakteru
- 1 lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice v protipohybu oběma rukama dohromady
- zahraje akordy oběma rukama současně
- rozlišuje různá tempa a dokáže jim přizpůsobit svoji hru (andante, moderato, allegretto, allegro)
- orientuje se v tečkovaném rytmu, je schopen správně interpretovat triolu a synkopu
- u jednoduchých písní samostatně zvolí barvu nástroje a vhodný doprovodný rytmus
- popíše a prakticky předvede využití funkcí ACCOMP, SYNCHRO START, INTRO/ENDING, START/STOP, TEMPO
- kratší skladby interpretuje z paměti
- doprovodí lidové či umělé písně podle základních akordových značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic do 2# nebo 2b v protipohybu a příslušný tonický kvintakord
- 2–3 skladby různého charakteru
- 1 lidovou píseň

3. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti
- zahraje durové stupnice v rovném pohybu a protipohybu v rychlejším tempu a příslušný tonický kvintakord trojhlasně s obraty v legatu, staccatu a tenutu
- ovládá hru dvojhmatů a zvládá menší skoky ve skladbě
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- využívá při hře základních harmonických funkcí
- zadané skladby interpretuje z paměti
- transponuje zadané snazší písně a vytvoří k nim jednoduchý doprovod
- popíše a prakticky předvede využití funkcí FILL IN, DUAL VOICE, HARMONY
- zahraje krátké úryvky z listu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic do 4# nebo 4b v protipohybu a příslušný tonický kvintakord
- 2 populární písně

- 1 lidovou píseň s užitím ACCOMP (T S D)

4. ročník

Žák:

- ovládá hru durových stupnic v rovném pohybu a protipohybu
- zahraje akordy harmonicky i melodicky v rychlejším tempu
- zahraje dvojhmaty
- samostatně naprogramuje nastavení nástroje při jednotlivých skladbách
- popíše a prakticky předvede využití funkce SPLIT POINT, příp. REGISTRACION MEMORY (s pomocí učitele)
- vnímá a zahraje jednotlivé fráze a klenutí melodie
- je schopen transponovat jednoduchý melodický úryvek
- zahraje 2 skladby různého charakteru

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic do 7# nebo 7b v protipohybu a rovném pohybu, příslušný tonický kvintakord
- 1 etudu
- 2 skladby různého charakteru
- 1–2 lidové písně

5. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic kombinovaným způsobem, akordy zahraje ve čtyřhlasé úpravě
- zná všechny funkce nástroje, při programování nástroje postupuje samostatně
- zahraje podle akordových značek
- orientuje se v jednoduchých úpravách a transpozicích lidových písní
- zahraje jednoduché jazzové standardy (swing, latin)
- samostatně nastuduje krátké a snazší skladby
- zahraje 1 lidovou nebo umělou píseň

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic do 7# nebo 7b v protipohybu a rovném pohybu a příslušný tonický kvintakord trojhlasně
- 1–2 etudy
- 2 skladby různého charakteru
- 1–2 lidové písně

6. ročník

Žák:

- je podle akordových značek schopen zahrát přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- improvizuje na jednoduchá harmonická schémata (blues dur, moll)
- hraje stupnice rovným, případně kombinovaným způsobem
- podle zájmu interpretuje skladby moderního charakteru
- hraje skladby z listu na úrovni nižších ročníků (1. a 2. ročník)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic do 7# nebo 7b v protipohybu a rovném pohybu, příslušný tonický kvintakord trojhlasně
- 1–2 etudy
- 1–2 skladby různého charakteru
- 1–2 lidové písně

7. ročník

Žák:

- aplikuje všechny osvojené technické dovednosti v celém rozsahu klaviatury při interpretaci daných skladeb a propojuje je
- zná všechny funkce nástroje a při hře je správně používá
- méně náročné skladby nastuduje samostatně
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- prakticky využívá propojení nástroje a digitálních technologií a uplatňuje je dle svých možností
- jednoduchým způsobem samostatně zharmonizuje klavírní doprovody a použije rytmicko-harmonickou jednotku k doprovodu sólového hráče

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- zahraje 1 z durových stupnic do 7# nebo 7b v protipohybu a rovném pohybu a příslušný tonický kvintakord trojhlasně
- zahraje vybrané etudy
- zahraje 2 skladby různého žánru
- zná všechny funkce nástroje a při hře je správně používá
- méně náročné skladby nastuduje samostatně
- prakticky využívá propojení nástroje a digitálních technologií jednoduchým způsobem samostatně zharmonizuje klavírní doprovody a použije rytmicko-harmonickou jednotku k doprovodu sólového hráče

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici s příslušným tónickým kvintakordem trojhlasně
- 1–2 skladby dle výběru
- 1–2 lidové písně

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- zčásti samostatně nacvičí více skladeb různých stylů a žánrů

- zčásti samostatně nastuduje jednoduché doprovody k jiným nástrojům
- dle vlastních možností použije ve skladbách vlastní aranže, případně využije své dovednosti k autorské tvorbě

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 etudu delšího rozsahu (jazzová, populární)
- 1 rozsáhlejší přednesovou skladbu
- skladbu jazzového charakteru plus improvizaci na její formu

2. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje skladby přiměřené obtížnosti
- je schopen disponovat širokým repertoárem
- pohotově interpretuje skladby z paměti
- uplatní sluchovou sebekontrolu
- dle vlastních možností použije ve skladbách vlastní aranže, případně využije své dovednosti k autorské tvorbě

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 etudu delšího rozsahu (jazzová, populární)
- 1 rozsáhlejší přednesovou skladbu
- skladbu jazzového charakteru plus improvizaci na její formu

3. ročník

Žák:

- zahraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- samostatně nastuduje složitější skladby zapsané formou značek
- dle vlastních možností použije ve skladbách vlastní aranže, případně využije své dovednosti k autorské tvorbě

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 etudu delšího rozsahu (jazzová, populární)
- 1 rozsáhlejší přednesovou skladbu nebo 2 krátké
- skladbu jazzového charakteru plus improvizaci na její formu

4. ročník

Žák:

- prokáže znalost bohatého repertoáru na úrovni svých stávajících technických dovedností a hudební vyspělosti
- profiluje se podle svých zájmů a v rámci svých preferencí
- je schopen se realizovat ve zvoleném žánru
- hraje z listu jednoduché skladby
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- vytvoří si názor na vlastní či cizí interpretaci a dokáže jej obhájit, orientuje se v kontextu hraných skladeb

- dle vlastních možností použije ve skladbách vlastní aranže, případně využije své dovednosti k autorské tvorbě

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.5 Studijní zaměření – Tvorba elektronické hudby*

*Jde o samostatné studijní zaměření postavené na vzdělávacím obsahu „modulu C“ Elektronického zpracování hudby a zvukové tvorby, který v Rámcovém vzdělávacím programu nese název Tvorba hudby prostřednictvím digitálních technologií. Předmět Tvorba elektronické hudby může být realizován také jako dílčí součást (volitelný předmět) žáků jiného studijního zaměření.

Učební plán Tvorba elektronické hudby:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Tvorba elektronické hudby	1	1	1	1	1	1	1
Týmová tvorba elektronické hudby				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Tvorba elektronické hudby	1	1	1	1
Týmová tvorba elektronické hudby	1	1	1	1

Školní výstupy:

Tvorba elektronické hudby

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede základní ovládání iPadu a projeví orientaci v aplikaci GarageBand
- rozliší různé zvuky a nástroje dostupné v GarageBandu

- je schopen reprodukovat jednoduché předehrané rytmy v různých tempech
- vytvoří svoji krátkou skladbu pomocí nástrojů, které si osvojil
- je schopen prezentovat své první skladby a reflektovat své zkušenosti

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

2. ročník

Žák:

- nahraje jednoduché zvuky a provede jejich základní úpravy
- začíná používat předpřipravené smyčky k tvorbě vlastní hudby
- chápe pokročilejší funkce aplikace GarageBand
- použije v hudební kompozici různé tóniny
- vytváří složitější hudební skladby

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

3. ročník

Žák:

- projeví nejzákladnější znalosti z oblasti harmonie
- vnímá a ovlivňuje hudební strukturu
- pracuje s efekty a novými zvukovými parametry (filtry, panorama)
- dokáže ovládat pokročilé techniky nahrávání (práce s MIDI)
- používá virtuální nástroje v GarageBandu pro různé hudební styly (syntetizéry, orchestry, elektronické bicí)

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

4. ročník

Žák:

- tvoří akordové progrese pomocí virtuálních nástrojů
- v autorské tvorbě pracuje s dynamikou a tempem
- kombinuje GarageBand s dalšími softwary
- pracuje s externími MIDI zařízeními
- dokáže pracovat jak individuálně, tak v týmech na projektech, které jsou prezentovány ve škole nebo i mimo školu

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

5. ročník

Žák:

- importuje a exportuje projekty mezi GarageBandem a jinými hudebními softwary
- využívá externích zvukových bank a rozšiřuje možnosti virtuálních nástrojů
- vyváří originální hudební skladby
- pracuje na vlastních zvukových efektech a samplech
- je schopen své dovednosti samostatně prezentovat na veřejnosti

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

6. ročník

Žák:

- experimentuje s neobvyklými zvuky a jejich úpravami
- při aranžování klade důraz na dynamiku a kontrast
- ovládá pokročilé techniky mixování
- tvoří složitější a komplexnější hudební projekty

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

7. ročník

Žák:

- je schopen vytvářet kvalitní hudební kompozice a aranže
- kreativně zpracovává prostřednictvím digitálních technologií vlastní i přejaté hudební motivy
- používá motivickou práci
- orientuje se v běžných obsazeních vokálních i instrumentálních těles a má povědomí o rozsahu a ladění užitých nástrojů
- dokáže pracovat jak individuálně, tak v týmech na projektech, které jsou prezentovány ve škole i mimo školu
- vhodně okomentuje svoji tvorbu, vysvětlí kompoziční záměr, popíše kompoziční techniku, užití prostředky, uplatnění díla apod.
- respektuje ve své tvorbě základní normy z oblasti zákonné ochrany autorského díla

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

Přípravné studium II

Žák:

- předvede ovládání základních funkcí GarageBandu (nahrávání, editace, mixování)
- vyváří vlastní hudební skladby, je schopen své dovednosti prezentovat na veřejnosti
- vnímá a ovlivňuje hudební strukturu
- pracuje s přednastavenými smyčkami, nástroji a efekty
- je schopen jednoduchého aranžmá skladeb s použitím více nástrojů
- kombinuje GarageBand s dalšími softwary

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

Základní studium II. stupně

1. ročník:

Žák:

- kreativně pracuje s hudebními nástroji a s efekty, experimentuje
- detailně upravuje a edituje zvukové stopy

- při nahrávání je schopen vrstvení stop
- vyváří originální hudební skladby s promyšlenou strukturou a obsahem

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

2. ročník:

Žák:

- detailně upravuje a edituje zvukové stopy (včetně práce s dynamikou, ekvalizací, s jednotlivými zvukovými vlnami, odstranění šumu)
- používá pokročilé pluginy, syntetizátory a efekty pro tvorbu unikátního zvuku
- rozumí kompoziční a zvukové práci v různých žánrech a stylech
- vyspělým způsobem prezentuje svou práci a spolupracuje v týmu

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

3. ročník:

Žák:

- kreativně se vyjadřuje pomocí zvukové tvorby
- do elektronických aranží zapojuje akustické nástroje a vokály
- používá k tvorbě vlastní i cizí zvukové prvky (např. vzorky, smyčky, ruchy, fragmenty)
- prokáže schopnost technicky kvalitně zpracovat mix skladby

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

4. ročník:

Žák:

- spolupracuje se žáky jiných oborů
- vlastní autorskou hudbou či hudbou převzatou a upravenou podloží statické i dynamické vizuální vyjádření, literární předlohu, tanečně pohybovou kreaci apod.
- při produkci originálně kombinuje akustické a elektronické prvky
- respektuje ve své tvorbě základní normy z oblasti zákonné ochrany autorského díla

Postupová zkouška:

Žáci prezentují své skladby ve škole nebo na veřejnosti.

Týmová tvorba elektronické hudby

viz kapitola 5.23.2

5.6 Studijní zaměření – Hra na housle

Učební plán Hra na housle:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na housle

Přípravné studium

Žák:

- vyjmenuje názvy částí houslí a smyčce
- správně drží nástroj
- správně drží smyčec
- hraje s využitím postavení prstů na jednotlivých strunách (dur a moll prstoklad) v základní poloze
- zahraje pizzicato na prázdných strunách a s prstokladem v základní poloze

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- popíše základní postavení levé i pravé ruky
- při hře střídá prsty levé ruky v první poloze i při přechodech přes struny, též při hře pizzicato
- je schopen tahu celým smyčcem i pouze horní a dolní polovinou
- drobné melodie je schopen zahrát i z paměti
- čte a zahraje notový zápis na dvou prostředních strunách

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednoduché písně či koledy v rozsahu 2 řádek

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje i postavení obou rukou
- zahraje detaché, případně 2 legato
- rozezná a popíše zřetelně rozdíl mezi dur a moll postavením v základní poloze
- čte a zahraje notový zápis pro všechny struny v základní poloze
- rozpozná chybné intervaly v dané písni

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1–2 písně či drobné skladby v rozsahu 2 řádek

3. ročník

Žák:

- správně koordinuje správné držení těla a nástroje se souhrou levé a pravé ruky
- umí používat a odlišit různě dlouhé po sobě jdoucí tahy smyku
- orientuje se kompletně v základní i pražcové poloze na všech strunách
- čte a zahraje notový zápis na všech strunách v poloze jemu známé
- zahraje alespoň jednu skladbu svého dosavadního repertoáru z paměti
- rozliší základní dynamiku a předvede její interpretaci (*forte, piano, mezzoforte*)
- vyjmenuje a vysvětlí základní intervaly
- vysvětlí a prakticky předvede užití *crescenda* a *decrescenda* jako výrazového prvku frázování menších skladeb

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu na 3 řádky
- přednes na 3 řádky

4. ročník

Žák:

- hraje ve třetí poloze
- propojí výměny levé ruky
- hraje 4 legato
- ovládá hru martelle
- vysvětlí a prakticky předvede nácvik vibrata
- koriguje kvalitu tvoření svého tónu
- orientuje se ve změnách poloh levé ruky
- orientuje se v notovém zápisu a čte prstoklady v první, druhé a třetí poloze

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu a přednes na půl stránky

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby v rozsahu prvních pěti poloh
- zahraje staccato
- zvládá střídání poloh
- používá vibrato jako výrazový prostředek
- prakticky předvede cvičení pro souhru levé a pravé ruky při různých změnách smyku
- jednodušší skladby zahraje z listu
- rozpozná různá stylová období
- určí z poslechu, kolik dob má takt dané skladby

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu a přednes v rozsahu půl stránky

6. ročník

Žák:

- zahraje spiccato
- zahraje základní flažolety
- předvede různé škály vibrata
- ovládá hru v prvních třech výměnách poloh a v poloze páté
- podle italského názvosloví určí tempa a nálady skladeb

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudy a přednes v rozsahu $\frac{3}{4}$ stránky

7. ročník

Žák:

- je schopen využívat i následně za sebou smyky martelle, staccato, spiccato a legato
- zvládá i na přeskáčku výměny mezi prvními pěti polohami
- zahraje přiměřeně těžké dvojhmaty
- zahraje z listu skladby střední obtížnosti
- rozliší základní členění tónin
- rozvíjí své vlastní hudební představy a výrazovými prostředky je realizuje při interpretaci
- vnímá dva hlasy a je schopen z nich určit ten vedoucí (melodický)

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí, kde zahraje stupnici, akord, sólovou skladbu a přednes

Přípravné studium II

Žák:

- vyjmenuje názvy částí houslí a smyčce
- správně drží nástroj
- správně drží smyčec
- zahraje pizzicato na prázdných strunách a s prstokladem v základní poloze
- popíše základní postavení levé i pravé ruky
- při hře střídá prsty levé ruky v první poloze i při přechodech přes struny, též při hře pizzicato
- je schopen tahu celým smyčcem i pouze horní a dolní polovinou
- drobné melodie hraje i z paměti
- čte a zahraje notový zápis na dvou prostředních strunách

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2–3 písně či drobné skladby v rozsahu 2 řádek, případně včetně stupnice

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- dbá na tvoření kvalitního tónu
- vnímá barevné kontrasty, popíše způsob jejich tvoření a vhodně je využije při interpretaci

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu jedné stránky

2. ročník

Žák:

- ovládá výměny až šesti poloh
- zahraje plynulé legato přes struny
- zahraje harmonické akordy (tzv. lomeně)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu jedné stránky

3. ročník

Žák:

- ovládá hru spiccato a z tohoto smyku vycházející hru sautille
- vhodně uplatní smyky z předešlých ročníků

- využívá technické dovednosti levé ruky k plynulým výměnám poloh a dvojhmatů jak konsonantních, tak disonantních a je schopen je rozlišit
- orientuje se samostatně v přiměřeně těžkém notovém zápise a uplatňuje v něm dosud nabyté technické i výrazové prostředky

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu na 1 stránku
- přednes v rozsahu 1,5 stránky

4. ročník

Žák:

- zahraje řadové staccato od špičky
- dle notového zápisu vhodně zvolí smyky detaché, spiccato a legato
- uplatní vlastní názor na interpretaci při hře
- pozná a charakterizuje různá stylová období

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.7 Studijní zaměření – Hra na violu

Učební plán Hra na violu:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na violu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- popíše základní postavení levé i pravé ruky
- při hře střídá prsty levé ruky v první poloze i při přechodech přes struny, též při hře pizzicato
- je schopen tahu celým smyčcem i pouze horní a dolní polovinou
- drobné melodie je schopen zahrát i z paměti
- čte a zahraje notový zápis na dvou prostředních strunách

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednoduché písně či koledy v rozsahu 2 řádek

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje i postavení obou rukou
- ovládá dělení smyčce, hraje lehce, využívá celkové uvolněnosti
- zahraje detaché, případně 2 legato
- rozezná a popíše zřetelně rozdíl mezi dur a moll postavením v základní poloze
- čte a zahraje notový zápis pro všechny struny v základní poloze
- rozpozná chybné intervaly v dané písni

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1–2 písně či drobné skladby v rozsahu 2 řádek

3. ročník

Žák:

- správně koordinuje správné držení těla a nástroje se souhrou levé a pravé ruky
- umí používat a odlišit různě dlouhé po sobě jdoucí tahy smyky
- dodržuje správné dělení smyčce, včetně hry u žabky
- orientuje se kompletně v základní i pražcové poloze na všech strunách
- čte a zahraje notový zápis na všech strunách v poloze jemu známé
- zahraje alespoň jednu skladbu svého dosavadního repertoáru z paměti
- rozliší základní dynamiku a předvede její interpretaci (*forte*, *piano*, *mezzoforte*)
- vyjmenuje a vysvětlí základní intervaly, orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- doladuje jednotlivé tóny
- vysvětlí a prakticky předvede užití *crescenda* a *decrescenda* jako výrazového prvku frázování menších skladeb

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu na 3 řádky
- přednes na 3 řádky

4. ročník

Žák:

- hraje ve třetí poloze
- propojí výměny levé ruky, orientuje se ve změnách poloh levé ruky
- hraje 4 legato
- ovládá hru martelle
- vysvětlí a prakticky předvede nácvik vibrata
- koriguje kvalitu tvoření svého tónu
- orientuje se v notovém zápisu a čte prstoklady v první, druhé a třetí poloze

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu a přednes na půl stránky

5. ročník

Žák:

- má osvojen správný postoj a držení violy a smyčce
- zvládá intonační stránku hry
- orientuje se v notovém zápisu v altovém klíči
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu dvou oktáv
- vyjádří dynamické a agogické odstíny ve hře přednesových skladeb
- dokonaleji ovládá hru z paměti
- pozná skladbu z barokního období a chápe specifický způsob její interpretace
- samostatně rozdělí a rozčlení stejná a odlišná místa v hraných skladbách

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- etudu a přednes v rozsahu půl stránky

6. ročník

Žák:

- používá vibrato a tón tvoří s ohledem na specifčnost hry na violu
- zahraje základní dvojhmaty
- používá plynulé výměny poloh
- hraje z listu jednodušší skladby na základě poslechu a rozdílnosti způsobu interpretace rozliší skladby romantické od barokních
- zapojí se v komorním orchestru školy, nebo v komorním uskupení
- rozezná základní členění skladby, určí tóninu dané skladby a umí si ji představit na hmatníku

- hraje skladby různých stylových období a žánrů a vnímá vzájemné odlišnosti, vytvoří si názor

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1stupnici a akord
- etudy a přednes v rozsahu $\frac{3}{4}$ stránky

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v rozsahu tří oktáv
- používá hru v polohách 1, 2, 3, 4, 5
- orientuje se s pomocí učitele ve výběru prstokladů a smyků v nových skladbách
- zvládá různé druhy smyků: détache, legato, martelé, spiccato, staccato
- rozliší skladby podle tempového a výrazového označení
- zahraje snadné party orchestrální a komorní hry z listu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, samostatně označí problematická místa
- připraví se na absolventské vystoupení

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- má osvojený postoj při hře, držení violy a smyčce
- ovládá 3 druhy prstokladů, hraje již vše spojeně – zvládá koordinaci levé a pravé ruky
- orientuje se v notovém zápisu
- rozlišuje daná cvičení tempově i dynamicky
- hraje s doladováním do akordů klavíru nebo jiného doprovodného nástroje
- zahraje lehkou melodii z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2–3 písně či drobné skladby v rozsahu 2 řádek, případně včetně stupnice

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá a zdokonaluje všechny způsoby smyků z předešlého studia
- ovládá hru sautillé
- uplatňuje znalosti hry v polohách
- vytváří si vlastní představu o skladbě, kterou nacvičuje
- k vyjádření barevných odstínů skladby používá různé polohy
- vybírá si skladbu dle své nástrojové vospělosti

- hraje v komorním orchestru školy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu jedné stránky

2. ročník

Žák:

- využívá náročnější smyky
- plynule vyměňuje polohy bez glissand
- ovládá vibrato a dokáže ho vhodně použít jako výrazový prostředek
- orientuje se v notovém zápisu, zná agogické a dynamické značky (tvoří ušlechtilý a plný tón)
- hraje v orchestru či v komorních uskupeních
- rozlišuje různé provedení jedné skladby od různých interpretů

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu jedné stránky

3. ročník

Žák:

- přizpůsobí si držení violy a smyčce tak, aby vyhovovalo jeho manuálním schopnostem
- v nové skladbě si dokáže najít nejobtížnější místa, která samostatně nacvičí
- tvoří krásný tón jak v *piano*, tak ve *forte*
- orientuje se na určité skladby podle svých technických možností

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu na 1 stránku
- přednes v rozsahu 1,5 stránky

4. ročník

Žák:

- plně využívá většinu druhů smyků dle potřeby a jeho technické vyspělosti
- přirozeně zvládá ve skladbách hru v polohách
- dle charakteru skladby vystihne správné tempo a výraz
- samostatně nastuduje part po stránce prstokladové a smykové a na základě dalších hudebních vědomostí
- hraje lehčí orchestrální party, profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů a své názorové pojetí opře o doposud získané hudební dovednosti a zkušenosti

- připraví se na absolventské vystoupení

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.8 Studijní zaměření – Hra na violoncello

Učební plán Hra na violoncello:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na violoncello

Přípravné studium

Žák:

- vyjmenuje názvy částí violoncella a smyčce
- je schopen správně postavit levou ruku postupně na všechny struny v základní poloze
- zahraje pizzicato v základní poloze všemi prsty
- ovládá správné držení nástroje
- provede správně tah smyčcem postupně na prázdných strunách a pak i s přidáním prstokladu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- má osvojeno správné držení nástroje i postavení pravé i levé ruky
- ovládá střídání prstů levé ruky ve druhé poloze (základní)
- zahraje pizzicato
- správně provádí tah celým smyčcem, dolní polovinou a horní polovinou
- zahraje zpaměti jednodušší lidovou píseň smyčcem
- zahraje stupnice a akordy C, G, D dur
- čte a hraje notový zápis na struně D a A
- čte a hraje noty d-d1 v basovém klíči
- je schopen orientace ve směru stoupající a klesající melodie

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednoduché písně či koledy v rozsahu 2 řádků

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje, postavení levé i pravé ruky
- zahraje detaché, příp. 2 noty legato
- koriguje způsob tvoření tónu v pravé ruce
- zahraje širokou polohu sníženou
- zahraje stupnice a akordy B, Es dur
- čte a hraje notový zápis na všech strunách
- čte a hraje noty v basovém klíči od C do d1
- zvládá správné frázování u lidové písně
- je schopen zazpívat si interval, který má zahrát

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1–2 písně či drobné skladby v rozsahu 2 řádků

3. ročník

Žák:

- správně využívá základní návyky – držení těla u nástroje, postavení levé ruky v základní poloze i v široké – snížené a zvýšené poloze na všech strunách
- zvládá správné frázování drobných skladeb
- uplatní základní dynamiku forte, piano, mezzoforte, crescendo a decrescendo
- umí rozlišit různou kvalitu tvoření tónu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu 3 řádků

4. ročník

Žák:

- zahraje skladby v 7. poloze na všech strunách
- spojí správně výměny v levé ruce ve 2.–7. poloze
- předvede nácvik vibrata
- ovládá 4 a více not legato
- zahraje staccato
- zahraje stupnice a akordy F dur, Es dur
- orientuje se v notovém zápisu v prstokladu při změně polohy
- vyjmenuje a vysvětlí intervaly

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu ½ stránky

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby v rozmezí od 1. do 7. polohy
- při výměnách poloh využívá vláčnost ruky
- hraje s vibratem a tím obohacuje výrazové prostředky
- využívá hladké výměny v pravé ruce
- zahraje spiccato a oktávové flažolety
- hraje ve střední poloze
- zahraje jednoduché skladby z listu
- rozliší a charakterizuje základní stylová období

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu ½ stránky

6. ročník

Žák:

- využívá v levé ruce výměny do středních poloh
- při výměnách dbá na vláčnost a uvolněnost ruky
- hraje z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu ¾ stránky

7. ročník

Žák:

- hraje s palcovou polohou – přes flažolety a¹ d¹
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh
- vyhledá ve svém nástroji barvu a kvalitu tónu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje z listu skladby přiměřené náročnosti
- popíše základní členění a stavbu melodie a tím určí správné frázování hraných skladeb
- vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů, dokáže je popsát a využít při vlastní interpretaci

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- vyjmenuje názvy částí violoncella a smyčce
- zahraje pizzicato v základní poloze všemi prsty
- ovládá správné držení nástroje
- má osvojeno správné držení nástroje i postavení pravé i levé ruky
- ovládá střídání prstů levé ruky ve druhé poloze (základní)
- zahraje pizzicato
- správně provádí tah celým smyčcem, dolní polovinou a horní polovinou
- zahraje zpaměti jednodušší lidovou píseň smyčcem
- zahraje stupnice a akordy C, G, D dur
- čte a hraje notový zápis na struně D a A
- čte a hraje noty od d-d1 v basovém klíči
- je schopen orientace ve směru stoupající a klesající melodie

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici C dur v 1 oktávě
- 2 lidové písně

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- koriguje tvoření a barvu svého tónu
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- vytváří si vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb a dokáže jej vhodně prezentovat a obhájit

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord

- 1 etudu
- přednes v rozsahu 1 stránky

2. ročník

Žák:

- hraje s využitím smyku, staccata, spiccata
- hraje legato a jeho plynulé propojení přes všechny struny
- hraje v palcové poloze

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu 1 stránky

3. ročník

Žák:

- zahraje smyk, řadové staccato
- plynně propojuje výměny poloh nižších až po palcovou polohu
- vytváří si vlastní názor a pohled na různá stylová období, dokáže jej vhodně interpretovat a obhájit

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a akord
- 1 etudu
- přednes v rozsahu 1 stránky

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladovou a smykovou problematiku s přihlédnutím na výraz a interpretaci skladby
- je schopen zapojit se do souborů různých seskupení
- využívá své dosažené znalosti k samostatnému nastudování zadané skladby
- obhájí svůj názor na frázování, dynamiku a agogiku dané skladby

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.9 Studijní zaměření – Hra na kontrabas

Učební plán Hra na kontrabas:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na kontrabas

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše hudební nástroj vč. názvů strun a jeho nezbytné příslušenství
- předvede správné držení nástroje a postavení rukou
- naladí nástroj pomocí ladičky
- předvede hru prsty (pizzicato) a smyčcem (arco) na prázdných strunách
- zahraje jednoduchou skladbu v základní nebo v 1. poloze
- popíše základní zásady zacházení s nástrojem a smyčcem a jejich údržbu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednoduchý doprovod písně dle notového zápisu
- libovolnou notu na všech strunách v základní nebo 1. poloze
- jednoduchou skladbu nebo etudu v základní nebo 1. poloze

2. ročník

Žák:

- přečte a zapíše noty v basovém klíči
- zahraje a vysvětlí druhy smyků détaché, legato a staccato
- zahraje správným prstokladem všechny tóny v základní nebo v 1. poloze
- interpretuje z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje ve skladbě dynamiku *p* až *f* a vysvětlí, jakým způsobem dynamiku tvoří

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici a kvintakord
- etudu s využitím dynamiky
- jednoduchou skladbu v duu se spolužákem nebo učitelem

3. ročník

Žák:

- zahraje správným prstokladem všechny tóny ve dvou různých polohách
- předvede výměnu základní a první polohy na jednotlivé struně a mezi strunami
- interpretuje dynamické přechody crescendo, decrescendo a základní tempové označení adagio, moderato, allegro
- dokáže pojmenovat, vysvětlit a případně zazpívat intervaly
- zahraje z paměti skladbu s prokomponovaným doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- etudu s výměnou poloh
- etudu s dynamickými přechody
- zahraje z paměti skladbu s prokomponovaným doprovodem

4. ročník

Žák:

- samostatně naladí nástroj podle flageoletů
- vysvětlí a předvede plynulou výměnu smyku u špičky a u žabky na jednotlivých strunách a při přechodu mezi strunami
- zahraje skladbu v rozsahu základní až páté polohy
- vědomě aplikuje při hře různé části smyčce
- při hře smyčcem využívá prostor strun mezi kobyolkou a hmatníkem
- vysvětlí způsob hry vibrato a předvede jej
- samostatně určí problematiku dané skladby (rytmus, intonace, dynamika)
- vysvětlí zásady efektivního cvičení a snaží se je dodržovat

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici a septakord
- technickou etudu s ukázkou efektivního cvičení
- interpretuje obtížnější přednesovou skladbu s použitím širší škály výrazových prostředků

5. ročník

Žák:

- zahraje skladbu v rozsahu základní až 6. polohy
- vysvětlí a zahraje přirozené flageolety oktávy a kvinty na všech strunách
- předvede smyky portamento a řadové staccato
- vysvětlí princip tenorového klíče
- při hře plynule přechází do různých dynamik
- vysvětlí základní znaky barokní, klasicistní a romantické skladby

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici ve dvou oktávách
- technickou etudu zaměřenou na pokročilejší druhy smyku
- vybranou skladbu (baroko, klasicismus, romantismus)

6. ročník

Žák:

- ovládá palcovou polohu a přechod do palcové polohy
- doprovodí jednoduchou skladbu podle akordových značek
- zahraje melodicky a harmonicky řadu tónů v terciích a kvintách
- při hře interpretuje škálu dynamiky od *pp* až po *ff* i s jejími plynulými a zlomovými přechody
- vysvětlí a zahraje rytmické útvary trioly, tečkovaného rytmu, synkopy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- vybranou durovou stupnici v terciích
- doprovodí jednoduchou skladbu podle akordových značek
- skladbu obsahující využití palcové polohy

7. ročník

Žák:

- při hře plynule přechází mezi všemi nastudovanými polohami včetně palcových
- zahraje libovolnou durovou stupnici ve dvou oktávách
- zahraje skladbu z basového, tenorového a houslového klíče
- vytvoří, zapíše a zahraje doprovod k jednoduché skladbě pomocí hlavních a vedlejších harmonických funkcí
- vyhodnotí svoji hru na kontrabas v interpretačních parametrech
- samostatně navrhne způsob nastudování skladby a skladbu nastuduje pro hru z paměti

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- popíše nástroj, příslušenství, zásady správného zacházení a údržby
- předvede správné sezení nebo stání u nástroje, držení smyčce a postavení levé ruky
- předvede hru v obou polovinách smyčce i celým smyčcem
- předvede hru v základní až 2. poloze se správným postavením levé ruky
- popíše rozdíl mezi smyky détaché a legato a zahraje je
- u kratší skladby prokáže koordinaci pravé a levé ruky

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednoduchý doprovod písni dle notového zápisu

- libovolnou notu na všech strunách v základní až 2. poloze
- etudu nebo skladbu s využitím základní až 2. polohy

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- předvede zvolení vhodného prstokladu ve vztahu k charakteru skladby
- zahraje skladbu s plynulou výměnou všech nastudovaných poloh
- plynule přechází mezi smyky détaché, legato, staccato, spiccato
- zahraje z paměti rozsáhlejší skladbu
- je schopen porozumět notovému zápisu hrané skladby

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici a kvintakord
- technickou etudu zaměřenou na výměnu poloh
- zahraje z paměti rozsáhlejší skladbu

2. ročník

Žák:

- vysvětlí způsob domácího studia vybrané skladby vč. využití nahrávek
- rychle se orientuje v zadané skladbě a zahraje ji z listu
- zahraje plynulé výměny smyčce a řadové staccato
- na nástroji najde a zahraje přirozené flageolety
- vysvětlí charakteristickou interpretaci hudebních stylů a předvede ji

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici ve dvou oktávách a septakord
- technickou etudu s ukázkou efektivního cvičení
- samostatně vybranou a nastudovanou skladbu, popíše použité hudební prostředky

3. ročník

Žák:

- při hře používá různé možnosti vibrata
- zahraje pizzicato levou rukou
- popíše problematiku interpretované skladby a navrhne postup jejího nácvičku
- na nástroji vyhledá a zahraje vybrané umělé flageolety
- orientuje se a vysvětlí obsazování kontrabasů v komorních a symfonických orchestrech
- zapojuje se do souborů různého obsazení a žánrů

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- technickou etudu s využitím flageoletů
- vybrané módy durové stupnice
- předem neznámou skladbu přiměřené náročnosti v mírnějším tempu

4. ročník

Žák:

- samostatně vyhledá a použije pro nácvič skladyb související literaturu, cvičení a nahrávku
- navštěvuje koncerty se zaměřením hry na kontrabas a kontrabasovou skupinu
- vyjmenuje repertoárové skladyb různých stylových období od baroka až po současnost
- se aktivně spolupodílí na výběru vhodného repertoáru pro absolventské vystoupení
- samostatně vyhledá a uvede možnosti svého uplatnění po ukončení studia

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.10 Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Učební plán Hra na zobcovou flétnu:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Žák:

- uplatní hluboký nádech a plynulý aktivní výdech přes nejmenší hudební úsek (1 takt), správně stojí při hře a správně drží nástroj
- nasadí a ukončí tón jazykem, chápe základní artikulaci (pomocí pochopení flétnové řeči či jinak)
- použije při hře hmaty v rozsahu g^1-d^2
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových a čtvrt'ových hodnot
- interpretuje jednoduché lidové písně či jiné melodie v rozsahu cca 1–2 řádků
- pojmenuje části nástroje a složí je
- nejjednodušším způsobem pracuje se zvukem nástroje
- prokáže správné návyky v domácí přípravě

Základní studium I. stupně**1. ročník****Žák:**

- uplatní hluboký nádech a plynulý aktivní výdech přes nejmenší hudební úsek (např. 2 takty), správně stojí při hře a správně drží nástroj, má uvolněné prsty
- využije na začátku tónu konkrétní nasazení jazykem (tý) a použije základní druhy artikulace (tý-dý), umí ukončit tón jazykem
- při hře rozlišuje staccato a legato podle zápisu, při tenutu nezkracuje noty
- použije při hře hmaty v rozsahu c^1-d^2 v rámci tónin C dur, G dur, F dur
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot ve dvoučtvrt'ových, tříčtvrt'ových a celých taktech
- zahraje stupnici C dur přes jednu oktávu
- interpretuje jednoduché lidové písně v rozsahu cca 2 řádků či obdobně rozsáhlé umělé skladby a cvičení
- prokáže správné hudební cítění v rámci hudební fráze
- je schopen přiměřené domácí přípravy
- hraje s doprovodem

Postupová zkouška:**Žák zahraje:**

- nejméně 3 jednoduché lidové písně v rozsahu cca 2 řádků či obdobně rozsáhlé umělé skladby a cvičení

2. ročník**Žák:**

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes menší hudební úsek (např. dvoj- až čtyřtaktí), vytvoří rovný tón
- použije základní druhy nasazení a artikulačních technik v jednoduchých kombinacích
- při hře rozlišuje staccato a legato podle notového zápisu
- hraje čistě a se zvukovou kulturou a vnímá kvalitu a barvu tónu (také pomocí her)
- využije při hře hmaty v rozsahu c^1-g^2 v rámci tónin do 2 # a 1 b
- interpretuje obtížnější rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot (tečkovaný rytmus, synkopy) v základních typech taktů (4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8)
- zahraje stupnice a kvintakordy do 2 # a 1 b v rozsahu jedné oktávy
- interpretuje lidové písně či cvičení v rozsahu cca 2–3 řádků

- interpretuje jednoduché přednesy v obdobném rozsahu
- nejjednodušším způsobem popíše základní jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 2 # a 1 b v rozsahu jedné oktávy
- 2 přednesy, lidové písně nebo cvičení v rozsahu cca 2–3 řádků

3. ročník

Žák:

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes celistvější hudební úsek
- použije základní artikulační techniky v různých kombinacích
- při hře rozlišuje staccato a legato podle notového zápisu ve složitějších kombinacích
- hraje čistě a kontroluje kvalitu zvuku
- využije při hře hmaty v rozsahu c^1-c^3 v rámci tónin do 3 # a b
- interpretuje rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových, osminových a šestnáctinových hodnot v základních typech taktů (4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 2/2)
- zahraje stupnice a kvintakordy do 3 # a b v rozsahu nejméně jedné oktávy
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu cca 3 řádků
- interpretuje přednesy různých charakterů v obdobném rozsahu, při hře vyjádří nejjednodušším způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním slovním nadpisem
- nejjednodušším způsobem popíše důležité jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 3 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 3 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes smysluplný hudební úsek s respektováním stavby hudební fráze (zdvihy, ligatury apod.)
- hraje čistě a kontroluje kvalitu zvuku
- využije při hře hmaty v rozsahu c^1-d^3 v rámci tónin do 3 # a b
- interpretuje složitější rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových, osminových a šestnáctinových hodnot
- zahraje stupnice a kvintakordy v obrazech do 3 # a b nejméně přes jednu oktávu
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu cca 4 řádků
- interpretuje přednesy různých charakterů a různých stylových období v obdobném rozsahu, při hře vyjádří jednoduchým způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním slovním nadpisem
- zahraje nejjednodušší ozdoby
- jednoduchým způsobem popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem a v komorních hudebních seskupeních

- podle svých možností přibírá zobcové flétny in F (altová, sopraninová), příp. tenorovou zobcovou flétnu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 4 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 4 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

5. ročník

Žák:

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes ucelený hudební úsek s respektováním stavby hudební fráze (zdvihy, ligatury apod.)
- soustředí se na kvalitu zvuku a doladí se k druhému nástroji
- využije při hře hmaty v rozsahu c^1-d^3 v rámci tónin do 4 # a b ve složitějších kombinacích poloh
- interpretuje složitější rytmické kombinace včetně složitějších tečkovaných rytmů ve všech různých typech taktů, zvolí správné tempo vzhledem k užitému taktovému označení
- hraje jednodušší druhy melodických ozdob, užije jednoduše stylového frázování
- užije přirozeným způsobem nejzákladnější agogiku
- zahraje stupnice a kvintakordy v obrazech do 4 # a b přes jednu až dvě oktávy z paměti
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu cca 5 řádků
- interpretuje přednesy různých charakterů a různých stylových období, při hře vyjádří jednoduchým způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním slovním nadpisem
- popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- zadané etudy a přednesy nastuduje v základních parametrech samostatně
- hraje s doprovodem a v komorních hudebních seskupeních
- dle individuálních preferencí hraje jak na zobcové flétny in C (sopranová, tenorová), tak na zobcové flétny in F (altová, sopraninová, basová), v případě studia flétny in F dosahuje alespoň základního stupně ovládnutí daného nástroje (znalost hmatů)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 4 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 etudu v rozsahu cca 5 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

6. ročník

Žák:

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes ucelený hudební úsek s respektováním stavby hudební fráze (zdvihy, ligatury apod.)
- ovlivní při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- využije při hře hmaty v rozsahu c^1-d^3 v rámci tónin do 4 # a b ve složitějších kombinacích poloh
- interpretuje složitější rytmické kombinace včetně složitějších tečkovaných rytmů, synkop, ligatur ap. ve všech různých typech taktů, zvolí správné tempo vzhledem k užitému taktovému označení

- hraje základní druhy melodických ozdob, stylově frázuje
- užije přirozeným způsobem jednoduchou agogiku
- zahraje stupnice a kvintakordy v obrazech do 4 # a b přes jednu až dvě oktávy z paměti
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu cca 6 řádků, základním způsobem teoreticky transponuje
- interpretuje přednesy různých charakterů a různých stylových období, při hře vyjádří jednoduchým způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním stylovým obdobím a slovním nadpisem
- popíše jednotlivé jevy v zápisu zadaných skladeb
- zadané etudy a přednesy nastuduje v základních parametrech samostatně
- hraje s doprovodem a v komorních hudebních uskupeních
- dle individuálních preferencí hraje na zobcové flétny in C (sopránová, tenorová) nebo na zobcové flétny in F (altová, sopraninová, basová), v případě studia flétny in F samostatně odliší oba hmatové systémy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 4 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 etudu v rozsahu cca 6 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

7. ročník

Žák:

- uplatní hluboký nádech a ovládá výdech přes ucelený hudební úsek s respektováním stavby hudební fráze (zdvihy, ligatury ap.)
- prokáže správné návyky postojů při hře a držení nástroje a přiměřeně vyspělou prstovou techniku i artikulační dovednosti
- ovlivní při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti, užije jednoduše dynamiku
- využije při hře celý chromatický rozsah nástroje v obtížnějších postupech
- interpretuje složitější rytmické kombinace ve všech různých typech taktů, zvolí správné tempo vzhledem k užitému taktovému označení
- hraje různé melodické ozdoby, stylově frázuje
- užije přirozeným způsobem agogiku
- je schopen jednoduše improvizovat a hrát z listu
- zahraje stupnice a kvintakordy v obrazech do 4 # a b přes celý rozsah nástroje z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně tři čtvrtě strany, jednoduše transponuje
- interpretuje přednesy různých charakterů a různých stylových období, při hře vyjádří charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním stylovým obdobím a slovním nadpisem
- popíše jednotlivé jevy v zápisu zadaných skladeb
- zadané etudy a přednesy nastuduje v základních parametrech samostatně
- hraje s doprovodem klavíru i příbuzného nástroje (flétny), při spolupráci v souboru několika hráčů vhodně reaguje
- bez závažnějších problémů hraje jak na zobcové flétny in C (sopránová, tenorová), tak na zobcové flétny in F (altová, sopraninová, basová)

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- uplatní hluboký nádech a plynulý aktivní výdech přes nejmenší hudební úsek (např. 2 takty), správně stojí při hře a správně drží nástroj
- využije na začátku tónu konkrétní nasazení jazykem (tý) a použije základní druhy artikulace (tý-dý), ukončí tón jazykem
- při hře rozlišuje staccato a legato podle zápisu, při tenutu nezkracuje noty
- použije při hře hmaty v rozsahu c^1-g^2 v rámci tónin C dur, G dur a F dur
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot ve dvoučtvrt'ových, tříčtvrt'ových a celých taktech
- zahraje stupnici v tóninách C dur, G dur, F dur přes jednu oktávu
- interpretuje jednoduché písně v rozsahu cca 2 řádků či obdobně rozsáhlé skladby a cvičení

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici ve zvládnutém rozsahu nástroje
- 1 jednodušší etudu nebo cvičení
- 1 kratší přednes nebo lidovou píseň

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- základním způsobem respektuje styl, výraz a náladu skladby a přizpůsobí mu techniku hry (práce s dechem, prstová technika, nasazování a artikulační techniky apod.)
- ovlivní při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- využije při hře celý chromatický rozsah nástroje
- interpretuje složitější rytmické kombinace vyskytující se v sólových i komorních skladbách příslušných zvolených žánrů
- hraje různé melodické ozdoby, stylově frázuje
- zvolí správné tempo skladby a využije přirozeným způsobem agogiku
- zahraje stupnice, kvintakordy a septakordy v obratech do 4 # a b přes celý rozsah nástroje z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně jedné strany
- interpretuje přednesy různých charakterů
- zadané etudy a přednesy nastuduje v základních parametrech samostatně
- popíše jednotlivé jevy v zápisu zadaných skladeb
- se dobře orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, hraje jak na flétny in C, tak na flétny in F

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici, kvintakord a septakord do 4 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- přednes v obdobném rozsahu

2. ročník

Žák:

- respektuje styl a výraz skladby a přizpůsobí mu techniku hry
- ovlivní při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- využije při hře celý chromatický rozsah nástroje
- interpretuje složitější rytmické kombinace vyskytující se v sólových i komorních skladbách zvolených žánrů
- užije ozdoby a frázování v souladu s konkrétním stylem
- zvolí správně tempo příslušné skladby a užije přirozeným způsobem agogiku
- zahraje stupnice, kvintakordy a septakordy v obrazech do 4 # a b přes celý rozsah nástroje z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně jedné strany
- interpretuje přednesy různých charakterů s příslušným výrazem
- zadané etudy a přednesy nastuduje do jisté míry samostatně
- charakterizuje samostatně hrané skladby
- se dobře orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, hraje jak na flétny in C, tak na flétny in F

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici a kvintakord do 4 # a b nejméně přes jednu oktávu
- 1 etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- přednes v obdobném rozsahu

3. ročník

Žák:

- respektuje styl a výraz skladby a přizpůsobí mu techniku hry, využije celý rozsah nástroje a ovládne ozdoby i další konkrétní stylová specifika zápisu
- uvědoměle vyjádří hudební frázi po dynamické i agogické stránce, tomu pak přizpůsobí a při hře ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- přesvědčivě a samostatně interpretuje rytmus a frázování vyskytující se v sólových i komorních skladbách zvolených žánrů
- zahraje vybrané stupnice a kvintakordy v obrazech přes celý rozsah nástroje z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně jedné strany a přednesy různých charakterů s odpovídajícím výrazem
- pracuje samostatně
- zformuluje své názory ohledně struktury, obsahu, stylového zařazení a interpretace skladeb a vysvětlí nezákladnější metodické principy hry na zobcovou flétnu
- se dobře orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, hraje jak na flétny in C, tak na flétny in F

- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 vybranou stupnici a kvintakord nejméně přes jednu oktávu
- etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- respektuje styl a výraz skladby a přizpůsobí mu techniku hry, využije celý rozsah nástroje a ovládne ozdoby i další konkrétní stylová specifika zápisu, zformuluje názor na takto stylově i technicky provedenou interpretaci
- uvědoměle vyjádří hudební frázi po dynamické i agogické stránce, tomu pak přizpůsobí a při hře ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- přesvědčivě a samostatně interpretuje rytmus a frázování vyskytující se v sólových i komorních skladbách zvolených žánrů
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně jedné strany a přednesy různých charakterů s odpovídajícím výrazem
- dle osobních preferencí se zaměří na improvizaci či interpretaci sólových a komorních skladeb, pracuje samostatně
- ovládne stupnice a technická cvičení v rámci řešení jednotlivých technických problémů zvolených přednesů
- zformuluje své názory ohledně struktury, obsahu, stylového zařazení a interpretace skladeb a vysvětlí nejzákladnější metodické principy hry na zobcovou flétnu
- se samostatně a zodpovědně uplatní v komorní hudbě
- ovládá nejjednodušší moderní techniky v souvislosti se studiem skladeb současných autorů
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, hraje jak na flétny in C, tak na flétny in F
- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.11 Studijní zaměření – Hra na příčnou flétnu

Učební plán Hra na příčnou flétnu:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatní správné základní technické návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika), plynule aktivně vydechuje přes kratší hudební frázi (1–2 takty)
- vysvětlí princip nádechu a výdechu
- sestaví nástroj, pojmenuje jednotlivé části
- využije základní přední způsob nasazení (tý) a dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci (tenuto, legato)
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu c^1-d^2
- hraje s volným přirozeným nátiskem a provede základní změny v pozici čelisti
- nejjednodušším způsobem ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné vlastnosti
- interpretuje různé rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot včetně tečkovaných rytmů, ligatur, synkop apod.
- zahraje durové stupnice do 1 # a b nejméně přes jednu oktávu nebo obdobně technicky změřená cvičení
- interpretuje kratší cvičení či etudy
- interpretuje jednoduché přednesové skladby
- jednoduchým způsobem popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 1 # a b nejméně přes jednu oktávu nebo obdobně technicky změřené cvičení

- 1 cvičení či etudu v rozsahu nejméně 2 řádků
- 1 přednes v obdobném rozsahu

2. ročník

Žák:

- uplatní správné základní technické návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika), plynule aktivně vydechuje přes kratší hudební frázi (1–4 takty)
- na dechových a tónových cvičeních prokáže zdokonalování techniky
- využije základní přední způsob nasazení (tý) a dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci (tenuto, staccato, legato) v různých kombinacích
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu cca c^1 – g^2 a provede základní změny v pozici čelisti
- jednoduše ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné vlastnosti
- zahraje stupnice do 2 # a b s kvintakordy v obratech přes jednu až dvě oktávy
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu minimálně 2 řádků
- interpretuje přednesy různých charakterů
- popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici a kvintakord do 2 # a b s kvintakordy v obratech přes jednu až dvě oktávy
- 1 kratší cvičení či etudu
- 1 kratší přednes

3. ročník

Žák:

- uplatní správné technické návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika), plynule aktivně vydechuje přes delší ucelenější hudební frázi s respektováním její stavby (zdvihy, ligatury ap.)
- využije základní přední způsob nasazení (tý) a dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci (tenuto, staccato, legato, portamento) v různých kombinacích, reaguje při nutnosti zvolit nasazení více vpředu či vzadu
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu cca c^1 – h^2 a provede náležité změny v pozici čelisti
- jednoduše ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- zahraje stupnice durové do 3 # a b a mollové do 2 # a b s kvintakordy v obratech přes jednu až dvě oktávy
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu nejméně 4 řádků
- interpretuje přednesy různých období a charakterů, za pomoci učitele zvolí podle příslušného charakteru (nálady) skladby adekvátní výrazové prostředky
- popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici (durovou do 3 # a b nebo mollovou do 2 # a b) s kvintakordy v obratech přes jednu až dvě oktávy

- 1 etudu v rozsahu nejméně 4 řádků
- 1 přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- uplatní správné technické návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika), plynule aktivně vydechuje při správné rezonanci přes ucelenější hudební frázi s respektováním její stavby (zdvihy, ligatury ap.)
- dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci v různých kombinacích, přizpůsobí nasazování stylu a charakteru skladby
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu c¹–d³ a samostatně provede náležité změny v pozici čelisti, správně otevírá krk
- kontroluje při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- použije základní dynamické odstíny (*mf*, *f*)
- hraje jednodušší druhy melodických ozdob
- zahraje stupnice do 3 # a *b* s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu nejméně půl strany
- interpretuje přednesy různých období a charakterů, zvolí podle příslušného charakteru (nálady) skladby adekvátní výrazové prostředky
- vysvětlí notový zápis zadaných skladeb
- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 3 # a *b* s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 etudu v rozsahu nejméně půl strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

5. ročník

Žák:

- uplatní správné technické návyky, plynule aktivně vydechuje při správné rezonanci přes ucelenější hudební frázi s respektováním její stavby, v dechových a tónových cvičeních ovládne přípravné cviky pro zapojení přirozeného vibrata
- dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci, přizpůsobí nasazování stylu a charakteru skladby
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu c¹–h³ a samostatně provede náležité změny v pozici čelisti i rtů, správně otevírá krk
- vědomě kontroluje při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- hraje jednodušší druhy melodických ozdob
- užije přirozeným způsobem nejzákladnější agogiku
- zahraje stupnice do 3 # a *b* s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu cca tři čtvrtě strany, základním způsobem teoreticky transponuje
- interpretuje přednesy různých období a charakterů, při hře vyjádří jednoduchým způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním stylovým obdobím a slovním nadpisem
- vysvětlí notový zápis zadaných skladeb
- zadané etudy a přednesy nastuduje v základních parametrech samostatně

- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 3 # a b s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 etudu v rozsahu nejméně tři čtvrtě strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

6. ročník

Žák:

- uplatní správné technické návyky, plynule aktivně vydechuje při správné rezonanci přes ucelenější hudební frázi s respektováním její stavby, na dechových a tónových cvičeních prokáže ovládnutí základů techniky vibrata
- dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci, přizpůsobí nasazování stylu a charakteru skladby
- použije při hře hmaty v chromatickém rozsahu c¹–h³ v obtížnějších postupech a samostatně provede náležitě změny v pozici čelisti, rtů i v otevření krku
- vědomě kontroluje při hře kvalitu zvuku i jeho barevné a intonační vlastnosti
- hraje základní druhy melodických ozdob
- užije přirozeným způsobem agogiku, v souladu se zápisem a stylem skladby zvolí správné tempo
- zahraje stupnice do 4 # a b s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně tři čtvrtě strany, jednoduše transponuje
- interpretuje přednesy různých období a charakterů, při hře vyjádří jednoduchým způsobem charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním stylovým obdobím a slovním nadpisem; za tímto účelem užije jednoduše dynamiku
- zadané etudy a přednesy nastuduje samostatně
- hraje s doprovodem klavíru i příbuzného nástroje (flétny)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 4 # a b s kvintakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 etudu v rozsahu nejméně tři čtvrtě strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- použije při hře hmaty v celém chromatickém rozsahu a samostatně provede náležitě změny v pozici čelisti, rtů i v otevření krku
- hraje melodické ozdoby, stylově frázuje
- v průpravných cvičeních uplatní dvojité staccato
- užije přirozeným způsobem agogiku, zvolí správné tempo skladby
- interpretuje etudy v rozsahu nejméně 1 strany, jednoduše transponuje
- interpretuje přednesy různých období a charakterů, při hře vyjádří charakter či náladu skladby v souladu s konkrétním stylovým obdobím a slovním nadpisem včetně dynamiky
- vysvětlí notový zápis zadaných skladeb

- samostatně při domácí přípravě aplikuje správnou techniku hry na zadané etudy a přednesy
- hraje s doprovodem klavíru i příbuzného nástroje (flétny), při spolupráci v souboru několika hráčů vhodně reaguje

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- uplatní správné základní technické návyky (postoj, držení nástroje, dechová technika), plynule aktivně vydechuje přes kratší hudební frázi (např. 2 takty)
- využije základní přední způsob nasazení (tý) a dle notového zápisu interpretuje dané frázování a artikulaci (tenuto, legato)
- použije při hře (nejméně v technických cvičeních) hmaty v chromatickém rozsahu c^1-g^2
- hraje s volným přirozeným nátiskem a provede základní změny v pozici čelisti
- nejjednodušším způsobem ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné vlastnosti
- interpretuje různé rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot včetně tečkovaných rytmů, ligatur, synkop apod.
- zahraje durové stupnice a kvintakordy do 1 # a b nejméně přes jednu oktávu
- interpretuje cvičení či etudy v rozsahu nejméně 2 řádků
- interpretuje přednesy různých charakterů
- jednoduchým způsobem popíše jednotlivé jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- hraje s doprovodem dalšího nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem ve zvládnutém rozsahu nástroje
- 1 kratší etuda nebo cvičení
- 1 přednes

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- projeví technické dovednosti přiměřené obtížnosti hraných skladeb a uplatní je propojeně s vědomým cílem zvukové kvality a přesvědčivého přednesu
- uvědoměle vyjádří hudební frázi po dynamické stránce a zachová intonační čistotu
- použije při hře hmaty v celém chromatickém rozsahu nástroje
- hraje melodické ozdoby
- zvolí správné tempo příslušné skladby a užije přirozeným způsobem agogiku
- zahraje vybrané stupnice do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy zpaměti
- interpretuje etudy v rozsahu cca jedné strany
- interpretuje přednesy různých období a charakterů

- charakterizuje za pomoci učitele hrané skladby po stylové i formální stránce
- samostatně při domácí přípravě aplikuje správnou techniku hry na zadané etudy a přednesy
- se orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v různých hudebních uskupeních, profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2 stupnice do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

2. ročník

Žák:

- projeví technické dovednosti přiměřené obtížnosti hraných skladeb a uplatní je propojeně s vědomým cílem zvukové kvality a přesvědčivého přednesu
- vyjádří hudební frázi po dynamické stránce
- zvolí správně tempo příslušné skladby a užije přirozeným způsobem agogiku, obojí v souladu se stylem a charakterem skladby
- zahraje vybrané stupnice do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti (v plynulejším tempu)
- interpretuje etudy v rozsahu cca jedné strany
- interpretuje přednesy různých období a charakterů s příslušným výrazem
- charakterizuje hrané skladby po stylové i formální stránce
- samostatně při domácí přípravě aplikuje správnou techniku hry na zadané etudy a přednesy, pracuje s vlastní představou
- se dobře orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v různých hudebních uskupeních, profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2 stupnice v plynulejším tempu do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

3. ročník

Žák:

- projeví technické dovednosti přiměřené obtížnosti hraných skladeb a uplatní je propojeně s vědomým cílem zvukové kvality a přesvědčivého přednesu
- uvědoměle vyjádří hudební frázi po dynamické stránce a zachová intonační čistotu
- samostatně přistoupí k volbě tempa příslušné skladby a k užití agogiky, obojí v souladu se stylem a charakterem skladby
- zahraje vybrané stupnice do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti (v plynulém tempu)
- interpretuje náročnější etudy v rozsahu cca jedné strany
- zformuluje své názory ohledně struktury, obsahu, stylového zařazení a interpretací skladeb
- se dobře orientuje při hře s doprovodem a samostatně se uplatní v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření

- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, zaměří se na improvizaci či interpretaci
- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2 stupnice v plynulém tempu do 4 # a b s kvintakordy a septakordy v obrazech přes dvě oktávy z paměti
- 1 náročnější etudu v rozsahu cca jedné strany
- 1 přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- projeví technické dovednosti přiměřené obtížnosti hraných skladeb a uplatní je propojeně s vědomým cílem zvukové kvality a přesvědčivého přednesu v celém rozsahu nástroje
- respektuje styl a výraz skladby a přizpůsobí mu frázování i techniku hry, zformuluje názor na takto stylově i technicky provedenou interpretaci
- uvědoměle pracuje s vedením fráze a dynamikou i s barvou a kvalitou tónu
- samostatně přistoupí k volbě tempa příslušné skladby a k užití agogiky, obojí v souladu se stylem a charakterem skladby
- vyřeší intonaci svého nástroje, a to samostatně i při souhře s nástroji dalšími
- ovládne stupnice, etudy a technická cvičení v rámci řešení jednotlivých problémů zvolených přednesů
- zformuluje své názory ohledně struktury, obsahu, stylového zařazení a interpretací skladeb
- do jisté míry samostatně vyřeší problematiku péče o nástroj, popíše metodické principy hry na příčnou flétnu
- se samostatně a zodpovědně uplatní v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření, profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.12 Studijní zaměření – Hra na klarinet

Učební plán Hra na klarinet:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- sestaví nástroj a náležitě připevní plátek k hubičce
- pečuje o dobrý stav plátku
- zvládá základní techniku hry (postoj těla, dechová technika, nátisk, postavení prstů)
- zahraje tenuto i legato v šalmajovém rejstříku klarinetu (e–b¹)
- při hře rozlišuje základní dynamiku (*p* a *f*)
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot dle notového zápisu
- zahraje durové stupnice a kvintakordy (včetně obrátů) do 1# a 1b, tenuto, v dostupném rozsahu nástroje z paměti
- interpretuje cvičení, etudy, lidové písně a jednoduché přednesové skladby v rozsahu alespoň 2 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 1# a 1b včetně kvintakordu (a jeho obrátu) v dostupném rozsahu nástroje
- 2 etudy nebo lidové písně či přednes v rozsahu alespoň 2 řádků

2. ročník

Žák:

- dbá na základní techniku hry (spodní brániční dech, nátisk, postavení prstů, postoj těla)

- hraje tenuto, legato, základy staccata v šalmajovém i přefouknutém rozsahu nástroje (e–g²)
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu
- hraje s doprovodem dalšího nástroje
- interpretuje různé rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot včetně tečkovaných rytmů, synkop, malé trioly dle notového zápisu
- zahraje durové stupnice a kvintakordy (včetně obrátů po třech) do 2# a 2b, tenuto i legato, v dostupném rozsahu nástroje
- při hře použije základní dynamiku *p, f, cresc., decresc.*
- interpretuje cvičení, etudy, lidové písně a jednoduché přednesové skladby v rozsahu alespoň 3 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici včetně kvintakordu a jeho obrátu v dostupném rozsahu nástroje do 2# a 2b
- 1 etudu
- 1 lidovou píseň, či jednoduchý přednes v rozsahu alespoň 3 řádků

3. ročník

Žák:

- ovládá základní techniku hry (spodní brániční dech, nátisk, prstová technika, postoj těla, práce s jazykem)
- hraje tenuto, legato a staccato v rozsahu nástroje od e do c³
- rozlišuje práci s jazykem při tenu a staccatu
- zahraje píseň podle sluchu, podle individuálních schopností hraje z paměti
- hraje s doprovodem dalšího nástroje
- prokáže základní osvojení swingového frázování (triolové rozdělení osmin, swingová synkopa)
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu
- při hře na pokyn učitele odlišuje pomocí artikulace, dynamiky stylové a náladové charakteristiky skladeb, orientuje se v zápise zadaných skladeb
- interpretuje cvičení, etudy a jednoduché přednesové skladby v rozsahu alespoň 4 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 2# a 2b a kvintakord s obratem
- 1 mollovou stupnici do 2# a 2b a kvintakord s obratem
- 1 etudu, či přednes v rozsahu alespoň 4 řádků

4. ročník

Žák:

- nátiskem koriguje ladění nástroje
- hraje tenuto, legato, staccato v rozsahu nástroje od e do e³
- staccato hraje s náležitou dechovou podporou
- hraje s doprovodem dalšího nástroje
- je schopen hlubších interpretačních rozdílů mezi swingovým a klasickým frázováním

- zahraje durové stupnice do 3# a 3b a mollové stupnice do 2# a 2b s kvintakordy (včetně obrátů po třech či čtyřech), tenuto, legato i staccato v dostupném rozsahu nástroje
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu
- při hře s pomocí učitele odlišuje různými výrazovými prostředky stylové a náladové charakteristiky skladeb
- interpretuje cvičení, etudy a přednesové skladby v rozsahu alespoň 5 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 3# a 3b a kvintakord
- 1 mollovou stupnici do 2# a 2b a kvintakord
- 1 etudu, či přednes v rozsahu alespoň pěti řádků

5. ročník

Žák:

- dle zápisu uplatňuje různé druhy artikulace, dynamiky, tvoří hudební fráze a celkovou charakteristiku skladby, používá melodické ozdoby
- součinností dechu a nátisku dbá o ladění a kulturu tónu
- hraje tenuto, legato, staccato v rozsahu nástroje od e do f³
- hraje s doprovodem dalšího nástroje
- rozlišuje mezi swingovým a klasickým frázováním
- zahraje durové a mollové stupnice do 3# a 3b s kvintakordy (včetně obrátů po třech či čtyřech) a chromatickou stupnici, tenuto, legato i staccato v dostupném rozsahu nástroje
- staccato hraje s náležitou dechovou podporou
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu
- interpretuje etudy a přednesové skladby v rozsahu alespoň půl strany

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 3# a 3b a kvintakord
- 1 mollovou stupnici do 3# a 3b a kvintakord
- 1 etudu, či přednes v rozsahu alespoň půl strany

6. ročník

Žák:

- dle zápisu uplatňuje různé druhy artikulace, dynamiky, tvoří hudební fráze a celkovou charakteristiku skladby, používá melodické ozdoby
- součinností dechu a nátisku dbá o ladění a kulturu tónu, dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech polohách
- hraje detaché, legato, staccato a portamento v rozsahu nástroje od e do fis³
- hraje s doprovodem dalšího nástroje
- rozlišuje mezi swingovým a klasickým frázováním
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové stupnice do 3# a 3b – s kvintakordy (včetně obrátů po třech či čtyřech) a chromatickou stupnici, tenuto, legato i staccato v dostupném rozsahu nástroje
- staccato hraje s náležitou dechovou podporou a jazykovou technikou
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu

- interpretuje etudy a přednesové skladby v rozsahu alespoň tři čtvrtě strany

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 4# a 4b a kvintakord
- 1 mollovou stupnici do 3# a 3b a kvintakord
- 1 přednesovou skladbu v rozsahu alespoň tři čtvrtě strany

7. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti s důrazem na kvalitu tónu
- samostatně uplatňuje různé druhy artikulace, dynamiky, tvoří hudební fráze a celkovou charakteristiku skladby, používá melodické ozdoby a agogiku, určí tempo
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové harmonické i melodické stupnice do 4# a 4b – s kvintakordy (včetně obrátů po třech či čtyřech) a chromatickou stupnici, tenuto, legato i staccato v dostupném rozsahu nástroje (e–g³)
- legato zahraje plynule a tónově a dynamicky vyrovnaně i při větších intervalech
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu
- interpretuje etudy a přednesové skladby v rozsahu alespoň jedné strany
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- nejjednodušším způsobem transponuje
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- sestaví nástroj a náležitě připevní plátek k hubičce
- pečuje o dobrý stav plátku
- zvládá základní techniku hry (postoj těla, dechová technika, nátisk, postavení prstů)
- hraje tenuto i legato v šalmajovém rejstříku klarinetu i v přefouknutém (e–g²)
- při hře rozlišuje hru v *p* a ve *f*
- interpretuje rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot, tečkovaného rytmu, synkop dle notového zápisu
- zahraje durové stupnice a kvintakordy (včetně obrátů po třech) do 1# a 1b, tenuto, legato v dostupném rozsahu nástroje
- interpretuje cvičení, etudy, lidové písně a jednoduché přednesové skladby v rozsahu alespoň 2 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnici do 1# a 1b včetně kvintakordu (a jeho obrátu) v dostupném rozsahu nástroje
- 2 etudy nebo lidové písně či přednes v rozsahu alespoň 2 řádků

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- při interpretaci samostatně používá artikulaci, dynamiku, agogiku, tvoří hudební fráze a náležitě vykresluje stylovou charakteristiku skladby, volí vhodné tempo
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové harmonické i melodické stupnice do 4# a 4b – s kvintakordy (s obraty po čtyřech) a septakordy a chromatickou stupnici v dostupném rozsahu nástroje (e–g³)
- legato zahraje tónově a dynamicky vyrovnaně i při větších intervalech, bezpečně ovládá staccato v různých tempech
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu a ladění tónu
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- hraje melodické ozdoby
- užívá rychlou prstovou techniku
- samostatně si vyhledává skladby k interpretaci

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou, či mollovou stupnici do 4# a 4b s kvintakordy a septakordy, či stupnici chromatickou
- 1 etudu v rozsahu zhruba jedné strany
- 1 přednesovou skladbu v rozsahu překračujícím jednu stranu

2. ročník

Žák:

- při interpretaci samostatně používá artikulaci, dynamiku, agogiku, tvoří hudební fráze a náležitě vykresluje stylovou charakteristiku skladby, volí vhodné tempo
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové harmonické i melodické stupnice do 4# a 4b – s kvintakordy (s obraty po čtyřech) a septakordy a chromatickou stupnici v dostupném rozsahu nástroje (e–g³) v plynulém tempu
- legato zahraje tónově a dynamicky vyrovnaně i při větších intervalech, bezpečně ovládá staccato v různých tempech se zachováním tónové znělosti
- při hře používá dynamiku způsobem, který neovlivňuje kvalitu tónu
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- reflektuje vlastní hru a sám volí vhodná cvičení k vyrovnání nedostatků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou, či mollovou stupnici do 4# a 4b s kvintakordy a septakordy, či stupnici chromatickou
- 1 etudu v rozsahu zhruba jedné strany
- 1 přednesovou skladbu v rozsahu překračujícím jednu stranu

3. ročník

Žák:

- při interpretaci samostatně používá artikulaci, dynamiku, agogiku, tvoří hudební fráze a náležitě vykresluje stylovou charakteristiku skladby, volí vhodné tempo

- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové harmonické i melodické stupnice do 4# a 4b – s kvintakordy a septakordy (s obraty po čtyřech) a chromatickou stupnicí v dostupném rozsahu nástroje (e–g³) v plynulém tempu
- samostatně řeší hráčské technické obtíže
- dbá na intonaci, kvalitu tónu ve všech polohách klarinetu a v různé dynamice
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu a z poslechu
- vyjadřuje a umí obhájit vlastní interpretační názor, samostatně vyhledává skladby dle svého zájmu
- reflektuje vlastní hru a sám volí vhodná cvičení k vyrovnání nedostatků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou, či mollovou stupnicí do 4# a 4b s kvintakordy a septakordy, či stupnicí chromatickou
- 1 etudu v rozsahu zhruba jedné strany
- 1 přednesovou skladbu v rozsahu překračujícím jednu stranu

4. ročník

Žák:

- při interpretaci samostatně používá artikulaci, dynamiku, agogiku, tvoří přesvědčivé hudební fráze a náležitě vykresluje stylovou charakteristiku skladby, volí vhodné tempo
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b a mollové harmonické i melodické stupnice do 4# a 4b – s kvintakordy a septakordy (s obraty po čtyřech) a chromatickou stupnicí v dostupném rozsahu nástroje (e–g³) v plynulém tempu
- samostatně řeší hráčské technické obtíže
- dbá na intonaci, kvalitu tónu ve všech polohách klarinetu a v různé dynamice
- interpretuje přiměřeně obtížné etudy a přednesové skladby v rozsahu zhruba jedné strany
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu a z poslechu
- hraje melodické ozdoby, užije rychlou prstovou techniku
- vyjadřuje a umí obhájit vlastní interpretační názor, samostatně vyhledává skladby dle svého zájmu a je schopen je v úplnosti samostatně nastudovat, profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- uplatňuje se v hudebních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření
- reflektuje vlastní hru a sám volí vhodná cvičení k vyrovnání nedostatků

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.13 Studijní zaměření – Hra na saxofon

Učební plán Hra na saxofon:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- sestaví nástroj a umí s ním správně zacházet
- zvládne základní techniky hry na nástroj (správný postoj při hře, správné postavení prstů atd.)
- čte a hraje základní notový zápis
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot ve dvoučtvrt'ových, tříčtvrt'ových a celých taktů
- hraje detaché a legato ve středním rozsahu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle vlastního výběru
- 1 durový kvintakord dle vlastního výběru
- 1 etudu (v rozsahu alespoň tří řádků)

2. ročník

Žák:

- ovládá hmaty v rozsahu $b^b - c^3$ v rámci tónin do 2#
- zahraje 1. alikvotní tón (od fundamentálů $B^b, B, C^1, C\#^1, D^1$)
- umí zacházet s plátkou a rozezná dobrý (zvukově), nepoškozený plátek
- zahraje malé trioly
- má osvojeny a používá základní principy swingového frázování (triolové rozdělení osmin)

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- je schopen souhry s doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle vlastního výběru
- 1 mollovou (aiolskou) stupnici dle vlastního výběru
- 1 durový, resp. mollový septakord
- 2 etudy (v rozsahu pěti řádků, jedna etuda swingová)

3. ročník

Žák:

- vnímá a nejjednodušším způsobem ovlivňuje kvalitu tónu
- ovládá hmaty v celém chromatickém rozsahu nástroje
- zahraje 2. alikvotní tón (od fundamentálů B^b, B, C¹, C^{#1}, D¹)
- má osvojeny další principy swingového frázování (swingované synkopy)
- orientuje se a je schopen popsat formu skladby
- používá elementární výrazové prostředky k vyjádření nálady skladby

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle vlastního výběru v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou (aiolskou) stupnici dle vlastního výběru v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy
- 2 etudy (v rozsahu pěti řádků, jedna etuda swingová)

4. ročník

Žák:

- zahraje 3. alikvotní tón (od fundamentálů B^b, B, C¹, C^{#1})
- zná všechny principy swingového frázování
- hraje prstovou technikou v rychlejších tempech
- zná základní akordické značky (X⁷, X⁻⁷, Xmaj⁷) a umí je zahrát (rozloženě)
- je schopen hrát za doprovodu hudebního základu (play-a-long)
- hraje lehčí populárně jazzové skladby

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle vlastního výběru v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou (aiolskou) stupnici dle vlastního výběru v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy
- 2 etudy (v rozsahu pěti řádků, jedna etuda swingová)

5. ročník

Žák:

- zahraje 4. alikvotní tón (od fundamentálů B^b, B, C¹)
- zná a umí zahrát bluesovou stupnici v základních tóninách (C, G, D, A, H (B), F#)
- zná a umí zahrát íónské a aiolské stupnice do 4# a 4b
- zná další akordické značky (jako X⁷5#, X⁻⁷5b, Xdim) a umí je zahrát (rozloženě)

- improvizuje na nejjednodušší harmonické postupy za doprovodu základů (play-a-long)
- zahraje populárně jazzové skladby střední obtížnosti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje (do 4#, 4b)
- 1 mollovou (aiolskou) stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje (do 4#, 4b)
- 2 durové, resp. mollové septakordy dle výběru pedagoga
- 2 etudy (v rozsahu jedné stránky, alespoň jedna etuda swingová)

6. ročník

Žák:

- zahraje etudy rozvíjející techniku hry alikvotních tónů
- zná a umí zahrát bluesovou stupnici ve všech tóninách
- zná a umí zahrát iónské a aiolské stupnice ve všech tóninách
- dokáže zahrát skladbu odpovídající obtížnosti z listu
- popíše základní schéma blues
- improvizuje na základní harmonické postupy a bluesovou formu
- uplatňuje se v komorní hře

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou) stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou (aiolskou) stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy dle výběru pedagoga
- 1 etudu
- 1 přednes včetně části věnované improvizaci

7. ročník

Žák:

- dodržuje doposud nabyté techniky správné tvorby tónu a dbá na jejich zdokonalování
- správně interpretuje swingové skladby s využitím všech principů swingového frázování a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje
- zná a umí zahrát stupnice moll harmonickou a moll melodickou v tóninách do 4# a 4b
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti a využije všech dosavadně získaných dovedností k její interpretaci
- dokáže zahrát přiměřeně těžkou skladbu v transpozici o velkou sekundu výše

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- umí vytvořit tón na nástroj
- sestaví nástroj a umí s ním správně zacházet
- dodržuje správné návyky postoje při hře a držení nástroje
- zvládá základní techniky hry na nástroj (správný postoj při hře, správné postavení prstů atd.)
- čte a hraje základní notový zápis
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot ve dvoučtvrt'ových, tříčtvrt'ových a celých taktů
- hraje detaché a legato ve středním rozsahu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou (iónskou do 2# nebo 2b) stupnici dle výběru pedagoga
- 1 durový kvintakord dle vlastního výběru
- 1 etudu (v rozsahu alespoň jedné stránky)

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- umí zahrát základní církevní stupnice ve všech tóninách (iónská, dórská, mixolydická, aiolská)
- využije základní církevní stupnice v rámci harmonie
- zahraje íónskou stupnici v terciích v rámci tonální sekvence, a to ve všech tóninách
- zahraje mollovou pentatonickou stupnici ve všech tóninách
- rozezná dominantní jádro a chápe harmonické využití při improvizaci

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 církevní stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou pentatonickou stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 etudu odpovídající obtížnosti
- 1 přednes včetně části věnované improvizaci

2. ročník

Žák:

- umí zahrát všechny církevní stupnice ve všech tóninách
- využije všechny církevní stupnice v rámci harmonie
- zahraje íónskou stupnici v kvartách v rámci tonální sekvence, a to ve všech tóninách
- zahraje pentatonickou stupnici v rámci základní tonální sekvence, a to ve všech tóninách
- chápe význam výstavby improvizace např. práce s motivem, gradace

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 církevní stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou pentatonickou stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 etudu odpovídající obtížnosti
- 1 přednes včetně části věnované improvizaci

3. ročník

Žák:

- zahraje iónskou stupnici v kvintách v rámci tonální sekvence, a to ve všech tóninách
- zahraje zmenšenou stupnici ve všech tóninách a v celém rozsahu nástroje a je schopen vysvětlit principy jejího užití
- zahraje alterovanou stupnici v základních tóninách (C[#], F[#], E, H, E^b, A^b) a v celém rozsahu nástroje a je schopen vysvětlit principy jejího užití
- zahraje chromatickou sekvenci jednotlivých kvintakordů v celém rozsahu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 zmenšenou stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 mollovou pentatonickou stupnici dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 2 durové, resp. mollové septakordy dle výběru pedagoga v celém rozsahu nástroje
- 1 etudu odpovídající obtížnosti
- 1 přednes včetně části věnované improvizaci

4. ročník

Žák:

- umí zahrát iónskou stupnici v kvintakordech v rámci tonální sekvence, a to ve všech tóninách
- zahraje celotónovou stupnici ve všech tóninách a v celém rozsahu nástroje a je schopen vysvětlit principy jejího užití
- zahraje alterovanou stupnici ve všech tóninách a v celém rozsahu nástroje a je schopen vysvětlit principy jejího užití
- chápe tónové složení a systém veškerých akordových značek a je schopen je vysvětlit
- orientuje se v základních žánrech (swing, balada, latin, blues, funk) a dokáže se přizpůsobit jejich interpretaci

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.14 Studijní zaměření – Hra na trubku

Učební plán Hra na trubku:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje části nástroje, popíše jeho ošetření a údržbu
- využívá techniku žeberně-bráničního dýchání a ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- správně nasazuje nátrubek na rty s minimálním odporem tlaku na rty
- využívá na začátku tónu konkrétní nasazení jazykem (Tý) a chápe základní druhy artikulace (staccato, legato)
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace, celých, půlových, čtvrtových a osminových not
- uplatňuje v omezené míře hru intervalů (sekunda, tercie, kvarta, kvinta, sexta)
- je schopen hraní tónového rozsahu v rozmezí alespoň jedné oktávy
- interpretuje jednoduché skladby a lidové písně v rozsahu cca 2 řádků

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici do 1# a 1b v rozsahu jedné oktávy
- 2 lidové písně nebo etudy v rozsahu cca 2 řádků

2. ročník

Žák:

- ovládá a dokáže popsat techniku žeberně-bráničního dýchání
- správně nasadí a ukončí tón
- zahraje dynamické odstínění z *mf* do *f*
- využívá notového zápisu a spojí ho s pohotovou sluchovou orientací

- interpretuje rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnot (tečkovaný rytmus, synkopy, ligatury, legato, staccato)
- dovede zahrát lidové písně či cvičení v rozsahu cca 2–3 řádků
- čte a zahraje tónový rozsah fis–d² v rámci tónin do 2# a 2b
- je schopen hry s jednoduchým doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 2 # a b s kvintakordy v obrazech přes jednu oktávu
- 2 cvičení či etudy v rozsahu cca 2–3 řádků

3. ročník

Žák:

- správně využívá základních technických návyků a dovedností a základních artikulačních technik v rychlejších tempích (tenuto, staccato, legato)
- koriguje kvalitu tónu
- chápe a vysvětlí rozdílnost osminového, půlového a čtvrt'ového taktu, orientuje se v zápise zadaných skladeb
- zahraje stupnice a kvintakordy do 3# a 3b nejméně přes jednu oktávu
- dovede interpretovat cvičení, etudy v rozsahu cca 3 řádků a je schopen je hrát z listu a jednoduché melodie podle sluchu
- interpretuje přednesy různých charakterů v obdobném rozsahu s doprovodem
- je schopen souhry s doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 3 # a b s kvintakordy v obrazech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 2–3 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- hraje cvičení v rozsahu cca 4 řádků
- dovede nejjednodušším způsobem hrát z listu
- ovládá hru stupnic do 4# a 4b nejméně přes jednu oktávu ve čtvrt'ovém a osminovém pohybu a různých artikulacích
- ovládá akordy k probíraným stupnicím po 4 tónech s obraty
- předvede cvičení na posílení obličejových svalů hrou retních vazeb v dosažitelném rozsahu fis–g²
- je schopen souhry s doprovodem klavíru a příbuznými nástroji

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 4 # a b s kvintakordy v obrazech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 4 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby v rychlejších tempch
- je schopen hrát stupnice do 4# a 4b nejméně přes jednu oktávu s použitím různých artikulačních technik
- interpretuje cvičení v rozsahu cca 5 řádků
- dokáže bez not reprodukovat hudební úryvky
- vysvětlí a prakticky předvede základní principy transpozice
- jednoduše improvizuje a hraje z listu
- dovede zadané etudy a přednesy nastudovat samostatně
- interpretuje skladby ve složitějších a méně obvyklých taktech (střídavé takty, trioly, synkopy)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 4 # a b s kvintakordy v obrazech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 5 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

6. ročník

Žák:

- interpretuje složitější rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových, osminových a šestnáctinových not ve všech různých typech taktů
- ovládá jednodušší druhy melodických ozdob
- interpretuje hru udržovaných tónů s dynamickým odstíněním, zvládá dynamické rozpětí ve střední poloze crescendo – decrescendo, od *p* do *f*
- předvede cvičení na posílení obličejových svalů hrou retních vazeb v dosažitelném rozsahu a v různých rytmických pohybech
- ovládá stupnice dur i moll do 4# a 4b v různých artikulacích s akordy a jejich obraty v rámci tónového rozsahu
- zahraje legatové a staccatové pasáže v rychlejším tempu, hraje ve složitějších a méně obvyklých taktech
- chápe a vysvětlí význam volby tempa skladby a užívá přirozeným způsobem agogiku
- interpretuje skladby v rozsahu nejméně 6 řádků
- zahraje přednesy různých charakterů a různých stylových období
- čte a hraje zadaný notový zápis a je schopen nastudovat skladby samostatně

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 4 # a b s kvintakordy v obrazech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 6 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

7. ročník

Žák:

- zvládá dokonale techniku žebně-bráničního dýchání, ovládá technické prvky hry (nasazení tónu, kvalita tónu, prstová technika), využívá všechny získané dovednosti
- ovládá hru durových a mollových stupnic do 4# a 4b v různých rytmech a artikulacích
- předvede jazykové techniky v rychlejším tempu

- interpretuje složitější rytmické kombinace včetně složitějších rytmů ve všech typech taktů v rozsahu fis–c³
- využívá dynamiku, agogiku a správné frázování, určí tempo
- reprodukuje skladby různých charakterů v délce cca 7 řádků, dokáže bez not reprodukovat hudební úryvky, zadanou skladbu dokáže v základních parametrech nastudovat samostatně
- transponuje dané skladby
- je schopen jednoduché improvizace
- je schopen hrát přiměřeně složité skladby z listu a z paměti

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- vyjmenuje části nástroje, popíše jeho ošetření a údržbu
- využívá techniku žeberně-bráničního dýchání a ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- správně nasazuje nátrubek s minimálním odporem na rty
- používá na začátku tónu konkrétní nasazení jazykem (Tý) a chápe základní druhy artikulace (stacatto, legato)
- interpretuje nejjednodušší rytmické kombinace celých, půlových, čtvrt'ových a osminových not
- uplatňuje v omezené míře hru intervalů (sekunda, tercie, kvarta, kvinta, sexta)
- správně nasadí a ukončí tón
- zahraje dynamické odstínění z *mf* do *f*
- dovede zahrát cvičení či lidové písně v rozsahu 2-3 řádků
- čte a hraje v notovém rozsahu fis–d² v rámci tónin do 2# a 2b
- je schopen hry s jednoduchým doprovodem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 1 # a b přes jednu oktávu
- 2 lidové písně nebo etudy v rozsahu cca 2 řádků

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá dokonale techniku žeberně-bráničního dýchání, ovládá technické prvky hry (nasazení tónu, kvalita tónu, prstová technika)
- ovládá hru durových a mollových stupnic do 5# a 5b v různých rytmech a artikulacích
- je schopen dynamického odstínění hry a zvyšování kvality tónu na vydržovaných tónech
- ovládá celý chromatický rozsah nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 5# a b s kvintakordy v obratech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu cca 6 řádků
- přednes v obdobném rozsahu

2. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic do 6# a 6b v různých rytmech a artikulacích
- kombinuje hru náročnějších rytmických tvarů (tečkovaný rytmus, trioly, synkopy)
- zahraje různé melodické ozdoby
- interpretuje známé melodie podle sluchu a dle svých schopností transponuje

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 6# a 6b s kvintakordy v obratech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu jedné strany
- přednes v obdobném rozsahu

3. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic do 7# a 7b v různých rytmech a artikulacích
- je schopen hrát stupnice a kvintakordy v obratech přes celý rozsah nástroje
- čte a hraje notový zápis zadaných skladeb a je schopen popsat jednotlivé jevy
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici do 7# a 7b s kvintakordy v obratech přes jednu oktávu
- 1 cvičení či etudu v rozsahu nejméně jedné strany
- přednes v obdobném rozsahu

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny dosud získané dovednosti v celém dostupném rozsahu nástroje, pracuje s barvou a kvalitou tónu
- samostatně řeší techniku hry, zná pravidla péče o nástroj, orientuje se v notovém zápisu
- samostatně vyhledá a nastuduje skladby dle vlastního výběru s využitím svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností, vytvoří si interpretační názor a je schopen jej obhájit
- interpretuje skladby různých charakterů a různých stylových období a chápe výraz skladby
- transponuje do učitelem určených tónin
- se orientuje ve hře s doprovodem a své schopnosti uplatňuje v různých hudebních seskupeních
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

Postupová zkouška:**Žák:**

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.15 Studijní zaměření – Hra na trombon, baskřídlovku**Učební plán Hra na trombon, baskřídlovku:****Přípravné studium**

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na trombon, baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trombon, baskřídlovku	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:**Hra na trombon, baskřídlovku****Přípravné studium****Žák:**

- dodržuje zásady správného držení nástroje a postoje při hře
- zná jednotlivé části nástroje, zvládá základní údržbu
- nejjednodušším způsobem ovládá práci s dechem
- v základech zvládne správné nasazování nátrubku na rty a správné tvoření tónu
- dle individuálních schopností zahraje jednoduchou písničku nebo cvičení

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správného držení nástroje a postoje při hře
- určí jednotlivé části nástroje, zvládá základní údržbu
- základním způsobem ovládá práci s dechem
- má osvojeno správné nasazování nátrubku na rty a správné tvoření tónu
- dle individuálních schopností zahraje jednoduchou písničku nebo cvičení

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 lidovou píseň
- 2 jednoduchá cvičení

2. ročník

Žák:

- kontroluje a dodržuje zásady správného držení nástroje a postoje při hře
- je schopen soustředění a pozornosti, projeví znalost rytmu, využije hudební paměť
- na vydržovaných tónech prokáže rozvoj nátiskových schopností
- využije základ správné práce s dechem
- zapojí chromatické postupy v rozsahu zvládnutých tónů (baskřídllovka)
- ovládá práci s jazykem (artikulace)
- zahraje tóny v rozsahu B–c¹
- zahraje v rámci jedné oktávy stupnice C, B dur
- interpretuje jednoduchou skladbu nebo lidovou píseň

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2 lidové písně
- jednoduché cvičení

3. ročník

Žák:

- má osvojenou plynulou výměnu tónů pohybem snižce (1.–4. poloha)
- na vydržovaných tónech prokáže rozvoj nátiskových schopností
- využije správnou práci s dechem, prokáže správný postoj a držení nástroje, užívá nasazení tónu a je schopen základním způsobem dbát na jeho kvalitu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- využije sluchu ke sluchové sebekontrolě intonační čistoty
- je schopen jednoduchými prostředky vyjádřit náladu skladby
- zahraje v rámci jedné oktávy stupnice C, B dur a c, b moll
- rozšiřuje dynamické odstíny – crescendo a decrescendo
- uplatní se dle individuálních schopností v souhře s dalším nástrojem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 jednodušší stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 kratší etudu
- 1 lidovou píseň

4. ročník

Žák:

- ovládá práci s dechem
- ovládá práci s nátiskem při hře vydržovaných tónů
- vytvoří nátisk s omezeným tlakem na rty a je schopen dbát na tuto techniky v průběhu hry
- využije sluchu ke sluchové sebekontrolé intonační čistoty
- na základě svých možností zvládá hru z listu jednoduchého notového zápisu
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- zahraje v rámci jedné oktávy stupnice C, B, As dur a c, b, a moll
- zahraje přednesovou skladbu s doprovodem klavíru

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

5. ročník

Žák:

- ovládá práci s dechem
- ovládá práci s nátiskem při hře vydržovaných tónů
- je schopen sebehodnocení a posouzení vlastního výkonu
- v rámci jedné oktávy zahraje stupnice C, B, As, D dur, c, b, a, d moll
- prokáže snahu o pohotovost snížcové techniky (1.–4. poloha + 6. poloha)
- na základě svých možností zvládne hru z listu a z paměti
- dokáže na základě získaných znalostí a dovedností z větší části samostatně nastudovat party komorní nebo souborové hry

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

6. ročník

Žák:

- hraje s rozšířenou dechovou kapacitou
- hraje v rozsahu F–d¹
- v rámci jedné oktávy zahraje stupnice C, B, As, D, F dur a c, b, a, d, f moll
- ovládá dobře snížcovou techniku a prokáže snahu o intonační přesnost
- v pomalém tempu zvládne retní legáta

- na vybraných cvičeních prokáže rozvoj nátiskové techniky
- je schopen čistého nasazení tónů a prokáže snahu o celkovou estetiku hry
- na základě svých možností zvládne hru z listu
- je schopen sebehodnocení a posouzení vlastního výkonu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

7. ročník

Žák:

- samostatně hlídá intonaci
- uplatní základní dynamické odstíny – *p*, *mf*, *f*
- rozpozná frázi a zvolí správné nádechy, zvolí správně tempo skladby
- použije agogiku a správné frázování
- hraje v rozsahu F–f¹
- díky technickým cvičením ovládá pokročilejší snižcovou techniku (1.–7. poloha)
- na základě hry stupnic a akordů má dostatečně rozvinou prstovou techniku (baskřídlovka)
- zahraje durové stupnice do 4 # a *b*
- samostatně připraví zadané skladby
- samostatně kontroluje kvalitu a zpěvnost tónu – všechny získané technické a výrazové dovednosti při tom dokáže propojit
- uplatní se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- je schopen hrát přiměřeně složité skladby z listu a z paměti
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- zahraje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních schopností

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program s doprovodem na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- vyjmenuje jednotlivé části nástroje, zvládne kompletní údržbu
- využije základy práce s dechem
- má osvojeno správné nasazování nátrubku na rty a správné tvoření tónu
- zvládá základy techniky pravé ruky pohybem snížce (1.–4. poloha)
- použije základní artikulaci
- dle individuálních schopností zahraje jednoduchou písničku nebo cvičení

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1–2 lidové písně
- jednoduché cvičení

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen samostatné péče o nástroj
- uplatní propojeně všechny doposud získané znalosti
- je schopen udržet si nátiskovou připravenost a pečovat o ni
- prokáže rozvoj a zdokonalení snížcové techniky
- prokáže rozvoj a zdokonalení prstové techniky
- ovládá tóny v rozsahu F–g¹
- zvládne rozsáhlejší přednesové skladby různých žánrů

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

2. ročník

Žák:

- v plném rozsahu uplatní dynamiku a agogiku
- je schopen důsledně hlídat intonaci a ladění
- prokáže porozumění hudební frázi
- v rozsahu F–g¹ je schopen hrát s větší jistotou

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu dle individuálních schopností
- propojí veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- zvládne hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnici s kvintakordem a septakordem
- 1 etudu
- 1 přednesovou skladbu

4. ročník

Žák:

- projeví znalost hudební literatury všech období
- zorientuje se v notovém zápise, samostatně vyřeší problematiku nástrojové techniky
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je zapojen do souborů nejrůznějších obsazení a žánrového zaměření, aktivně spolupracuje na vytváření jejich hudebního výrazu a interpretace

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program s doprovodem na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.16 Studijní zaměření – Hra na kytaru

Učební plán Hra na kytaru:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na kytaru

Přípravné studium

Žák:

- popíše části kytary
- vyjmenuje názvy strun (podle říkadél příp. z paměti)
- popíše základy správného držení kytary a pravé ruky

- zahraje basové doprovody (T, S, D) palcem na prázdných strunách
- zahraje prsty i, m, a (rytmická cvičení podle říkadel)
- čte a hraje prázdné struny z notového zápisu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše základy správného držení nástroje a správného postavení pravé a levé ruky
- vyjmenuje označení prstů pravé a levé ruky
- vyjmenuje názvy strun a zapíše je do notového zápisu
- v I. poloze na hmatníku přečte a zahraje noty bez předznamenání
- při hře střídá prsty i, m
- zahraje palcem na basových strunách
- zahraje stupnici C dur
- interpretuje jednoduché rytmy s notami osminovými, čtvrtovými, půlovými, celými
- interpretuje jednohlasé lidové písně a jednohlasé umělé skladby v rozsahu 2 řádek
- doprovodí jednoduchou píseň základními tóny akordů na prázdných basových strunách dle notového zápisu
- je schopen souhry s doprovodem učitele

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici C dur v 1. poloze (1 oktáva)
- zahraje 2 lidové písně nebo skladbičky v rozsahu 1–2 řádků (1 z paměti)

2. ročník

- vysvětlí princip úhozů appoyando, tirando (bez znalosti názvosloví) a předvede, jak se hrají
- zahraje dvojhlas
- zahraje intervaly prsty i, m
- zahraje jednoduchou melodii s doprovodem na prázdných basových strunách
- zahraje všechny tóny v I. poloze
- zahraje stupnici G dur
- interpretuje lidové a umělé písně v rozsahu 3 řádek
- doprovodí jednoduchou píseň základními tóny akordů na basových strunách s využitím LR
- vnímá náladu jednoduché písně či skladby a popíše ji jednoduchými slovy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici G dur v 1.–2. poloze (1–2 oktávy)
- 2 písně nebo skladby s basovým doprovodem (případně dvojhlas) v rozsahu 3–4 řádek (1 z paměti)

3. ročník

Žák:

- vysvětlí termíny appoyando, tirando a prakticky předvede, jak se hrají

- zahraje stupnice C dur, G dur, D dur nebo F dur
- zvládá hru jednoduchého tečkovaného rytmu a ligatur
- hraje melodie s doprovodem na basových strunách s využitím LR
- hraje rozklad p–i–m–a
- hraje kadenci G dur na melodických strunách
- doprovodí jednoduchou píseň s využitím akordů kadence G dur
- přečte a zahraje tóny na struně e² do tónu c³
- předvede některé ze specifických způsobů hry na kytaru – např. flažolet nebo tambora
- nejjednodušším způsobem popíše základní jevy v notovém zápisu zadaných skladeb
- při hře vyjádří základní charakter skladby jednoduchými agogickými prostředky v souladu s konkrétním slovním nadpisem
- interpretuje přednesy různých charakterů
- je schopen naučit se 3–4 řádkovou vícehlasou skladbu z paměti a provést ji na koncertě
- si naladí kytaru s ladičkou

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- durovou stupnici v 1.–2. poloze
- 2 skladby rozdílného technického charakteru (dvojhlas, arpeggio) v rozsahu 5–6 řádek (1 z paměti)

4. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a má správné postavení pravé a levé ruky
- koriguje kvalitu svého tónu
- předvede některé z různých variant rozkladů: p–i–m–a, p–i–m–i, p–i–m–a–m–i atd.
- přečte a zahraje všechny tóny v I. poloze v 1.–4. políčku
- přečte a zahraje tóny na melodických strunách e² a h¹ v V. poloze
- zahraje složitější rytmické útvary (tečkované rytmy, ligatury, trioly)
- využívá některé ze specifických způsobů hry na kytaru – flažolet, tambora nebo jednoduché rasgueado
- vysvětlí termín malé barré a předvede jeho nácvik
- hraje některé kadence (např. G dur, D dur) v základních polohách
- doprovodí jednoduchou píseň s využitím naučené kadence
- je schopen naučit se 4 a víceřádkovou vícehlasou skladbu z paměti a provést ji na koncertě
- hraje některé oktávové stupnice do 4# a 2b
- je schopen zahrát jednohlasé krátké úryvky z listu
- zapojuje se do souhry (s doprovodem učitele, příp. souhry s jiným nástrojem)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici dur nebo moll s kadencí
- 1 etudu
- 2 přednesové skladby rozdílného charakteru (1 z paměti)

5. ročník

Žák:

- dbá na správné držení nástroje a zautomatizování základní techniky hry PR – tirando, appoyando, střídání prstů pravé ruky
- zahraje kadence v základních polohách v tóninách do 4#, využívá akordových značek
- zahraje některé 2oktávové stupnice (např. G dur nebo A dur)
- předvede různé varianty rozkladů pro PR
- ovládá hru malého barré
- využívá melodické legato vzestupné 1. a 2. prstem LR
- přečte a zahraje notový zápis na strunách h^1 , e^2 v V. poloze a na struně e^2 do 12. polohy
- interpretuje složitější rytmické kombinace včetně složitějších tečkovaných rytmů ve všech různých typech taktů, zvolí správné tempo vzhledem k užitému taktovému označení
- předvede 6řádkovou vícehlasou skladbu z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici dur nebo moll s kadencí (2 oktávy)
- 1 etudu
- 1–2 přednesové skladby rozdílného charakteru a stylového období (z paměti)

6. ročník

Žák:

- má zautomatizovanou schopnost správného držení nástroje a základní nástrojové techniky
- charakterizuje slovně různé rejstříky a prakticky je interpretuje
- zahraje 1oktávové stupnice do 5# a 5b
- zahraje 2oktávovou stupnici G dur
- využívá při hře různé varianty rozkladů pro PR
- předvede nácvik velkého barré
- využívá legato vzestupné i sestupné
- interpretuje jednoduché melodické ozdoby
- pozná a využívá akordové značky pro základní akordy v I. poloze
- zahraje z listu všechny tóny v I. poloze v 1.–4. políčku a v V. poloze na struně e^2
- orientuje se v notovém zápisu na melodických strunách v V. poloze
- užije přirozeným způsobem jednoduchou agogiku
- interpretuje taneční a populární hudbu
- předvede delší vícehlasou skladbu z paměti
- se zapojuje do souborové hry s kytarou či jiným nástrojem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici dur a moll s kadencí s použitím barré (2 oktávy)
- 1–2 etudy (1 z paměti)
- 1–2 přednesové skladby (1 z paměti)

7. ročník

Žák:

- při hře má zautomatizovanou schopnost správného držení nástroje a základní nástrojové techniky
- ovlivní při hře kvalitu zvuku i jeho barevné vlastnosti
- vyjmenuje typy rejstříků a předvede jejich interpretaci
- hraje 1oktávové stupnice do 5# a 5b
- hraje 2oktávovou stupnici D dur
- doprovodí akordicky lidovou či umělou píseň střední obtížnosti
- transponuje jednoduchou píseň, vysvětlí princip transpozice
- využívá různé varianty rozkladů pro PR
- ovládá hru malého i velkého barré
- uplatňuje při hře legato vzestupné i sestupné v různých prstových kombinacích
- interpretuje různé melodické ozdoby
- zná a využívá základní akordy a jejich akordové značky v I. poloze
- doprovodí lidovou či umělou píseň (při hře předvede různé možnosti doprovodu)
- se orientuje v 1. políčku v V. poloze na všech strunách a vysvětlí jeho význam při ladění kytary
- si umí naladit nástroj s ladičkou i bez ladičky
- se orientuje na struně e² a h¹ v rozsahu do 12. polohy
- zná a využívá specifické způsoby hry na kytaru – flažolet, tambora, pizzicato, rasgueado atd., rozpozná jejich zápis
- popíše jednotlivé jevy v zápisu zadaných skladeb, jednoduše vysvětlí nejzákladnější metodické principy hry na kytaru
- užije přirozeným způsobem agogiku
- interpretuje přednesy různých charakterů
- interpretuje taneční a populární hudbu
- zahraje delší vícehlasé skladby střední obtížnosti z paměti a předvede je na koncertě
- zapojuje se do souhry s kytarou či jiným nástrojem (příp. nástroji)

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- správně drží nástroj a má správné postavení pravé a levé ruky
- hraje palcem i prsty (appoyando, tirando)
- popíše označení prstů pravé a levé ruky
- vyjmenuje názvy strun a zapíše je
- čte a hraje všechny tóny v 1. poloze na všech strunách
- zahraje stupnici G dur
- zahraje tečkovaný rytmus a ligaturu
- zahraje jednoduchou melodii s doprovodem na prázdných basových strunách v rozsahu 3 řádek

- zahraje dvojhlas (např. hraje intervaly prsty i, m, příp. melodii s doprovodem na basových strunách)
- doprovodí jednoduchou píseň základními tóny akordů na basových strunách s využitím LR
- vnímá náladu písně či skladby a popíše ji jednoduchými slovy
- je schopen souhry s doprovodem učitele

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- durovou stupnici v 1.–2. poloze
- 2 skladby rozdílného technického charakteru v rozsahu 5–6 řádek (1 z paměti)

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje dur a moll stupnice (2–3 oktávy) a kadence ve 2 polohách
- předvede techniku hry střední obtížnosti v různých technických cvičeních a etudách
- využívá specifické způsoby hry
- pozná a předvede různé melodické ozdoby
- orientuje se na všech strunách do 12. polohy
- využívá různé možnosti akordických doprovodů
- improvizuje podle svých schopností
- se profiluje podle svého zájmu a preferencí, své preference obhájí
- vytváří si vlastní představu o kvalitě tónu, který vytváří a je schopen ho dle ní korigovat
- respektuje styl, výraz a náladu skladby a přizpůsobí mu techniku hry
- vyjádří dynamicky hudební frázi
- zapojuje se do souhry s různými nástroji
- prezentuje školu na veřejnosti, příp. na mimoškolních akcích

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici dur a moll (2–3 oktávy) plus kadence ve dvou polohách
- 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného technického charakteru
- 2 přednesové skladby různého stylového období (1 z paměti)

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll v intervalech (v terciích) plus kadence v různých polohách
- předvede techniku hry střední obtížnosti v technických cvičeních a etudách odlišného technického charakteru
- využívá tóny na struně e^2 i za 12. polohou
- objasní, jakým způsobem technicky nacvičit místa v přednesových skladbách střední obtížnosti a tento názor obhájí
- zadané etudy a přednesy je schopen nastudovat v základním měřítku samostatně
- improvizuje podle svých schopností
- hraje z listu jednoduché skladby a písně

- obohacuje svoji hru poslechem kvalitní hudby (návštěvy koncertů atp.)
- samostatně a efektivně vyhledá požadovaný materiál na internetu a je schopen ho kriticky hodnotit
- na základě svých posluchačských zkušeností zvolí jemu blízké výrazové prostředky
- interpretuje skladby delšího rozsahu a rozdílného charakteru
- zapojuje se do souhry s různými nástroji (příp. se zařadí do různých hudebních skupin)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnice dur a moll v intervalech (v terciích) plus kadence v různých polohách
- 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného technického charakteru
- 2 přednesové skladby různého stylového období (1 z paměti)
- skladby přiměřené obtížnosti z listu

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll v intervalech (v sextách) plus kadence v různých polohách
- zdokonaluje hru v různých technických cvičeních a etudách
- zahraje skladby různých stylových období střední až těžší obtížnosti
- přesvědčivě a samostatně interpretuje rytmus a frázování vyskytující se v sólových i komorních skladbách příslušných zvolených žánrů
- uvědoměle vyjádří hudební frázi po dynamické i agogické stránce, tomu pak přizpůsobí a při hře ovlivní kvalitu zvuku i jeho barevné vlastnosti
- využívá své znalosti transpozice v akordickém doprovodu písní
- ovládá základní práci s notačními programy
- je schopen pořídit záznam hudební produkce vlastní i ostatních hráčů
- má zásobu cvičení zaměřených na další zdokonalení techniky hry a kvality tónu ve vybraných žánrech a tyto vhodně aplikuje
- prezentuje školu na koncertech, účastní se kytarových koncertů jako posluchač

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnice dur a moll v intervalech (v sextách) plus kadence v různých polohách
- 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného technického charakteru
- 2 přednesové skladby různého stylového období (1 z paměti)
- provede jednoduchou transpozici akordického doprovodu, skladby přiměřené obtížnosti zahraje z listu

4. ročník

Žák:

- hraje další než výše uvedené stupnice dle vlastní profilace (pentatonické, bluesové atd.)
- ovládá velké množství různých kytarových technik (legato, barré, rasgueado aj.)
- respektuje styl a výraz skladby a přizpůsobí mu techniku hry, využije celý rozsah nástroje a ovládne ozdoby i další konkrétní stylová specifika zápisu, zformuluje názor na takto stylově i technicky provedenou interpretaci
- zvolí samostatně vhodná technická cvičení v rámci řešení jednotlivých technických problémů zvolených přednesů, svoji volbu obhájí

- hraje bez obtíží různými rejstříky, sám je vhodně zvolí
- zná a vysvětlí kytarové termíny
- zahraje melodické ozdoby, vysvětlí jejich princip a způsob hry
- zformuluje své názory ohledně struktury, obsahu, stylového zařazení a interpretace skladeb a vysvětlí nejzákladnější metodické principy hry na kytaru
- vyhledá skladby dle vlastního výběru, potřebné informace o daných skladbách získá prostřednictvím multimediálních prostředků, které využívá při samostatném nastudování těchto skladeb
- interpretuje skladby za přispění svého emotivního cítění, muzikálnosti a osobitého projevu
- popíše základy správného pečování o nástroj
- předvede minimálně 2 rozsáhlejší skladby různého charakteru ve střední až těžší obtížnosti
- upraví akordický doprovod (např. transpozicí) a předvede různé způsoby hry podle charakteru písně atd.
- hraje z listu melodie a jednoduché vícehlasé skladby

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.17 Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Učební plán Hra na elektrickou kytaru:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na elektrickou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zahraje základní trsátkovou technikou (střídavý úhoz)
- zahraje akordy harmonicky (trsátkem nebo špetkou)
- jednoduše doprovodí písně nebo skladby podle základních funkcí (T, S, D)
- zahraje pentatoniku C dur a a moll v základních prstokladech
- doprovází pomocí power chords
- zahraje jednoduché riffy
- přečte základní zápis tabulatury
- zahraje správně veškerá cvičení, stupnice, doprovody, skladby s metronomem v pomalém tempu, tempo postupně zvyšuje
- naladí si nástroj s ladičkou

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- pentatoniku C dur a a moll
- kadenci dur
- 1 rockovou skladbu

2. ročník

Žák:

- hraje prstovou technikou (např. varianty rozkladu p-i-m-a, p-i)
- zahraje základní bluesovou formu a vysvětlí její zákonitosti
- hraje pentatoniku dur moll, transponuje ji a uplatní ji k jednoduché improvizaci
- zahraje jednoduchá sóla podle tabulatur

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- pentatoniku dur, moll a bluesovou stupnici
- blues A dur + sólo na základní úrovni
- 1 rockovou skladbu

3. ročník

Žák:

- Použije správné základní technické návyky
- koriguje kvalitu tónu, který tvoří, zejména umí tlumit struny tak, aby nepřeznívaly, zvláště při zapojení efektu distortion
- zahraje blues v dur ve střední obtížnosti s využitím septakordů
- zahraje dva základní prstoklady diatonické stupnice C dur a a moll
- improvizuje v pentatonické dur, moll a bluesové stupnici
- orientuje se v zápise zadaných skladeb

- zahraje blues v moll a je schopen doprovodu a následné improvizace na základní úrovni
- čte z tabulatury na střední úrovni obtížnosti
- zahraje kytarová sóla na střední úrovni obtížnosti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- prstoklad durové a mollové stupnice
- blues s využitím septakordů, blues a moll + v obou případech improvizaci na střední úrovni
- 1 rockovou skladbu

4. ročník

Žák:

- zahraje základní prstoklady stupnice C dur a a moll a transponuje je
- zahraje doprovod k blues na střední úrovni obtížnosti s využitím septakordů v jakékoliv tónině
- na střední úrovni obtížnosti improvizuje k blues v moll
- zahraje septakordy na jednotlivých stupních
- zahraje zásadní skladby z rockové historie

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- prstoklad durové a mollové stupnice
- blues s využitím septakordů, blues a moll + v obou případech improvizaci na střední úrovni
- 1 rockovou skladbu

5. ročník

Žák:

- zahraje a využije při improvizaci diatonickou stupnici a harmonickou a melodickou moll ve dvou základních prstokladech
- zahraje septakordy na jednotlivých stupních v základních prstokladech ve všech tóninách
- zahraje blues s přidanými stupni na základní úrovni a na toto schéma improvizuje
- zahraje jednoduché jazzové standardy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- prstoklad stupnice durové, mollové a harmonické moll
- blues s využitím septakordů, blues a moll + v obou případech improvizaci na střední úrovni
- 1–2 rockové skladby nebo 1–2 jazzové standardy, příp. od každého jednu

6. ročník

Žák:

- ve dvou základních prstokladech (od struny malé e a malé a) zahraje všechny církevní stupnice a vysvětlí jejich princip

- vysvětlí pojem dominantní jádro a využívá jej k hraní doprovodu a jednoduchých improvizací v církevní stupnici v jakékoliv tónině
- uvědomuje si a využívá všechny církevní stupnice na konkrétní spojení akordů
- hraje skladby z rockové historie a moderní skladby a základní jazzové standardy
- ovládá hru z listu z tabulatur střední obtížnosti a čte a hraje základní notový zápis

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- církevní stupnice ve dvou základních prstokladech
- blues s přidanými stupni s využitím septakordů, blues a moll + v obou případech improvizaci na střední úrovni
- 1–2 rockové skladby nebo 1–2 jazzové standardy, příp. od každého jednu

7. ročník

Žák:

- je schopen naladit si nástroj
- ovládá tón nástroje jak při zapojení čistého zvuku (clean), tak při zapojení zkresleného zvuku (distortion); struny tlumí pravou i levou rukou
- ovládá nástrojovou techniku
- hraje plynule ve vyšších polohách pentatoniku dur, moll, bluesovou stupnici, diatonickou stupnici dur, moll, harmonickou, melodickou moll a církevní stupnice ve všech tóninách, po celém hmatníku a je schopen těchto stupnic využívat k improvizaci
- doprovází podle tabulatur střední obtížnosti, základního notového zápisu a akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod
- interpretuje skladby z oblasti „rockové klasiky“
- je schopen zahrát standardy v rozmezí 20.–50. let 20. století
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- zahraje trsátkovou technikou - tj. střídavý úhoz, bez dopadu
- zahraje základní prstovou technikou, určenou zejména k arpeggio doprovodům, hranou bez dopadu
- zahraje pentatoniku dur a moll, bluesovou stupnici, diatonickou stupnici dur a moll
- zahraje septakordy na jednotlivých stupních
- doprovodí písně či skladby podle akordových značek
- zahraje skladby tzv. rockové klasiky
- zahraje blues o třech funkcích (T, S, D) dur i moll i blues s přidanými stupni
- je schopen si naladit nástroj

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- pentatonickou stupnici dur a moll, bluesovou stupnici, diatonickou stupnici dur a moll
- blues o třech funkcích (T, S, D) dur i moll
- 1 skladbu tzv. rockové klasiky

Základní studium II. stupně

1. ročník:

Žák:

- hraje trsátkovou techniku, tj. dolní úhoz (tzv. down pick), horní úhoz (tzv. up pick) a střídavý úhoz, bez dopadu
- hraje základní prstovou techniku, určenou zejména k arpeggio doprovodům, hranou bez dopadu
- hraje trsátkovou a prstovou techniku s dopadem, zejména při hře sól
- v jazzu je schopen zahrát standardy v rozmezí 50.–90. let 20. století
- zahraje bebopové téma

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- církevní stupnice bez předznamenání
- blues s přidávanými stupni (plus improvizace)
- 1–2 rockové skladby nebo 1–2 jazzové standardy, příp. od každého jednu

2. ročník

Žák:

- hraje trsátkovou technikou sweep
- zahraje plynule církevní stupnice v diatonických tóninách
- zahraje mody od stupnic harmonická moll (využívá zejména 5. stupeň) a melodická moll (využívá zejména 4. a 7. stupeň).
- zahraje stupnici zmenšenou a celotónovou
- je schopen harmonického rozboru a následného rozboru stupnic k improvizaci
- zahraje rozklady akordů kvintakord dur, moll, 7, m7, maj7, dim a zapojí je do sólové hry
- zahraje bebopová témata
- v rockové kytáře zahraje skladby modernějšího charakteru
- hraje s tónovou kulturou, je schopen dynamického odstínění, je schopen ovládat a využívat celý zvukový rejstřík nástroje (práce s potenciometry na kytáře i aparátu)
- uplatňuje se při hře v komorních a souborových uskupeních
- veškeré skladby a cvičení je schopen hrát s metronomem a sekvencem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- církevní stupnice
- 1–2 rockové skladby nebo 1–2 jazzové standardy, příp. od každého jednu

3. ročník

Žák:

- zahraje hardbopová a westcoast témata (cool jazz)

- z rockové hudby hraje moderní progresivní skladby
- hraje s tónovou kulturou, je schopen dynamického odstínění, je schopen ovládat a využívat celý zvukový rejstřík nástroje (práce s potenciometry na kytáře i aparátu a efekty)

Postupová zkouška:

Žák:

- zahraje mody harmonické a melodické moll
- zahraje 1–2 rockové skladby nebo 1–2 jazzové standardy, příp. od každého jednu

4. ročník

Žák:

- využívá prstové techniky
- využívá veškerý materiál stupnic k sólové hře a improvizaci
- spojí a využívá znalostí jak z jazzové, tak rockové hry (tzv. jazzrock)
- je schopen jednoduchých aranží pro malý soubor či kapelu
- pomocí PC nebo sekvenceru vytvoří vlastní doprovody
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, při hře a vyhledávání nových skladeb využívá posluchačských a interpretačních zkušeností

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.18 Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru

Učební plán Hra na basovou kytaru:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na basovou kytaru

Přípravné studium

Žák:

- popíše hudební nástroj a jeho nezbytné příslušenství (vč. zapojení do aparatury a jejího ovládní)
- samostatně připraví nástroj ke hře
- naladí nástroj pomocí ladičky
- pojmenuje a zahraje stupnici C dur na jedné struně
- čte notový zápis v 1. poloze
- zahraje základní doprovod k jednoduché skladbě

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše hudební nástroj a jeho nezbytné příslušenství (vč. zapojení do aparatury a jejího ovládní)
- samostatně připraví nástroj ke hře včetně jeho naladění pomocí flažoletů 5. a 7. polohy
- samostatně kontroluje ukotvení nástroje na těle
- zahraje prstová cvičení pro použití dvou prstů a palce pravé ruky
- zahraje prstová cvičení pro použití kontrabasové a kytarové pozice levé ruky
- pojmenuje a zahraje stupnici C dur ve dvou oktávách v různých rytmizacích
- čte notový zápis v základních polohách
- zvládá jednoduchá cvičení z notového zápisu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnici C dur přes 2 oktávy v různých rytmizacích
- jednoduchý doprovod písně dle notového zápisu
- libovolnou notu na všech strunách

2. ročník

Žák:

- zahraje prstová cvičení pro použití pozice podhmatu levé ruky
- orientuje se na hmatníku do 12. polohy
- zahraje a pojmenuje durové stupnice s # a b
- vytvoří intervalové sekvence (tercie až septimy) vzestupně i sestupně
- samostatně odvozuje kvintakord I. stupně a septakord VII. stupně a jeho obraty
- nabídne samostatné rytmické sekvence a variace
- čte ze zápisu základní technické etudy
- je schopen zahrát jednoduchou formou doprovod základní dvanáctitaktové formy

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- durovou stupnici, intervaly, kvintakord, dominantní septakord
- sekvenční podhmatové cvičení
- doprovod světového evergreenu základní písňové formy AABA

3. ročník

Žák:

- ovládá práci s metronomem
- zahraje mollové stupnice s # a b
- samostatně odvodí kvintakord a septakord
- využívá základní techniky a dovednosti, samostatně kombinuje jednotlivé pozice levé ruky
- hraje rytmicky i harmonicky náročnější groove a vytváří své první variace
- popíše specifika hudebních útvarů a stylů a vyjádří svůj postoj k nim
- koriguje kulturu svého tónu a vytváří si tak svůj vlastní styl
- vytvoří svou vlastní linku harmonicky bohatší dvanáctitaktové formy blues, dokáže zahrát doprovodnou linku

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- aiolskou mollovou stupnici, intervaly, kvintakord, septakord
- 2 etudy (zaměřené na melodii a rytmus)
- vlastní basovou linku

4. ročník

Žák:

- vnímá vlastní rytmus a pohyb a je schopen ho jednoduše definovat
- zahraje harmonickou moll
- zahraje intervaly harmonické moll
- samostatně odvodí septakord VII. stupně
- zahraje první náročnější skladby širšího rozsahu a dle možností provádí rozbor
- zahraje první skladby světových stylistických basistů
- zahraje etudy s použitím hudebních ozdob
- čte a zapisuje základní akordické značky

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- harmonickou mollovou stupnici, intervaly, septakord
- 2 etudy (zaměřené na hudební ozdoby)
- vlastní basovou linku zaměřenou na improvizaci

5. ročník

Žák:

- zvládá základní seřízení svého nástroje – vyladění oktáv, pnutí krku
- zahraje melodickou moll
- zahraje intervaly melodické moll
- definuje mody základních stupnic a jejich příslušnost k akordickým značkám

- zahraje krátkější bass ve vybraných světových evergreenech
- zahraje basové linky latinsko-americké či afro-kubánské oblasti
- zahraje z paměti skladby širšího rozsahu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- melodickou mollovou stupnici, intervaly, septakord
- 2 etudy zaměřené na specifický styl
- přednesovou skladbu světové basové literatury

6. ročník

Žák:

- samostatně zvládá přípravu do orchestru, kapely či souboru
- zahraje základní pentatonické stupnice
- používá diatonické pentatoniky v kadenci ii–V–I
- užívá slapovou techniku a další, např. muting, tapping apod.
- pojmenuje a zahraje všechny přirozené flažolety a začíná využívat v praxi
- hraje dle dispozic z listu
- hraje samostatně za doprovodu klavíru či kytary

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- cvičení ii–V–I
- 1 etudu zaměřenou na flažolety
- 1 etudu zaměřenou na slapovou techniku
- přednesovou skladbu světové basové literatury z paměti

7. ročník

Žák:

- používá durové i mollové pentatoniky v ii–V–I
- ovládá techniku umělých flažoletů a zapojuje je do hry
- zahraje základní akordy ve vyšších polohách souzvukem
- zahraje téma i doprovod jazzového standardu
- jednoduše improvizuje
- reaguje na současné trendy vývoje basové kytary
- plně pracuje s dynamikou nástroje
- správně rozliší doprovodnou i sólovou funkci svého nástroje
- samostatně zvládá praxi v kapele, orchestru či souboru

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- popíše hudební nástroj a jeho nezbytné příslušenství (vč. zapojení do aparatury a jejího ovládnutí)
- samostatně připraví nástroj ke hře včetně jeho naladění pomocí flažoletů 5. a 7. polohy
- samostatně kontroluje ukotvení nástroje na těle
- zahraje prstová cvičení pro použití dvou prstů a palce pravé ruky
- zahraje prstová cvičení pro použití kontrabasové a kytarové pozice levé ruky
- pojmenuje a zahraje stupnici C dur ve dvou oktávách v různých rytmizacích
- čte notový zápis v základních polohách
- zvládne jednoduchá cvičení z notového zápisu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- vhodný doprovod k 12ti taktovému blues
- kvintakord a septakord na libovolném stupni dané stupnice (nebo alespoň odvodí)
- jazzový či jiný standard dle vlastního výběru (téma i doprovodnou linku)

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen své dosavadní rytmické dovednosti obohatit o hru polyrytmů
- zahraje mody harmonické moll a vysvětlí její užití (např. hudba Španělska apod.)
- samostatně interpretuje náročnější skladby
- je schopen plynule hrát z akordických značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- španělskou stupnici, intervaly, septakord
- 1 etudu
- jazzový či jiný standard, včetně tématu, doprovodné linky a sóla

2. ročník

Žák:

- je schopen popsat a obhájit svůj postoj k vlastnímu směřování a uplatnění
- popíše vývoj svého nástroje a jeho úlohu v současném světovém dění
- zahraje mody melodické moll a vysvětlí její užití (např. v 12ti taktovém moll blues)
- samostatně si vybere skladbu širšího rozsahu, svůj výběr obhájí

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- lydicko-melodickou stupnici, intervaly, septakord
- přednes skladby světové basové literatury dle vlastního výběru, provede strukturální a harmonický rozbor této skladby
- vlastní linku (walking bass) do jazzového blues

3. ročník

Žák:

- samostatně funguje v orchestru, kapele či souboru
- definuje obraty pentatonických stupnic a začlení je do svých výrazových prostředků
- s nadhledem a disciplínou využívá slapové techniky
- hraje z listu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2–3 převzaté skladby s kapelou či orchestrem
- rozsáhlejší skladbu světové basové literatury z paměti
- improvizované sólo do jazzového blues s využitím pentatoniky

4. ročník

Žák:

- využívá obrátů pentatonických stupnic
- zapojí vlastní invenci při práci s flažolety
- předvede kreativní práci s jazzovým či jiným tématem, improvizuje
- kultivuje tón
- samostatně volí způsob interpretace a je schopen ho obhájit
- je schopen vedení kapely či souboru

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.19 Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

Učební plán Hra na bicí nástroje:

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Žák:

- prokáže obecnou znalost bicích nástrojů (bicí souprava, conga, surdo, timbales, agogo, cowbells, shakers, tamburína, triangl apod.)
- zahraje rytmické ozvěny s využitím elektroniky (Simple pad)
- Vysvětlí a ukáže praktické použití různých typů paliček (vč. metliček, mallets atd.), prokáže znalost základních způsobů držení paliček a jejich dělení (Traditional grip a Matched grip)
- dokáže držet paličky způsobem American grip
- ovládá základní rytmické dělení: nota celá, půlová, čtvrt'ová a osminová, a to včetně pomlk.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše základní dělení a charakteristiky jednotlivých typů držení paliček i jejich podskupin, těchto znalostí následně využívá při praktickém nácviku
- definuje pohyb ruky v závislosti na dynamice úhozu (prsty, zápěstí, předloktí)
- čte a zahraje snadný notový zápis pro malý buben
- vysvětlí princip základních notových (rytmických) dělení (nota celá, půlová, čtvrt'ová, čtvrt'ová s tečkou, osminová, triola a nota šestnáctinová)
- předvede techniku práce s metronomem

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmické ozvěny na malý buben (s učitelem)
- 1–2 jednoduchá cvičení na malý buben či jiná

2. ročník

Žák:

- zahraje cvičení na malý buben v taktech 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a čte a hraje jednoduchý notový zápis pro malý buben
- vysvětlí a interpretuje různá tempová a dynamická označení
- popíše základní komponenty bicí soupravy včetně jejich montáže a demontáže
- popíše postup při ladění a výměně blan
- teoreticky vysvětlí problematiku hry na velký buben a tom-tomy a je schopen tyto znalosti částečně demonstrovat v praxi
- hraje na hi-hat s metronomem
- čte a zahraje jednoduchý notový zápis pro bicí soupravu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až šestnáctinová nota

- nejméně 2 cvičení na malý buben (osminy, šestnáctiny, trioly)

3. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti
- na malý buben zahraje v pomalých tempech dvojité údery, paradiddle akcenty a přírazy
- při hře na bicí soupravu zahraje dvojité údery, paradiddle, akcenty a přírazy
- při hře na bicí soupravu čte a zahraje z notového partu ve 4/4, 3/4 a 6/8 taktu
- analyzuje na základě poslechu způsob jednoduchého rytmického doprovodu; orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- hraje s hudebním podkladem na CD
- je schopen hudební komunikace s ostatními nástroji

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až šestnáctinová nota
- střídavé dvojité údery a paradiddle
- jednoduché cvičení na bicí soupravu

4. ročník

Žák:

- na malý buben zahraje ve středních tempech dvojité údery, paradiddle, akcenty a přírazy
- zahraje základní (taneční) doprovody
- navštíví seminář nebo workshop profesionálních bubeníků, na který si vytvoří vlastní názor a je schopen ho prezentovat
- vysvětlí základní bubenickou a hudební terminologii

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až šestnáctinová nota
- paradiddle
- sólové cvičení na bicí soupravu
- cvičení na bicí soupravu se základy na CD

5. ročník

Žák:

- ovládá techniku střední obtížnosti hry na malý buben, je schopen interpretace paradiddle, dvojitých a střídavých úderů v rychlejších tempech
- samostatně vytvoří rytmický doprovod na bicí soupravu k dané skladbě
- dokáže interpretovat, případně sám vytvořit jednoduché rytmické výplně (breaky)
- vyjmenuje a popíše perkusivní nástroje a čte a hraje jejich notový zápis

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až sextola
- jednoduché koordinační cvičení
- cvičení zaměřené na hru akcentů

- cvičení na bicí soupravu se základy na CD

6. ročník

Žák:

- interpretuje hru paradiddlů, střídavých a dvojitých úderů ve vyšších tempech a využívá je při stavbě jednoduchých rytmických výplní (breaků)
- interpretuje krátké sólo v rozsahu čtyř taktů
- bez problémů čte a zahraje notový zápis pro rytmické nástroje
- jednoduchý notový zápis interpretuje z listu
- na základě poslechu hudební nahrávky zapíše jednoduchý rytmický part
- v komorní hře reaguje na ostatní nástroje
- je aktivně zapojen do souborové hry

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až oktola
- jednoduché koordinační cvičení
- cvičení zaměřené na hru akcentů
- jednoduché sólo na bicí soupravu
- cvičení na bicí soupravu se základy na CD

7. ročník

Žák:

- zahraje rytmickou stupnici vzestupně i sestupně v rozsahu čtvrt'ová až oktola v tempovém rozpětí 50–80 bpm
- ovládá základní techniku hry na rytmické a perkusní (v případě zájmu i melodické) nástroje
- umí využít znalostí základních rudimentů při tvorbě rytmických výplní
- je schopen interpretace notového zápisu z listu
- je schopen samostatně seřídít a naladit svůj nástroj
- zahraje cvičení zaměřené na hru akcentů a koordinaci
- umí samostatně vytvořit vhodný rytmický doprovod k danému hudebnímu podkladu
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a je schopen uvést jejich příklady, pracuje s poslechem nahrávek

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- popíše základní způsoby držení paliček
- zahraje technikou "Matched grip" (shodné držení) na malý buben
- přesně zopakuje krátké rytmické vzorce (rytmické ozvěny)
- čte jednoduchý notový zápis v rozsahu celá až šestnáctinová nota
- zahraje rytmickou stupnici v rozsahu čtvrt'ová až šestnáctinová nota

- pracuje správně s metronomem
- samostatně si naladí nástroj (malý buben)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 2–3 jednoduché etudy pro malý buben, vč. znalosti teorie držení paliček a elementárních úderů
- duet pro dva malé bubny

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- při hře na bicí soupravu využívá celého dynamického spektra, používá metličky, filcové paličky a svázané pruty (špejle)
- čte a hraje notový zápis pro bicí soupravu
- na základě poslechu rozpozná a zapíše způsob rytmického doprovodu
- doprovodí hudební soubor dle dosažené úrovně v základních tanečních žánrech (rock, pop, blues, latina)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až oktola
- koordinační cvičení
- cvičení zaměřené na hru akcentů
- sólo na bicí soupravu
- cvičení na bicí soupravu se základy na CD
- libovolné cvičení z listu

2. ročník

Žák:

- na základě poslechu popíše hudební formu, ve které byla skladba napsána
- samostatně nastuduje zadané skladby
- improvizuje na témata střední obtížnosti
- zahraje z listu témata střední obtížnosti
- samostatně a efektivně vyhledává tematický materiál na internetu
- popíše náladu dané skladby a zvolí adekvátní způsob rytmického doprovodu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až oktola
- koordinační cvičení
- cvičení zaměřené na hru akcentů
- sólo na bicí soupravu
- cvičení na bicí soupravu se základy na CD
- libovolné cvičení z listu
- na základě poslechu doprovod k dané skladbě

3. ročník

Žák:

- dokáže pořídit zvukový, případně obrazový záznam vlastní interpretace
- doprovází multižánrové hudební soubory na základě získaných dovedností
- zahraje cvičení zaměřená na další zdokonalování vybraných technik (koordinace, polyrytmická cvičení)
- dokáže sám vytvořit složitější rytmickou výplň (break)

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- rytmickou stupnici v rozsahu půlová až decimola
- koordinační cvičení
- cvičení zaměřené na hru akcentů
- sólo na bicí soupravu
- cvičení na bicí soupravu se základy na CD
- libovolné cvičení z listu
- na základě poslechu doprovod k dané skladbě

4. ročník

Žák:

- umí zahrát žánrově vhodný rytmický doprovod k dané skladbě, ovládá různé techniky hry
- je schopen interpretace etud a akcentů pro bicí soupravu v tempech od 100 bpm
- na základě poslechu umí zapsat part pro bicí soupravu
- popíše stručně historii a současný stav hry na bicí nástroje
- je schopen využívat multimediálních prostředků k získávání informací o dané skladbě, autorovi, případně interpretovi
- je schopen konstruktivní komunikace v rámci hudebního souboru, vytvoří si vlastní interpretační představu

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.20 Studijní zaměření – Sólový zpěv

Učební plán Sólový zpěv:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1

Školní výstupy:

Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák:

- popíše základy správného držení těla při zpěvu (pěvecký postoj)
- provede hlasová cvičení (brumendo, cvičení v rozsahu tercie)
- vybrané písně zpívá z paměti

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- má při zpěvu správný postoj (přirozené držení těla)
- správně vyslovuje přirozeným uvolňováním mluvidel pomocí artikulačních cvičení
- provádí jednoduchá dechová cvičení (třífázový dech: nádech nosem, zadržetí, výdech) a jednoduchá hlasová cvičení (nejméně v rozsahu tercie)
- rozumí a jednoduše vysvětlí obsah zadané písně
- zazpívá jednoduché lidové písně rozdílného charakteru a tempa dle svých rozsahových možností
- čte jednoduchý notový zápis

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně rozdílného charakteru

2. ročník

Žák:

- při pěveckém dýchání zvyšuje počet dechových frází
- provede dechová a hlasová cvičení z prvního ročníku obohacená o nové příklady do kvarty až kvinty
- uplatní správnou pěveckou výslovnost
- předvede svůj hlasový rozsah na náročnějších hlasových cvičeních
- interpretuje písně s přihlédnutím k textu

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně odlišného charakteru (dvě písně lidové a jednu píseň umělou)

3. ročník

Žák:

- disponuje jednoduchými pěveckými návyky a dovednostmi (držení těla, výslovnost, artikulace atd.)
- zazpívá náročnější varianty pěveckých cvičení (rozsah kvinta až sexta), lidové a umělé písně
- provádí žeberně-brániční dýchání
- zazpívá cvičení, při kterých rozšiřuje svůj hlasový rozsah pěveckými cvičeními oběma směry
- ovládá práci s hlavovým tónem i ve vyšších polohách
- správně využívá hrudní hlasový rejstřík
- zpívá lehká cvičení (písně v terciích), kterými se připravuje na dvojhlasý zpěv
- předvede základy práce s mikrofonem
- zpívá s doprovodem

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně odlišného charakteru (dvě písně lidové a jednu píseň umělou)

4. ročník

Žák:

- zazpívá náročnější lidové a umělé písně, na jejichž výběru se sám podílí
- provede těžší dechová a pěvecká cvičení (přerušované odsazování dechu, vzestupně i sestupně stupnice dur)
- provede cvičení zaměřená na vyrovnávání vokálů (cvičení na jednom tónu)
- ovládá kantilénový zpěv (vázání tónu, snaha o krásný zpěv)
- zpívá dvojhlasně
- teoreticky vysvětlí a uplatní základy hlasové hygieny
- při interpretaci písní uplatní svou muzikálnost
- zazpívá vybrané skladby na mikrofon

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti náročnější lidovou píseň a dvě umělé písně odlišného charakteru a tempa

5. ročník

Žák:

- provede dechové a hlasová cvičení střední obtížnosti
- správně frázuje v souvislosti s melodií a textem
- předvede práci s dynamikou a výrazem
- k jednoduchým písňím zazpívá a udrží druhý hlas
- nachází žánr, ve kterém by chtěl výhledově pokračovat (hlasové dispozice, zájem o žánr atd.), a prezentuje důvody svého výběru

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti jednu lidovou píseň a dvě umělé písně (pokud možno každou z jiného žánru)

6. ročník

Žák:

- provede správně cvičení zaměřená na práci s dechovými frázemi, zejména na výdechu (různé kombinace časových úseků)
- provede náročnější pěvecká cvičení v rozsahu oktávy (stupnice dur i moll, rozložený kvintakord atd.)
- provádí již osvojená hlasová cvičení a předvede práci na svých případných problematických tónech (přechodové tóny, rejstříkové zlomy, vokalizace, příprava staccato...)
- uvědoměle a vhodně používá dynamiku (vhodné odstínění ve skladbách)
- ve vícehlasých skladbách zazpívá i jiné hlasy, než je hlavní melodická linka

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- jednu náročnější lidovou píseň v těžší úpravě (F. Sládek, L. Janáček atd.) a dvě umělé písně odlišného charakteru, příp. i hudebního žánru

7. ročník

Žák:

- předvede co nejdokonalejší pěveckou techniku a celkovou interpretaci (s citem pro hudební frázi, kantilénu atd.)
- má svůj hudební přehled a vkus, který je schopen prezentovat a obhájit
- sám vyhledá či pomůže s výběrem nahrávek našich i zahraničních pěveckých interpretů, které případně využije k vlastnímu provedení
- interpretuje skladby různých zvolených žánrů, je schopen veřejného vystoupení

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- má správný postoj
- správně vyslovuje

- zazpívá jednoduché lidové písně rozdílného charakteru a tempa dle svých rozsahových možností
- má kultivovaný a přirozený pěvecký projev
- uplatní svou muzikálnost

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně rozdílného charakteru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- provede základní dechová a hlasová cvičení (staccato, legato)
- využívá svou správnou techniku tvorby tónu a uplatní správné návyky i v artikulaci, deklamaci a celkové pěvecké výslovnosti
- orientuje se v pěvecké literatuře a je chopen prezentovat tyto teoretické znalosti
- je schopen získat informace o daném autorovi, skladbě či interpretovi na základě multimediálních prostředků

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- přednese z paměti tři písně odlišného charakteru a tempa (dvě písně lidové a jednu umělou)

2. ročník

Žák:

- koriguje propojování hrudního a hlasového rejstříku
- obohatí svou interpretaci i o další možnosti hudebního doprovodu (různé hudební nástroje, různá hudební seskupení)
- uplatní získané dovednosti při sdělení obsahu písní tím, že zvýrazňuje přednesovou stránku písně
- zvolené skladby prezentuje stylově a žánrově správně, používá dynamickou a agogickou škálu

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně odlišného charakteru a tempa (jednu lidovou píseň a dvě písně umělé rozdílného charakteru)

3. ročník

Žák:

- přečte a zazpívá daný notový zápis, dobře se orientuje ve frázích
- uplatní se při korepetici jako individualita, popíše a předvede své osobní pojetí dané zpívané skladby
- vlastními nápady obohatí repertoár i jeho provedení (vyvaruje se plagiátorství)

Postupová zkouška:

Žák přednese:

- z paměti tři písně odlišného charakteru a tempa (jednu lidovou píseň a dvě písně umělé)

rozdílného charakteru)

4. ročník

Žák:

- užívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu a bez patrných přechodových tónů, uvědoměle pracuje s dechovou technikou
- respektuje výkony jiných interpretů a vhodně je zhodnotí, má přehled o různých slohových obdobích
- začlení se bez problémů i do profesionálních seskupení ve svém žánru
- je připraven teoreticky i prakticky pro další studium zpěvu (konzervatoř, pedagogické školy)

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Sborový zpěv

viz kapitola 5.21

5.21 Studijní zaměření – Sborový zpěv

Učební plán Sborový zpěv:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka			1	1	1	1	1

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2

Školní výstupy:

Sborový zpěv

Přípravné studium

Žák:

- popíše teoreticky správný pěvecký postoj (správné držení těla vsedě, ve stoje)
- ovládá základní pěvecké dýchání (klidné dýchání, tři fáze dýchání – nádech, zadržení,

- výdech)
- správně vyslovuje
- zpívá hlasová cvičení (brumendo, cvičení v rozsahu tercie atd.)
- nejjednodušším způsobem reaguje na dirigentské gesto

Základní studium I. stupně

1.–3. ročník:

Žák:

- dodržuje správný pěvecký postoj (správné držení těla vsedě, ve stoje)
- ovládá klidné pěvecké dýchání (tři fáze dýchání), ovládá základní pěveckou techniku (tvoření tónu, měkké nasazení, přirozené použití hlasu v celém rozsahu aj.)
- zpívá čistě v unisonu, zvládá zpívat a udržet lehčí dvojhlas
- provede hlasová cvičení v rozsahu kvinty
- rozliší základní dynamiky a dokáže je interpretovat
- zpívá dané písně z paměti
- reaguje správně na dirigentská gesta
- vysvětlí důležitost pocitu společné sounáležitosti s celkem

Postupová zkouška:

Žáci se účastní veřejného vystoupením sboru.

4. – 7. ročník:

Žák:

- provede náročnější cvičení na zdokonalení své dechové techniky (prodlužování výdechových fází)
- provede pěvecká cvičení zaměřená na rozšíření hlasového rozsahu oběma směry, pracuje s hlasovým tónem i ve vyšších polohách a snaží se správně používat hrudní hlasový rejstřík (hlasová cvičení do oktávy, měkké nasazení tónu, vyrovnávání vokálů)
- provede cvičení zaměřená na zdokonalení pěveckých vazeb (legato, staccato)
- pracuje s dynamikou a vnímá hudební frázi
- se orientuje ve sborové sazbě
- se dokáže začlenit do celku nenápadně a nevýrazně
- uvědoměle reaguje na dirigentská gesta
- zpívá skladby různých období a žánrů, čistě intonuje svůj part, zpívá skladby a capella

Postupová zkouška:

Žáci absolvují I. stupeň veřejným vystoupením sboru.

Přípravné studium II

Žák:

- dodržuje správný pěvecký postoj (správné držení těla vsedě, ve stoje) a ovládá klidné pěvecké dýchání (tři fáze dýchání)
- zpívá čistě v unisonu, zvládá zpívat a udržet lehčí dvojhlas
- ovládá základní pěveckou techniku (tvoření tónu, měkké nasazení, přirozené použití hlasu v celém rozsahu aj.)
- rozliší základní dynamiky a dokáže je interpretovat

- zpívá dané písně z paměti
- reaguje správně na dirigentská gesta
- vysvětlí důležitost pocitu společné sounáležitosti s celkem

Postupová zkouška:

Žáci se účastní veřejného vystoupením sboru.

Základní studium II. stupně

Žák:

- ovládá zpěvní hlas v celém rozsahu
- provede cvičení zaměřená na zdokonalení náročnější dechové techniky (specifický případ – tzv. střídavý dech neboli řetězové dýchání)
- popíše princip návyků kultivovaného sborového zpěvu a uplatňuje jej v praxi
- popíše zásady hlasové hygieny a při zpěvu je dodržuje
- zpívá skladby bez doprovodu i s doprovodem
- zpívá z listu jednodušší skladby
- samostatně čte a zazpívá daný hlas notového zápisu sborové partitury
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

Postupová zkouška:

Žáci absolvují II. stupeň veřejným vystoupením sboru.

5.22 Studijní zaměření – Hra na akordeon

Učební plán Hra na akordeon:

Přípravné studium

viz učební plán kapitola 5.2

Základní studium I. stupně

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Základní studium II. stupně

	II. stupeň			
	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1

Školní výstupy:

Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák:

- přečte základní rytmus a zahraje základní melodii
- popíše základní návyky nástrojové hry
- předvede základní obsluhu nástroje
- dodržuje při hře správné postavení rukou
- přečte a správně zahraje tóny na klaviatuře v rozsahu c^1 – g^1
- v basové části pohotově vyhledá bas C
- zvládá stisk kláves jednotlivými prsty, stisk knoflíků v basové části a souběžný tah měchu
- pozná 1. dobu na rytmických modelech
- hraje jednoduché písně pravou a levou rukou dle sluchu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše a předvede správné držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- správně přečte a zahraje tóny na hmatníku klávesového akordeonu, částečně také v basové části
- rozliší základní a pomocnou řadu s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- interpretuje rozdílnými způsoby hry (legato, staccato, tenuto)
- čte a zahraje noty v houslovém klíči v rozsahu c^1 – c^3 , v basovém G– c^1
- je schopen základní souhry obou rukou, dokáže zahrát jednoduchou melodii v basu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- stupnice C, G, D dur každou rukou zvlášť přes 1–2 oktávy, příslušný tónický kvintakord rozloženě
- 2–3 skladby různého charakteru
- lidové písně (jednoduché) s doprovodem T, S, D

2. ročník

Žák:

- interpretuje skladby nejen v pětiprstových polohách, správně vede měch
- předvede častější užití změn způsobů hry (staccato, tenuto, legato)
- hraje durové stupnice od bílých kláves v rozsahu jedné oktávy a jejich příslušné akordy
- zahraje jednoduchý doprovod pro pravou ruku ve 2/4 a 3/4 taktu
- koriguje kvalitu svého tónu a techniku nasazení a ukončení tónů
- rozliší základní dynamické úrovně, crescendo a decrescendo a je schopen je interpretovat
- rozliší různé druhy temp a je schopen je interpretovat
- skladby interpretuje z paměti
- u jednoduchých písní transponuje do blízkých tónin

- zahraje tečkovaný rytmus, synkopu a triolu

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- jednu ze stupnic C, G, D, A, F dur v rovném pohybu přes 1 oktávu, příslušný tónický kvintakord trojhlasně (tenuto, staccato, legato)
- 1 krátkou etudu
- 2 lidové písně s doprovodem
- 1 krátký přednes

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení a držení nástroje, postavení pravé i levé ruky a jejich souhra)
- orientuje se podle svých individuálních schopností v melodické i doprovodné části nástroje a dokáže zahrát dvojhlas pravou rukou
- předvede interpretaci v různých dynamických úrovních, zahraje ritardando a accelerando
- ovládá techniku měchových obrátů a základní typy artikulace (legato, staccato)
- interpretuje náročnější rytmické útvary a jejich kombinace
- hraje ve dvojhmatech a zvládá menší skoky ve skladbě
- stupnice a akordy hraje v rychlejším tempu oběma rukama dohromady
- transponuje jednoduché lidové písně
- vymyslí jednoduchý harmonický doprovod
- skladby interpretuje z paměti

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 durovou stupnicí do 4# nebo 4b v rovném pohybu (protipohybu) přes 1–2 oktávy, příslušný tónický kvintakord trojhlasně (tenuto, staccato, legato) zvlášť nebo dohromady
- 2 krátké etudy různého technického zaměření
- 1–2 přednesové skladby různého charakteru

4. ročník

Žák:

- zvládne jednoduché polyfonní skladby
- je schopen interpretovat s využitím složitější měchové techniky
- ovládá kombinaci měchové a prstové artikulace
- vytvoří jednoduchý doprovod k durovým i mollovým písním s využitím hlavních harmonických funkcí T, D, S
- popíše užití jednotlivých rejstříků a předvede jejich interpretaci
- zahraje z listu skladby odpovídajících nižší technické úrovni
- je schopen se zapojit do souborové hry

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- durovou stupnicí do 5# nebo 5b přes 1–2 oktávy v rovném pohybu či protipohybu, příslušný tónický kvintakord trojhlasně

- 1 etudu delší nebo 2 kratší
- 2 přednesové skladby různého charakteru

5. ročník

Žák:

- interpretuje polyfonní skladby
- samostatně nastuduje kratší skladby
- zahraje skladby náročnější po technické, dynamické i rytmické stránce
- vysvětlí princip jednoduchých úprav a transpozic lidových písní
- je schopen hry podle akordových značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- durovou stupnici do 7# nebo 7b v rovném pohybu, případně protipohybu přes jednu až dvě oktávy, příslušný tonický kvintakord trojhlasně
- 1–2 etudy
- 1–2 přednesové skladby z různých období

6. ročník

Žák:

- předvede hru s využitím obtížnější měchové techniky ve stupnicích, akordech, etudách a přednesových skladbách (měchové legato, staccato a rychlý střídavý měch)
- vnímá rozdíly interpretace jednotlivých stylů v přednesových skladbách a je schopen tyto rozdíly jednoduchým způsobem popsat
- samostatně zvolí užití jednotlivých rejstříků nástroje v rámci skladby s ohledem na styl
- interpretuje složitější skladby, u kterých je doprovodná část zapsaná ve formě akordových značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 z durových stupnic v rovném pohybu a protipohybu, příslušný tonický kvintakord podle možnosti troj- až čtyřhlasně
- 1–2 etudy
- 1–2 přednesové skladby

7. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- úspěšně interpretuje náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, technické i stylové
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje, je schopen rozlišit základní dynamiku a tempo
- interpretuje s jistotou skladby zapsané formou značek
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky, podílí se na výběru skladeb
- se orientuje ve 3–4hlasných skladbách a citlivě zvolí rejstříkování s ohledem na charakter skladby
- ovládá všechny melodické ozdoby a je schopen je interpretovat
- samostatně nastuduje snadnější skladby

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- si vybere k příležitosti ukončení studia I. cyklu podle možností 2–3 skladby, některou nastuduje z paměti

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Přípravné studium II

Žák:

- předvede základní obsluhu nástroje
- dodrží při hře správné postavení rukou
- pozná 1. Dobu na rytmických modelech
- hraje jednoduché písně pravou a levou rukou dle sluchu
- popíše a předvede správné držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- správně přečte a zahraje tóny na hmatníku klávesového akordeonu, částečně také v basové části
- rozliší základní a pomocnou řadu s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- interpretuje rozdílnými způsoby hry (legato, staccato, tenuto)
- čte a zahraje noty v houslovém klíči v rozsahu c^1 – c^3 , v basovém G– c^1
- je schopen základní souhry obou rukou, dokáže zahrát jednoduchou melodii v basu

Postupová zkouška:

Žák:

- 1 durovou stupnici do 4# nebo 4b v rovném pohybu přes 1 oktávu, příslušný tonický kvintakord trojhlasně zvlášť nebo dohromady
- 2 skladby různého charakteru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- samostatně nacvičí skladby různých stylů a žánrů
- samostatně zahraje podle méně složitých akordových značek
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry
- profiluje se podle vlastního zájmu
- projeví snahu o rozvoj hudební představitivosti formou poslechu, navštěvuje koncerty, případně jiné hudební akce, přednášky apod.
- snadnější skladby dokáže samostatně nastudovat s doprovodem podle akordových značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnice dle výběru
- 2 či více skladeb různého zaměření podle možností

2. ročník

Žák:

- samostatně nacvičí skladby různých stylů a žánrů
- samostatně zahraje podle méně složitých akordových značek
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry
- profiluje se podle vlastního zájmu
- projeví snahu o rozvoj hudební představitivosti formou poslechu, navštěvuje koncerty, případně jiné hudební akce, přednášky apod.
- snadnější skladby dokáže samostatně nastudovat s doprovodem podle akordových značek

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnice dle výběru
- 2 či více skladeb různého zaměření podle možností

3. ročník

Žák:

- dokáže improvizovat
- skladby nižší a střední úrovně je schopen nastudovat sám
- orientuje se v zápisu skladeb a vysvětlí jednodušší hudební formy
- zahraje z paměti 1–2 skladby
- aktivně se účastní souborové nebo komorní hry

Postupová zkouška:

Žák zahraje:

- 1 stupnice dle výběru
- 2 či více skladeb různého zaměření podle možností

4. ročník

Žák:

- disponuje širokým repertoárem skladeb na úrovni svých stávajících technických dovedností a hudební vyspělosti, je schopen tyto skladby interpretovat
- ovládá práci s tónem a správné frázování
- samostatně nastuduje skladby včetně zápisu formou akordových značek
- výběr skladeb ovlivňuje svým hudebním vkusem, svůj názor je schopen obhájit
- ovládá a využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, nástrojovou a měchovou techniku a je schopen tvořit kultivovaný tón
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby

Postupová zkouška:

Žák:

- provede absolventský program na veřejném vystoupení nebo na závěrečné zkoušce před komisí

Komorní hra

viz kapitola 5.23

5.23 Vyučovací předmět Komorní hra

Předmět Komorní hra se vyučuje nejpozději od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření na ZUŠ. Ve studijním zaměření Sólový zpěv se realizuje předmětem Sborový zpěv, ve studijním zaměření Tvorba elektronické hudby se realizuje předmětem Týmová tvorba elektronické hudby (viz 5.23.2). Ve studijním zaměření Hra na klavír se může realizovat formou Semináře klavírní praxe (viz 5.23.1).

Formy komorní hry:

Čtyřruční hra
Hra na dva klavíry
Komorní duo
Komorní trio
Klavírní trio
Komorní kvarteto
Smyčcové kvarteto
Komorní soubor dechový
Komorní soubor smyčcový
Komorní soubor smíšený
Hra v kapele
Soubor bicích nástrojů

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák:

- zahraje bez větších technických obtíží part zadaný učitelem
- respektuje rozdělení rolí v souboru a pokyny vedoucího
- vnímá spoluhráče a nejjednodušším způsobem na ně reaguje
- je schopen v souhře s ostatními ukončit skladbu
- popíše zásady správného vystupování komorních souborů a orchestrů na jevišti
- vysvětlí důvody důležitosti domácího studia zadaných partů

5. ročník

Žák:

- respektuje svou roli v souboru a pokyny vedoucího
- vnímá spoluhráče a základním způsobem na ně reaguje
- je schopen v souhře s ostatními začít a ukončit skladbu
- je schopen se nejjednodušším způsobem doladit k celku
- předvede zásady správného vystupování na jevišti

6. ročník

Žák:

- respektuje svou roli v souboru a pokyny vedoucího
- vnímá spoluhráče a základním způsobem na ně reaguje
- je schopen v souhře s ostatními začít a ukončit skladbu a interpretovat společně nejjednodušší agogiku

- je schopen se základně doladit k celku
- dokáže cítit rytmus jednotně s ostatními
- uvede příklady chování a jednání, které mohou způsobovat klesající úroveň kvality komorního seskupení

7. ročník

Žák:

- udá vhodné tempo skladby a je schopen je udržet
- vnímá spoluhráče a základním způsobem na ně reaguje
- je schopen v souhře s ostatními začít a ukončit skladbu a interpretovat společně základní agogiku
- je schopen se základně doladit k celku
- dokáže se jednoduše dynamicky přizpůsobit
- správně rozestaví pulsy, příp. židle podle daného obsazení

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- udá vhodné tempo skladby a je schopen je udržet
- je schopen interpretovat společně se spoluhráči zvolenou agogiku
- aktivně se podílí na dobré intonaci a souhře souboru (např. si správně naladí, příp. doladí nástroj)
- dokáže se dynamicky přizpůsobit celku
- dává podněty k výběru repertoáru
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje

2. ročník

Žák:

- pohotově reaguje na nečekané události při hře (vlastní dezorientace v partu, výpadek spoluhráče aj.)
- je schopen interpretovat společně se spoluhráči zvolenou agogiku
- aktivně se podílí na dobré intonaci a souhře souboru (např. si správně naladí, příp. doladí nástroj)
- dokáže se dynamicky přizpůsobit celku
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu veřejných vystoupení (spoluorganizuje)

3. ročník

Žák:

- pohotově reaguje na své spoluhráče a vedoucího souboru
- v případě potřeby je schopen vést samostatnou zkoušku sekce
- je schopen interpretovat společně se spoluhráči zvolenou agogiku
- aktivně se podílí na dobré intonaci a souhře souboru
- dokáže se dynamicky přizpůsobit celku i konkrétní frázi
- vytvoří společně s ostatními i v neúplném nástrojovém obsazení potřebnou souhru
- poslouchá vybrané komorní soubory a jejich interpretaci je schopen zhodnotit

4. ročník

Žák:

- se podílí na výběru vhodného repertoáru
- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby si samostatně doladí
- přizpůsobí svou hru podle toho, zda hraje sólo či je součástí doprovodu
- využívá své dovednosti z individuální výuky a samostatně je zapojuje při komorní hře
- vnímá ostatní spoluhráče a skladbu jako celek (orientuje se v partituře)
- uvede své nápady v souvislosti s interpretací dané skladby
- je schopen spolupráce na přípravě notového materiálu

5.23.1 Seminář klavírní praxe

Předmět je součástí studijního zaměření Hra na klavír. Jeho cílem je prohloubit hudebně-historické a hudebně-teoretické povědomí žáků a rozvíjet schopnost spolupracovat při hře čtyřručně a při doprovodu jiných nástrojů či zpěvu.

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák:

- dle svých schopností nacvičí jednotlivý part čtyřruční skladby nebo doprovod k jinému sólovému nástroji či zpěvu
- zvládá jednoduchou rytmickou souhru
- aktivně použije durové i mollové akordy při hře doprovodů k písni nebo improvizaci

5. ročník

Žák:

- dle svých schopností nacvičí a provede jednotlivý part čtyřruční skladby nebo doprovod k jinému sólovému nástroji či zpěvu
- dává srozumitelné nástupy
- aktivně použije durové i mollové akordy (včetně obrátů) při hře doprovodů k písni nebo improvizaci
- chápe stylové odlišnosti při seznámení s příklady klavírní literatury

6. ročník

Žák:

- při souhře je schopný poslouchat spoluhráče
- prokáže znalost základního systému akordových značek a vytvoří podle nich doprovod k písni
- při ukázkách učitele chápe specifika různých moderních a historických klávesových nástrojů (varhany, cembalo, organetto)

7. ročník

Žák:

- při souhře je schopný poslouchat spoluhráče a přizpůsobit se tempovým změnám spojených s agogikou a frázováním

- zahraje kadence v durových a mollových tóninách
- rozliší hudební styly, projeví nejzákladnější znalosti klavírní literatury různých stylových období

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- nacvičí a provede jednotlivý part čtyřruční skladby nebo doprovod k jinému sólovému nástroji či zpěvu
- zvládá složitější rytmické útvary
- zvládá souhru a přizpůsobí se spoluhráči

2. ročník

Žák:

- při nácvičení skladeb transponuje jednoduché skladby do jiných tónin
- zahraje kadence v durových a mollových tóninách ve všech polohách, na základě kadenci improvizuje jednoduchou melodii
- projeví základní znalosti z dějin klávesových nástrojů a literatury

3. ročník

Žák:

- je schopen jak provedení partu na základě vlastního nácvičení, tak improvizace na bázi harmonického schématu
- analyzuje vybrané skladby z hlediska formy
- projeví základní znalosti klavírní literatury různých stylových období

4. ročník

Žák:

- je schopen jak provedení partu na základě vlastního nácvičení, tak improvizace na bázi složitějšího harmonického schématu
- je schopen hudebně-teoretické analýzy interpretované skladby (forma, harmonický rozbor)
- rozliší skladby na základě jejich kompozičního stylu (stylového období)

5.23.2 Týmová tvorba elektronické hudby

Předmět je součástí studijního zaměření Tvorba elektronické hudby. V odůvodněných případech jej lze nahradit předmětem Sborový zpěv nebo Komorní hra.

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

Žák:

- spolupracuje s dalšími žáky podle zadání učitele
- podílí se na rozdělení úkolů v rámci týmu
- dokáže zpracovat zadanou část projektu samostatně
- respektuje autorský přístup ostatních tvůrců z řad spolužáků

- prezentuje týmové projekty jak ve škole, tak i mimo školu

Základní studium II. stupně

Žák:

- spolupracuje se žáky jiných oborů
- při týmové tvorbě originálně kombinuje akustické a elektronické prvky
- v rámci společného projektu se spolužáky podloží vlastní autorskou hudbou či hudbou převzatou statické i dynamické vizuální vyjádření, literární předlohu, tanečně pohybovou kreaci apod.
- sestaví plán práce realizace díla, případně navrhne a sestaví realizační tým (např. z řad spolužáků), navrhuje užité prostředky a technologický postup realizace
- svoji tvorbu okomentuje, zdůvodní a obhájí způsob realizace

5.24 Vyučovací předmět Hudební nauka

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pojmenuje základní notové délky a pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- vyjmenuje stupnici C dur vzestupně i sestupně
- zapíše noty v rozsahu c^1 – e^2
- pozná základní posuvky ($\sharp$, b , odrážka)
- vyjmenuje řadu pěti křížků a pěti béček
- orientuje se ve stupnicích C dur, G dur
- určí a doplní čtvrt'ové takty (2/4, 3/4, 4/4)
- při společném zpěvu pozná tónorod písně
- při společném zpěvu a jeho rytmickém doprovodu provede základní dynamické změny (p , mf , f , *crescendo*, *decrescendo*)
- rozliší v notovém zápise legato, staccato, ligaturu, repetici (prima volta, seconda volta)
- sluchově prozkoumá rozdíl mezi celým tónem a půltónem

2. ročník

Žák:

- zapíše noty v rozsahu g – c^3 v houslovém klíči
- napíše basový klíč a malé f
- orientuje se ve stupnicích do $2\sharp$ a $2b$
- rozliší čtvrt'ové a osminové takty (pozná předtaktí)
- zařadí šestnáctinové noty a pomlky do různých taktů
- pojmenuje a prozkoumá základní intervaly
- orientuje se v základních termínech italského hudebního názvosloví (dynamika)
- rozliší pojmy – intonace, interpretace, frázování, transpozice
- orientuje se v základním rozdělení hudebních nástrojů (příklady, poslech)
- rytmicky reprodukuje jednoduchý notový zápis

- píše jednoduché rytmické diktáty
- rozliší půltón a celý tón

3. ročník

Žák:

- orientuje se v durových stupnicích do 4 # a b
- odvodí název paralelní mollové stupnice, vyjmenuje jejich druhy (aiolská, harmonická, melodická)
- v notovém zápisu označí stavbu durové a mollové aiolské stupnice
- respektuje předznamenání
- pozná a zapíše základní intervaly
- určí kvintakordy (dur a moll) a odvodí jejich obraty
- vyjmenuje základní harmonické funkce (T, S, D) a reaguje na harmonické změny při společném zpěvu
- napíše čtvrt'ové takty (rytmické diktáty)
- transponuje jednoduchou melodii
- orientuje se v osminových taktech
- rozliší termíny italského hudebního názvosloví (dynamické, tempové)
- orientuje se v podrobnějším rozdělení hudebních nástrojů
- obohacuje se poslechem charakteristických skladeb baroka, klasicismu, romantismu
- určí rozdělení hlasů (S, A, T, B)
- vyjmenuje minimálně 2 významné české hudební skladatele (B. Smetana, A. Dvořák)

4. ročník

Žák:

- se orientuje ve všech durových stupnicích a odvodí jejich paralelní mollové stupnice
- zapíše mollové stupnice
- určí a napíše základní intervaly
- orientuje se v odvozených intervalech
- rozliší druhy kvintakordů (dur, moll, zv., zm.)
- vyhledá v písni základní harmonické funkce (orientuje se v akordických značkách)
- napíše jednoduchý rytmicko-melodický diktát
- pojmenuje a správně přiřadí termíny italského hudebního názvosloví (dynamické, tempové)
- prozkoumá melodické ozdoby
- orientuje se v enharmonické záměně
- pojmenuje hudební seskupení podle počtu hráčů, orientuje se ve složení souborů
- vyjmenuje 3 významné světové hudební skladatele (J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven)

5. ročník

Žák:

- rozliší stupnice dur, moll, pentatonické, chromatické
- určí intervaly přes oktávu, odvodí septakordy a obraty dominantního septakordu
- vytvoří jednoduchý doprovod s pomocí základních harmonických funkcí
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy a názvosloví
- transponuje melodii do jiné tóniny
- prozkoumá jednoduché hudební formy (rondo atp.)

- zaznamená jednoduchou hudební myšlenku v notovém zápise (případně vytváří vlastní melodické a rytmické útvary)
- orientuje se ve stylových obdobích, zná nejvýznamnější autory a jejich díla
- při společné práci či poslechu popisuje a hodnotí různé způsoby interpretace hudby a prezentuje vlastní názor

Přípravné studium II

Žák:

- orientuje se v notovém zápise v houslovém klíči (malá až tříčárkovaná oktáva), chápe význam basového klíče, orientuje se v durových stupnicích do 4# a 4b, odvodí paralelní moll stupnice a rozliší jejich druhy
- respektuje předznamenání
- orientuje se v základních intervalech a chápe jejich význam ve složení akordů a jejich obrátů
- rozliší durový a mollový kvintakord a jeho obraty, pozná septakord
- chápe rytmické délky not a pomlk, orientuje se ve čtvrt'ových taktech, prozkoumá osminové a půlové takty
- napíše jednoduchý rytmicko-melodický diktát
- transponuje jednoduchou melodii
- chápe význam základních harmonických funkcí (T, S, D) pro jednoduchý harmonický doprovod melodie a vyjádření tóniny
- rozliší základní termíny italského názvosloví (dynamické, tempové)
- chápe enharmonickou záměnu
- prozkoumá melodické ozdoby
- orientuje se v rozdělení hudebních nástrojů
- určí hlasy (S, A, T, B)
- pojmenuje hudební seskupení podle počtu hráčů
- je seznámen se základními hudebními formami (např. rondo)
- orientuje se ve stylových obdobích a zná nejvýznamnější hudební skladatele a jejich stěžejní díla (poslech)

5.25 Volitelné vyučovací předměty

Volitelné vyučovací předměty jsou určeny pro starší žáky hudebního oboru, kteří již mají dostatečné znalosti a dovednosti ve svém studijním zaměření. Žáci tyto předměty absolvují v rámci svého studijního zaměření. Vyučují se v rozsahu 0,5–2 vyučovací hodiny týdně.

5.25.1 Volitelný předmět Skladba a improvizace

Předmět je určen pro žáky hudebního oboru (nejčastěji pro žáky studijního zaměření Hra na klavír), kteří už mají potřebné znalosti z hudební nauky a mají zvýšený zájem o hudební teorii a vlastní skladatelskou tvorbu. Výjimečně může být předmět navštěvován i žáky Přípravného studia.

Školní výstupy:

Přípravné studium

Žák

- prokáže potřebnou orientaci v hudebním zápisu
- orientuje se v elementárních základech hudební formy
- různým způsobem reaguje na zahraný motiv
- předvede nejjednodušší improvizaci
- prokáže nejzákladnější orientaci v harmonii (T, S, D v jednoduchých tóninách) a rozpozná tónorod

Základní studium I. stupně

Žák:

- zapíše do not jednotlivé motivy
- schematicky zaznamená hudební formu
- složí krátkou skladbu pro svůj nástroj nebo píseň
- pracuje s hudebním záznamem
- předvede jednoduchou improvizaci
- prokáže základní orientaci v harmonii
- prokáže základní znalosti o hudebních nástrojích

Základní studium II. stupně

Žák:

- složí několik instrumentálních skladeb nebo písní na text dle vlastního výběru
- dokáže své skladby zaznamenat notovým zápisem (příp. v notačním počítačovém programu) a zvukovým záznamem
- předvede improvizaci na dané téma, námět nebo harmonický základ
- reaguje na slyšenou hudbu a dokáže ji na svém nástroji zjednodušeně parafrázovat
- pojmenuje základní harmonické jevy
- zanalyzuje harmonický zápis
- seznamuje se s různými druhy hudebních a notačních programů

5.25.2 Volitelný předmět Komorní zpěv

Předmět je určen pro starší žáky sólového a sborového zpěvu, kteří už mají potřebné pěvecké dovednosti a zkušenosti.

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

Žák:

- provede dechová a pěvecká cvičení (prodlužování výdechových frází, přerušované odsazování dechu, hlasová cvičení do oktávy, měkké nasazení tónu)

- provede cvičení zaměřená na zdokonalení pěveckých vazeb (legato, staccato)
- rozliší základní dynamiky a dokáže je interpretovat
- orientuje se v dané skladbě a čistě intonuje svůj part ve vícehlase
- zpívá dané písně z paměti
- zpívá skladby různých období a žánrů
- zpívá skladby a capella

Základní studium II. stupně

Žák:

- ovládá zpěvní hlas v celém svém rozsahu
- provede náročnější dechová a pěvecká cvičení (prodlužování výdechových frází, staccato, legato, tónický kvintakord dur a moll do oktávy)
- zvýrazní přednesovou stránku písně
- zpívá skladby různých období a žánrů, zpívá skladby a capella

5.25.3 Volitelný předmět Improvizace

Předmět je určen pro starší žáky hudebního oboru (nejčastěji pro hráče na dechové nástroje). Jeho cílem je rozvinout improvizační dovednosti žáků směrem k základům jazzové improvizace.

Školní výstupy:

Základní studium I. stupně

Žák:

- určí tóninu skladby za pomoci sluchu a hudebního nástroje
- vytvoří mollovou pentatoniku od jakéhokoliv tónu
- zahraje improvizované sólo v přiměřeném rozsahu s hudebním vývojem a gradací
- vytvoří bluesovou stupnici od jakéhokoliv tónu

Základní studium II. stupně

Žák:

- vytvoří bluesovou stupnici od jakéhokoliv tónu
- chápe a vysvětlí strukturu bluesové dvanáctky
- dokáže pracovat s daným motivem, rozvíjet jej a pracovat s ním během improvizace
- zná základní akordické značky septakordů (X^7 , X^{-7} , $Xmaj^7$, $X+^7$, $Xdim^7$)

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Studijní zaměření – Výtvarná tvorba

Přípravné studium

Učební plán – varianta I:

	1. ročník	2. ročník*
Výtvarná tvorba	2	2

* Věkové hranice pro vstup do jednotlivých ročníků Přípravného studia – viz kap. 5.1. Tento učební plán platí i pro Přípravné studium II, tj. pro začínající žáky od 14 let věku.

Učební plán – varianta II:

	1. ročník	2. ročník**
Výtvarná tvorba*	2	2
Výtvarná kultura*	1	1

* Výuka předmětů Výtvarná kultura a Výtvarná tvorba probíhá zpravidla sloučeně v tříhodinových blocích.

** Věkové hranice pro vstup do jednotlivých ročníků Přípravného studia – viz kap. 5.1. Tento učební plán platí i pro Přípravné studium II, tj. pro začínající žáky od 14 let věku.

Základní studium I. a II. stupně

Učební plán Výtvarná tvorba

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarná tvorba*	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Výtvarná kultura*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Výuka předmětů Výtvarná kultura a Výtvarná tvorba probíhá zpravidla sloučeně v tříhodinových blocích.

Školní výstupy:

Výtvarná tvorba, výtvarná kultura

Přípravné studium

Žák:

- jednoduše popíše základní materiály a nástroje
- popíše správné držení pracovních nástrojů
- mačká papír a hlinu dle zadání učitele
- mísí barvy
- reaguje na korekturu
- realizuje ikonografické tvary
- zachytí náhodné skvrny
- reaguje na podněty z okolí, nepřipodobňuje se ostatním, reaguje na výtvarné umění
- promění sílu linie, šrafury a barvy
- je schopen spojit fantazii a výtvarný výraz
- reaguje na velký formát papíru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- při držení různých pomůcek má uvolněnou ruku
- popíše základní vybavení třídy
- popíše své pocity na základě předložených ilustrací
- zaplní velké formáty
- vysvětlí rozdíl mezi kresbou a malbou, rozliší a popíše rozdíly základních technik
- okopíruje jednoduchou předlohu
- orientuje se v základních materiálech a výtvarných potřebách a vysvětlí, k čemu je použit
- reaguje na hudbu či příběh, snaží se o vyjádření vlastního pocitu
- ovládá základní držení tužky a ostatních nástrojů
- experimentuje s materiálem v rámci plošné i prostorové tvorby
- při tvorbě využívá vlastní představivost a fantazii
- v lehkých náznacích znázorní realitu
- pracuje s přírodninami, je schopen najít podobnosti a barvy
- rozpozná teplé a studené barvy
- promění jednoduchý tvar v konkrétní objekt
- porovnává ilustrativní tvorbu umělců, popíše základní rozdíly, prožitky z výstav

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

2. ročník

Žák:

- správně drží pomůcky
- rozliší a popíše rozdíly základních technik
- transformuje běžnou realitu do nezvyklých souvislostí – mění tvary a barevnost
- využívá vlastních fantazijních možností
- zkombinuje materiály dle zadání
- znázorní dle vlastní fantazie dané příběhy
- uplatní barevnou škálu barev, využívá barevnost a větší plochu pro ztvárnění
- chápe základní techniky a dokáže vysvětlit jejich princip
- napodobí jiné než ikonografické znaky (frotáž, perokresbu, koláž, mozaiku atd.)
- slovně rozebere jednoduchým způsobem zadané téma
- na základě ukázky uměleckých děl vyjádří svůj zážitek slovy a popíše ho
- experimentuje s grafickou stopou
- inspirované se okolím
- využívá kresebné a malířské linie, roztírá, vrství, rozmývá
- kombinuje kresebné a malířské materiály podle vlastních záměrů nebo pokynů učitele

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

3. ročník

Žák:

- samostatně uspořádá vlastní prostředí pro zadanou práci
- jednoduchou kresbou vystihne zadané téma
- využívá sílu a rytmus čar
- obohatí vlastní tvorbu barvou či linkou o své pocity
- posoudí proporce, dokáže je slovně porovnat
- rozpozná teplé a studené barvy
- dodrží pracovní postupy
- použije kontrasty světlých a tmavých tónů
- je schopen experimentovat a odhalovat nové možnosti a materiály
- propojí své pocity a okolní svět, přírodu, zvířata, věci, chutě a dokáže je abstraktně vyjádřit
- má osvojeny linie čar, stínuje, šrafuje
- užívá kontrastů a experimentuje s nimi
- provede změnu reality a zapojí další prvky – grafické zpracování, koláž, frotáž aj.
- parafrázuje vlastní tvorbou reprodukcí nebo originál uměleckého díla
- na základě ukázky uměleckého díla určí užité materiál v malbě nebo plastice
- podílí se na společných úkolech

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

4. ročník

Žák:

- do vlastních nápadů zapojí i možnosti a nápady ostatních, vysvětlí důvody svého výběru
- rozliší a popíše harmonii a disharmonii mezi vzájemnou barevností
- použije tvarové kontrasty (tvar jednoduchý, složitý, malý, velký)
- použije barevný akcent
- úmyslně poruší barevnou harmonii
- propojí rozličné tvary a vhodně zkombinuje materiál či výtvarné zpracování
- je schopen sám sebe kriticky ohodnotit
- rozliší a popíše vzájemné proporce mezi velikostí či popředím a pozadím
- zkombinuje asociační představy
- rozliší estetické hodnoty a aktivně je uplatňuje při ztvárnění
- experimentuje s materiály a styly (novými, netradičními), s moderními technologiemi a s kompozičními zákonitostmi
- vyjmenuje některé výtvarné styly a jejich charakteristiky
- zapojí se do hodnotícího dialogu

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

5. ročník

Žák:

- realizuje výtvarné etudy s různými výrazovými aspekty (sestava náhodná, klidná, dynamická atd.)

- zachytí detaily
- sám sebe i ostatní kriticky ohodnotí, přijímá návrhy ostatních
- vystihne podstatné rysy v portrétové kresbě
- uplatní vlastní kresebný a malířský rukopis
- respektuje vlastnosti výtvarných technik
- rozliší rozdílný způsob zpracování uměleckého výtvarného díla
- ztvární své prožívání světa a okolí akční či prostorovou tvorbou nebo linií
- zvládá práci v uměleckořemeslných okruzích výtvarné tvorby a s multimediální technikou
- parafrázuje – nebojí se experimentovat
- vyjmenuje a pozná některá významná umělecká díla

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

6. ročník

Žák:

- tvorbou sdělí své emoce, pro vlastní zpracování si zvolí vhodný materiál a je schopen své dílo prezentovat
- použije další materiály a šablony, využívá jejich tvárnost, povrch a barevné kvality, předvídá, jak vyzní výsledek a tím si volí výtvarný postup dle vlastní potřeby
- použije barevný a světlostní tón
- používá s jistotou linku a šrafuru
- vystihne podstatu reality, je schopen kreslit a malovat podle skutečnosti
- využívá výtvarný projev k uvolnění svých psychických zátěží, je schopen takto vzniklé dílo popsat a vysvětlit
- je schopen empatie, samostatně pracuje, respektuje ostatní názory
- fotografuje a používá multimédia
- ztvární vlastní představy a paralely
- dodržuje kompoziční pravidla a odvozuje účinky jejich porušování
- vyjmenuje a pozná významná umělecká díla gotiky a renesance
- dokáže vyjádřit svůj pocit z uměleckého díla, hodnotí

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

7. ročník

Žák:

- ztvární vlastní pojetí zadání a dokáže ho prezentovat
- samostatně řeší zadání
- vnímá kontrasty
- orientuje se v možnostech zpracování zadaného tématu, nalezne originální řešení
- je schopen rychle reagovat na podněty učitele jak slovně, tak formou zpracování
- stanoví si dílčí cíle, které dokáže samostatně realizovat
- tvoří díla v plošné a prostorové tvorbě
- reálně zachytí krajinu, město, jejich proporce a kontrasty
- použije obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura atd.) a pracuje s několika tvary v jedné kompozici

- zkombinuje vyjadřovací prostředky objektové a akční tvorby
- porovná a zhodnotí vlastnosti a vzájemné vztahy a účinky (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.) ve svém díle i v díle jiných
- využije základní techniky vizuálně obrazového sdělení, prostorových činností včetně objektové a akční tvorby
- orientuje se v historii a současnosti výtvarného umění

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

Přípravné studium II

Žák:

- popíše základní vybavení třídy
- vysvětlí rozdíl mezi kresbou a malbou
- okopíruje jednoduchou předlohu
- rozliší a popíše rozdíly základních technik
- orientuje se v základních materiálech a výtvarných potřebách a vysvětlí, k čemu je použit
- v lehkých náznacích znázorní realitu
- rozpozná teplé a studené barvy
- správně drží pomůcky
- pracuje samostatně
- využívá vlastních fantazijních možností
- zkombinuje materiály dle zadání
- uplatní barevnou škálu barev, využívá barevnost a větší plochu pro ztvárnění
- napodobí jiné než ikonografické znaky (frotáž, perokresbu, koláž, mozaiku atd.)

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- dá do souvislosti všechny předchozí zkušenosti
- okopíruje předlohu malbou či kresbou, vrství, stínuje
- experimentuje se znakovým ztvárněním světa, předmětů a pocitů
- proměňuje souvislosti v kontextu s přírodou a člověkem
- zohledňuje předchozí poznatky
- pracuje samostatně a sebevědomě, je empatický vůči svému okolí
- orientuje se v principech perspektivního vyjádření
- realizuje zadané téma jinou formou (fotografie, multimédia, video)
- improvizuje a zkombinuje linii a její rytmus
- pohovoří kriticky o svém díle
- orientuje se v perspektivě a používá jednoduché a přehledné siluety
- vytvoří plastiky, objekty (přírodniny, zem, dřevo, drát, kámen atd.)

- experimentuje s výtvarnými etudami, hrami, materiály či nástroji
- reaguje na výtvarná umělecká díla vlastním názorem
- charakterizuje výtvarné směry 20. století podle způsobu užití

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

2. ročník

Žák:

- uplatňuje netradiční projekty – landart
- navrhne, zrealizuje a obhájí grafický design nebo design předmětů
- připraví kolekci svých prací k výstavě
- výtvarně ztvární zážitek různými technikami
- zohledňuje svůj výtvarný názor
- experimentuje s barvami, kreslí, maluje nové tvary a prolínání barev (batika, tisk, frotáž)
- vyjádří prostor v 3D, kombinuje tvar a písmo
- zkombinuje linii, barvu, tvar a snaží se, aby jeho projev byl co nejvýmluvnější
- poradí si s materiálem a nástroji
- realizuje spontánní projev v kresbě, malbě, modelování
- vytvoří snové kompozice
- diskutuje a akceptuje různá hlediska názoru
- svými slovy porovná a popíše rozdíly výtvarných prvků v díle dvou autorů

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

3. ročník

Žák:

- vysvětlí souvislosti a možnosti svého výtvarného projevu
- zkombinuje různé výtvarné styly
- přepisuje realitu
- vyjádří skutečnost nebo myšlenky linií, grafickým zpracováním, fantazií
- spoluvytváří kolektivní práce, respektuje názory ostatních, svůj názor obhájí
- vybere si sám techniky, projev, kompozici svého zpracování a svůj výběr dokáže odůvodnit
- definuje svůj přístup k vlastnímu zpracování, individuálně si vybírá náměty a podněty pro svou tvorbu
- originálně řeší výtvarné problémy
- ztvární svět vlastními způsoby
- užije znaky, symboly, posuny významu parafrází a abstrakcí
- realizuje výstavu, kreativním způsobem pracuje s výstavním prostorem
- vyřeší barevnost a světelné nebo proporční účinky prostoru
- rozpozná některá umělecká díla a umí je zařadit do příslušných období

Postupová zkouška:

Žáci vystavují své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

4. ročník

Žák:

- rozebere slovem realizaci svého zpracování
- má vlastní výrazový projev
- vybere sám svůj projev výtvarného ztvárnění
- realizuje své nápady jak v kresbě, tak v dalších výtvarných technikách
- zapojí hravý prvek
- použije jednoduché tvary, linie
- vystihne vlastnosti, věci a ztvárňuje transformací do barvy, linie, plastik
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky a obhájí je
- definuje svůj přístup k závěrečné práci, prezentuje své výtvarné i technologické záměry
- zná obrazotvorné prvky plošného a prostorového vyjádření
- správně používá odbornou terminologii
- orientuje se v historických uměleckých stylech

Postupová zkouška:

Žáci vystaví své práce ve školní budově při příležitosti zakončení školního roku.

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Studijní zaměření – Tvořivá dramatika

Učební plán

Přípravné studium

	1. ročník	2. ročník*
Tvořivá dramatika	2	2

* věkové hranice pro vstup do jednotlivých ročníků Přípravného studia - viz kap. 5.1; tento učební plán platí i pro Přípravné studium II, tj. žáky od 14 let věku.

Základní studium I. a II. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Tvořivá dramatika	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Umělecký přednes				1	1	1	1	1	1	1	1

Školní výstupy:

Tvořivá dramatika

Přípravné studium

Žák:

- se s nadšením projevuje, zapojuje se do kolektivu, reaguje na učitelovy podněty
- projevuje se přirozeně
- zopakuje jednoduchý rytmus
- alespoň v náznaku předvede zadané téma různými vyjadřovacími způsoby
- projevuje se i pohybově, využije celý prostor k tomu určený
- rozvede pomocí své fantazie jednoduché zadání
- uvědomuje si nádech a výdech
- reprodukuje jednoduchá říkadla
- spolupracuje ve prospěch kolektivu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- se přirozeně zapojuje do kolektivu
- zopakuje rytmický úkol a dále ho rozvine
- reaguje na podněty z okolí
- ztvární jednoduchou etudu
- snaží se o správné držení těla a ztvární nejjednodušší pantomimické zadání
- představí sám sebe slovně i nonverbálně

- vědomě se nadechuje a vydechuje
- reprodukuje jednoduchá říkadla a jazykolamy a chápe základy stavby jednoduchých textů
- mluví o filmu a ví, co jej zaujalo

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

2. ročník

Žák:

- s jednoduchou rekvizitou vytvoří jednoduchou hereckou akci
- používá jednoduchá hlasová a mluvní cvičení
- pracuje s dechem, umí brániční nádech
- využije nádech a výdech při jednoduché improvizaci jak hlasově, tak čistě pohybově
- sám vymyslí námět k dramatické hře
- ztvární jednoduché pantomimické zadání
- reprodukuje jednoduchá říkadla a jazykolamy a chápe základy stavby jednoduchých textů
- chápe intuitivně práci s obrazem a rytmem střihu

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

3. ročník

Žák:

- jednoduše ztvární zadanou etudu, a to i s vlastním námětem a nejrůznějšími vyjadřovacími prostředky
- využije dynamiku – zvuk, pohyb, hlas
- pohybově improvizuje, používá divadelní gesta
- uplatní správné držení těla v pohybových etudách
- zvládá hlasová a řečová cvičení, projeví snahu mluvit srozumitelně a nahlas
- jednoduše vysvětlí základy teorie divadla, chápe rozdíl mezi monologem a dialogem
- komunikuje s loutkou a zahraje s ní hereckou scénku
- pantomimicky ztvární jak zadaný, tak svůj vlastní námět
- chápe logicky práci s obrazem a rytmem střihu

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

4. ročník

Žák:

- se dokáže plynule slovně projevovat
- sám vymyslí etudu, kterou následně předvede s využitím rekvizity a kostýmu
- pantomimicky ztvární širší téma v prostoru i s využitím imaginární rekvizity
- rytmizuje a melodizuje text pomocí říkadel
- umí z paměti vybrané texty, chápe jejich stavbu a historické souvislosti
- zřetelně přečte a následně vlastními slovy odvypráví text
- dokáže intuitivně uzpůsobit obraz a rytmus střihu příběhu

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

5. ročník**Žák:**

- vědomě používá dechová a mluvní cvičení
- pracuje s hlasem, rozumí správné tvorbě hlasu
- sám si vybere jednoduchý text k interpretaci a vysvětlí jeho historické zařazení
- uvědomuje si rozdíl mezi prózou a veršem
- pantomimicky ztvární širší téma v prostoru
- improvizuje
- uvědomí si a popíše svou roli v příběhu, v dramatické hře
- zajímá se o kulturu přiměřenou jeho věku
- partneři a vnímá ostatní žáky při dramatické hře, kriticky hodnotí práci druhých
- vědomě pracuje s trémou
- dokáže logicky uzpůsobit obraz a rytmus střihu příběhu

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

6. ročník**Žák:**

- se tvořivě podílí na realizaci společného vystoupení
- popíše svými slovy obsah předloženého textu a zařadí ho do souvislosti
- popíše svou roli a vymyslí dané okolnosti postavy v příběhu a v dramatické hře je použije
- podle svých individuálních schopností píše vlastní texty
- v dialogu citlivě reaguje na partnera
- správně a technicky dýchá
- umí hlasová a mluvní cvičení a také je správně používá
- vědomě se pohybuje a zapojuje celé tělo, pantomimicky se vyjádří jak sám, tak i ve skupině
- divadelně pracuje s rekvizitou – reálnou i imaginární
- zhodnotí a reflektuje práci druhých, přijímá kritiku vlastní tvorby a zhodnotí tvorbu druhých
- dokáže vytvořit příběh, který bude založen na obraznosti a zaopatřit přípravy

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

7. ročník**Žák**

- při tvorbě hlasu správně dýchá a správně technicky používá hlas
- chápe pojem hlasová hygiena a umí se rozmluvit
- při výběru a interpretaci textu chápe a vysvětlí historicko-kulturní souvislosti, vyjádří svůj názor
- chápe dramaturgický a režijní plán a podílí se na něm
- provede promyšlenou pohybovou improvizaci

- do dramatické hry zapojuje rekvizity, loutky a obhájí si jejich výběr
- pracuje v kolektivu, citlivě reaguje na podněty jiných a umí zhodnotit práci svou i ostatních
- zpracuje připomínky
- pokud trpí trémou, umí s ní vědomě pracovat a využít ji
- zajímá se o divadlo, vyjádří svůj názor na shlédnutá představení
- dokáže vytvořit příběh založený na obraznosti a zrealizovat jej

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

Přípravné studium II

Žák:

- ztvární jednoduchou zadanou etudu, a to i s vlastním námětem
- jednoduše pohybově improvizuje, používá jednoduchá divadelní gesta
- uplatní správné držení těla v pohybových etudách
- využije hlasová a řečová cvičení, projeví snahu mluvit srozumitelně a nahlas
- jednoduše vysvětlí základy teorie divadla, chápe rozdíl mezi monologem a dialogem
- v dramatické hře pracuje i s rekvizitou
- umí základy herecké práce s loutkou
- pantomimicky ztvární jak zadaný, tak svůj vlastní námět
- chápe pojem obrazové dramatičnosti

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- se v herecké tvorbě projevuje spontánně a přirozeně
- ztvární herecky své emoce a zapojuje se do společné dramatické hry
- vědomě pracuje s dechem
- tvoří zdravý hlasový tón
- umí mluvní cvičení – vokální, jazykolamy
- pracuje v kolektivu, komunikuje verbálně i nonverbálně s využitím celého těla a prostoru
- zajímá se o divadlo, vyjádří svůj názor na shlédnutá představení
- zhodnotí práci svou i druhých
- chápe pojem obrazové dramatičnosti a dokáže s ním pracovat

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

2. ročník

Žák:

- improvizuje na své vlastní téma a ztvární téma zadané jiným žákem
- aktivně se zapojuje do výběru textů a námětů k tvorbě jak individuální, tak skupinové

- používá herecké výrazové prostředky jak verbální, tak nonverbální
- vědomě pracuje s dechem
- tvoří zdravý hlasový tón a uplatňuje správnou výslovnost
- propojí pohybovou a mluvní složku svého těla
- vnímá ostatní při dramatické hře a kriticky zhodnotí jejich práci
- sdělí vlastní postoj k vybranému textu a je schopen jeho rozboru
- zařadí text do historického kontextu
- rozumí pojmu stylizace postavy
- zajímá se kulturní dění přiměřené jeho věku
- dokáže pracovat s kamerou, vytvářet kompozice, které podporují příběh

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

3. ročník

Žák:

- žák samostatně vybere vhodnou předlohu pro svou individuální tvorbu
- sám vymyslí svůj vlastní námět
- herecky ztvární zadané téma a využije získaných hlasových a mluvních technik, v pantomimě využije celý divadelní prostor
- s pomocí učitele vystaví dramatický text
- rozepíše námět do literárního textu, ovládá jak dokumentární styl, tak dramatickou formu
- v herecké tvorbě vytvoří charakter postavy a v konkrétní dramatické situaci jedná za postavu
- pohybová a mluvní složka žáka je v rovnováze
- umí pracovat s imaginární rekvizitou a partnerem
- pracuje s danými okolnostmi své role a uvědomuje si její postavení v daném dramatu (příběhu)
- vnímá historické souvislosti zpracovávaných textů
- reaguje na podněty z jiných uměleckých oborů (výtvarné umění, hudba, tanec)
- dokáže pracovat s velikostmi záběrů a rytmem střihu a celkově skladbu záběrů uzpůsobit příběhu
- dokáže pracovat dramaticky s hudbou

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

4. ročník

Žák:

- rozpracuje zadané či vlastní téma do podoby psaného scénáře s respektováním jeho zákonitostí
- improvizuje
- vědomě používá dramatické výrazové prostředky
- technicky správně vytváří hlas
- při mluvním projevu uplatňuje získané výrazové prostředky – přízvuk, pauza, dynamika, intonace
- sám vytvoří charakter postavy a vědomě s ním pracuje

- aktivně se podílí na ostatních složkách divadelního představení (scénografie, dramaturgie, scénická hudba)
- vytvoří rozpracovanější herecké etudy s loutkou
- vědomě propojuje pohybovou a mluvní složku těla
- reflektuje práci druhých a zhodnotí ji a přijme a zpracuje kritiku
- kriticky hodnotí dramatická a literární díla včetně způsobu jejich provedení
- orientuje se v historii divadla
- naslouchá ostatním a respektuje je
- dokáže shrnout veškeré své znalosti a samostatně vytvořit příběh, naplánovat jeho přípravu a následnou produkci i postprodukci

Postupová zkouška:

Žáci vystoupí jednou za rok v divadle, nebo se podílí na natáčení a projekci.

Umělecký přednes

4. ročník

Žák:

- za pomoci učitele si vybere text k interpretaci
- chápe rozdíl mezi monologem a dialogem a básní a prózou
- rozpozná sloku, verš, rým, odstavec
- vědomě pracuje s dechem a dokáže se jednoduše rozmluvit
- prezentuje své vlastní texty a náměty

5. ročník

Žák:

- vysvětlí obsah, myšlenku textu
- sám si vybere text či námět k interpretaci a svůj výběr zdůvodní
- charakterizuje vybraná literární díla a jejich spisovatele
- používá brániční nádech a správné posazení hlasu
- jednoduše se rozmluví a nabídne cvičení ostatním
- vystoupí na příležitostných akcích školy

6. ročník

Žák:

- uvědomuje si základní výrazové prostředky přednesu (významový přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, rytmus a dynamiku) jako prostředků pro sdělování a pracuje s nimi
- zvolí si různé výrazové prostředky a je schopen s nimi experimentovat
- pochopí smysl a rytmus textu
- prokáže znalost významných básníků a spisovatelů a orientuje se v základních historických obdobích
- použije správné návyky při tvorbě hlasu, rozmluví se
- vystoupí na příležitostných akcích školy

7. ročník

Žák:

- samostatně si vybere text či námět k realizaci
- dbá na celkovou výstavbu textu, pracuje s pauzou, dynamikou
- pojmenuje hlavní myšlenku a témata v textu

- uplatňuje správné technické návyky v mluvním projevu
- rozlišuje základní literární útvary
- hodnotí interpretace ostatních žáků
- vystoupí na příležitostných akcích školy

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- si sám vybere text či námět a vysvětlí, proč si daný text vybral
- vědomě pracuje s dechem a hlasem a rozmlouvá se
- analyzuje obsah textu a porozumí mu
- pracuje s výstavbou textu
- zařadí text do historických souvislostí
- dle individuálních dispozic vytváří vlastní texty
- vystoupí na příležitostných akcích školy

3. a 4. ročník

Žák:

- při výběru textu chápe historické souvislosti
- uplatňuje dosavadní nabyté technické a interpretační dovednosti (dynamika a logická stavba textu)
- samostatně nastuduje osobně vybraný text
- samostatně zhodnotí přednes spolužáků, zvukové nahrávky
- zvolí si vlastní výrazové prostředky
- orientuje se v základních poetických útvarech
- v monologu či dialogu pracuje s pohybem a využívá celého daného prostoru
- dbá na kulturu mluvního projevu
- vystoupí na příležitostných akcích školy

8. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Podmínkou je posudek z pedagogicko-psychologické poradny, dále žádost zákonných zástupců žáka a fakt, že míra handicapu takového žáka znemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu. V případě, že je žák schopen postupovat dle školního vzdělávacího programu, aplikujeme možnosti individuálního přístupu k znevýhodněným žákům (pomalejší tempo, výuka v blocích, jiné rozvržení učiva atd.). Tyto možnosti aplikujeme i u nedagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální stav.

9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mimořádně nadaným žákům vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Podmínkou je posudek z pedagogicko-psychologické poradny, žádost zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení a souhlas ředitelky školy. Pro žáky, kteří prokazují mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání, mají vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium na středních nebo vysokých uměleckých školách, ale nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální studijní plán nevytváříme. V takovém případě aplikujeme možnosti individuálního přístupu k žákovi za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší tempo při plnění ročníkových výstupů, zvýšení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na veřejných akcích, soutěžích atd.). O zvýšení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitelka školy na základě doporučení učitele příslušného studijního zaměření.

10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

10.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků provádíme z důvodů informativních a motivačních. Žáky informujeme o míře jejich znalostí, dovedností, naplnění vytčených cílů, příp. jejich výkonech. Takto jim, příp. i jejich zákonným zástupcům, poskytujeme zpětnou vazbu. Na základě hodnocení žáky motivujeme pro další studium, pro zlepšování a zdokonalování svých schopností a pro odstraňování případných nedostatků.

Na vysvědčení provádíme hodnocení žáků klasifikací (1–4) dle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání.

Na konci školního roku se konají komisionální postupové zkoušky pro žáky všech ročníků I. a II. stupně. Postupové zkoušky jsou klasifikovány, známka z postupové zkoušky je však pouze jedním z kritérií, na základě kterých žák získá klasifikační stupeň při výroční klasifikaci a na vysvědčení.

Žák je v průběhu celého roku hodnocen na základě těchto kritérií:

KRITÉRIA ŽÁK:	STUPEŇ HODNOCENÍ			
	1	2	3	4
• splní očekávané výstupy příslušného ročníku				
• splní zadaný obsah postupové zkoušky příslušného ročníku				
• dochází na výuku pravidelně a včas, ve výjimečných případech je vždy včas omluven				
• nosí na hodiny noty, výtvarné pomůcky aj. dle požadavků učitele				
• se doma pravidelně připravuje na výuku dle požadavků učitele				
• aktivně spolupracuje při hodině (adekvátně reaguje na pokyny učitele, soustředí se, přemýšlí, je pečlivý a vstřícný při komunikaci s učitelem, při kolektivní práci je přizpůsobivý)				
• využívá poznatků a dovedností z minulých hodin				
• prezentuje školu na veřejných akcích (koncerty, výstavy, soutěže aj.)				
• účastní se veřejných akcí pořádaných školou				

10.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve vlastním hodnocení školy – na základě Vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších úprav – průběžně a systematicky škola sleduje **výsledky oblastí:**

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita profesionální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků